

14 Mayıs seçimleri ve devrimci parti

1-Türkiye'nin itisafî temele dayalı çok yönlü toplumsal krizi yıllarca değışmez olgusudur. Değişen yalnızca krizin şiddeti ve ağırlaşan toplumsal sonuçlarıdır. Bugün kriz tüm cerehelerinde ve her bakımdan daha da

iddiasına da ağır bir darbe olmuştur. Mevcut iktidarın uzun yıllar boyunca izlediği ranta ve talana dayalı politikalarıyla bir doğa olayının büyük bir toplumsal felakete dönüştürmesinin bas sorumlusu olduğu vesterince açıktır.

14 Mayıs seçimleri ve devrimci parti

Asıl ve öncelikli hedef ebetteki dinci faşist rejimin kökleşip kalıcılaşma sürecinin boşa çıkarılmasıdır. Ama devrimci bir parti bunu hiçbir biçimde seçim süreçlerine

ve sandığına endeksleyemez. Devrimci parti bu alandaki rolünü kendi devrimci konumu, kimliği ve hedefleri üzerinden, kendi yönelim alanlarına yoğunlaşarak, kendi yol ve yöntemleriyle yapmak...

Böyle davrandığı ölçüde düzen içi tuzakların dışında kalacak, parlamenter oyun ve hesaplar kapsamında düzen muhalefetinin dolgu malzemesi olmaktan kaçınacaktır...

s.14

Sosyalist
Siyasal GazeteSayı: 2023 / 06
1 Mayıs 2023

Kızıl Bayrak

Çözüm ne seçimde ne mecliste!**Çözüm devrimde,
kurtuluş sosyalizmde!**

kizilbayrak78.net

6

Faturayı ödememek için sınıf mücadelesi güçlendirilmelidir!

İşçi ve emekçiler kendi sınıfsal çıkarları temelinde örgütlenmeli, sınıfa karşı sınıf bakışı ile mücadelesini güçlendirmelidir.

5

Saray rejimi yine ırkçı dışlerini gösterdi!

Histerik saldırılara rağmen, Saray rejiminin siyasi hedeflerine ulaşamaması, Kürt halkının duruşunu kararlı bir şekilde koruduğunu gösteriyor.

23

Gate Gourmet'te işten atma saldırısı ve sınıf mücadelesi

LSG Sky Chef'i devralan Gate Gourmet şirketi, işyerindeki örgütlülüğü dağıtmak için özellikle öncü işçilere yönelik hamlelerini sürdürüyor.

Çözüm ne seçimde ne mecliste!

Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, GENÇLER!

Çok yönlü krizler içinde debelenen sermaye düzeni, 14 Mayıs'ta toplumun önüne sandıkları koymaya hazırlanıyor. Bu nedenle, iktidarı ve muhalefetiyle tüm düzen güçleri aylardır seçim gündemine kilitlemiş durumdadır. Çeşitli ittifaklarda yer alan düzen partileri temelsiz vaatler ve seçim rüşvetleri ile emekçilerin karşısına çıkıyorlar. Başta açlık, yoksulluk, sömürü ve baskı olmak üzere sayısız sorunla boğuşan emekçilere seçim sandıklarını çözümün adresi olarak gösteriyorlar.

DÜZEN PARTİLERİNE VERECEK OYUMUZ YOK, SORACAK HESABIMIZ VAR!

Yirmi yıldır iktidar koltuğunda oturan AKP, gelinen yerde açık bir yağma ve talan düzeni kurmuş bulunuyor. Emekçilere dayatılan ekonomik-sosyal yıkım saldırıları, sömürüyü katmerleştiren uygulamalar, çevresel yıkımı görülmemiş boyutlara taşıyan rant ve talan politikaları, sınırlı siyasal hak ve özgürlüklerin dahi rafa kaldırılması, eğitim ve sağlık başta olmak üzere sosyal hakların piyasalaştırılması,

çıplak baskı ve zorbalığın kurumsallaşması, tam yirmi yıldır bu haramiler düzeni eliyle sürdürüldü. Yine emekçi kadınların yaşadığı çifte baskı ve sömürü, cinsel şiddet ve cinayetler AKP iktidarı döneminde katlanarak arttı. Kürt halkı her türden saldırının hedefi haline getirildi. Son yıllarda tırmandırılan kirli savaş politikalarıyla Kürt halkının kazanımları ortadan kaldırılmak istendi. Gençlik ise başta eğitim hakkı olmak üzere tüm temel hakları elinden alınarak geleceksizliğin kör karanlığına itilmiş durumda.

Son yaşanan depremler ise gerici-faşist iktidarın ne denli çürümüş bir yapı

olduğunu açıkça gözler önüne serdi. Rant ve talan eksenli politikalar, çarpık kentleşme ve alınmayan önlemler nedeniyle on binlerce insan depremde ve sonrasında yaşamını yitirdi. Hayatta kalanlar ise kaderine terk edildi. Gerici-faşist iktidar, tıpkı pandemi döneminde olduğu gibi, depremin yarattığı insani, iktisadi ve kültürel yıkımın sorumluluğunu taşımaktadır.

Bugün "Cumhur İttifakı" adı altında sermaye devletini yöneten faşist tek adam rejimi, sanki emekçilerin yaşamını cehenneme çeviren tüm bu sorunların sorumlusu değilmiş gibi dayanaksız müj-

de ve vaatlerle pişkince oy istiyor. Toplumsal desteği eriyen, ayağının altındaki toprak gün be gün kayan rejim ayrımcılığı körükleyerek, toplumu kutuplaştırarak oy devşirmeye çalışıyor. Kirli provokasyonlar ve çeşitli hileler yoluyla seçimi kotarmaya, iktidar gücünü elinde tutmaya odaklanmış bulunuyor.

***

“Millet İttifakı” adı altında birleşen düzen partileri ise, ekonomik-sosyal yıkım saldırılarıyla bunalan ve AKP iktidarına karşı öfkeli büyüyen emekçilerin yakıcı taleplerini istismar ediyor. Temelsiz vaatlerde bulunarak seçimleri kazanmaya, böylece sermaye adına devleti yönetmeye hazırlanıyor. Sömürü, açlık, yoksulluk, savaş, çevresel yıkım, ulusal ve cinsel ayrımcılık gibi sorunların kaynağında kapitalist sömürü düzeni yer alıyor. Muhalefet bileşenleri bu gerçeğin üzerini bilinçli bir sınıfsal tutumla örterek emekçilerden oy istiyorlar. Toplumu pençesine alan kapsamlı iktisadi, sosyal ve siyasi sorunların çözüm adresi olarak sandıkları gösteriyorlar.

Gerçekte düzen muhalefetinin de kapitalist sömürü düzeninden kaynaklanan çok yönlü sorunları çözmek gibi bir iddiası ve programı bulunmuyor. Olası bir seçim başarısının ardından ilk yapacakları iş, kapitalizmin ürünü olan krizlerin faturasını döne döne emekçilere ödetmek olacaktır. Çünkü düzen muhalefetinin varlık sebebi de sermaye düzeninin devamını sağlamak ve güvencelemektir. Bu ise sömürü koşullarının olduğu gibi devam etmesi, kapitalist sistemin çarklarının sorunsuz bir şekilde dönmesi, bunun için de emekçilerin mücadelesinin ezilmesi demektir.

Tek söylemi “parlamentarist sisteme dönüş” olan düzen muhalefetinin kendisi de gericilikle maluldür. İçinde AKP ve MHP artıklarının da yer aldığı Millet İttifakı, burjuva gericiliğinin çeşitli renklerinin koalisyonu olarak şekillenmiştir. Böylesi bir yapıdan emekçilerin sorunlarını çözmesini beklemek, tırnak ucu kadar ilerici bir yan aramak, yaratılmak istenen yanılısamanın parçası olmak demektir. Çünkü, emperyalistler ile işbirlikçi burjuvazi adına devleti yönetmeye talip olan Millet İttifakı'nın siyasi hak ve özgürlükler, kadın sorunu, Kürt sorunu, gençliğin gelecek özlemi gibi yakıcı toplumsal sorunlar karşısındaki konumu AKP-MHP iktidarından farksızdır.

Özetle, iktidarı ve muhalefetiyle düzen güçleri sermaye egemenliğinin ve sömürü koşullarının devam etmesini esas almaktadır. Bu yönüyle programları tektir. Yine, emperyalistlerle kurulan kölece bağımlılık ilişkilerinin devamı başta olmak üzere, sermaye düzeninin iç ve dış

politikalarını belirleyen her kritik konuda bir ve aynı konumdadır.

Dolayısıyla, emperyalistlerin ve işbirlikçi sermaye sınıfının uşaklığını yapan düzen partilerine verilecek oyumuz yoktur, sorulacak hesabımız vardır.

SEÇİM OYUNUNUN DİĞER AKTÖRLERİ

İçinde bulunduğumuz seçim döneminde, tıpkı düzen partileri gibi çeşitli ittifaklarda bir araya gelen bir dizi sol parti ve örgüt de toplumun yaşadığı sorunların çözüm adresi olarak sandıkları gösteriyor. Onlar da işçi ve emekçilerin karşısına çeşitli vaatlerle çıkarak oy istiyorlar.

Parlamentar başarı elde ettiklerinde adaleti, eşitliği, özgürlüğü ve refahı getireceklerini iddia ediyorlar. Oysa kapitalist sistemde sermayenin egemenliğini hedeflemeden, sömürü ilişkilerini ortadan kaldırmadan, emperyalistlerle kölece bağımlılık ilişkilerine son vermeden bunların gerçekleştirilemeyeceği açıktır.

Dolayısıyla, seçim sandıklarını çözüm olarak sunan sol parti ve örgütler de emekçilerin umutlarını sermaye düzeninin temsili kurumlarına, yürütme-yönetme aygıtlarına bağlamaktadırlar. Bu yönüyle onların tutumları da özü itibariyle düzen muhalefetinden farklı değildir.

SINIFA KARŞI SINIF, DÜZENE KARŞI DEVRİM, KAPİTALİZME KARŞI SOSYALİZM!

İşçiler, emekçiler, gençler!

Bir avuç asalak burjuvanın başta üretim araçları olmak üzere tüm zenginlikleri elinde tuttuğu, işçi sınıfı ve emekçilerin azgınca sömürüldüğü kapitalizm koşullarında yaşıyoruz. Sömürü, açlık, yoksulluk, yoksunluk, çevresel yıkım, savaş, ulusal-etnik-mezhepsel ve cinsel ayrımcılık, baskı ve zorbalık başta olmak üzere emekçilerin yaşadığı tüm sorunların temelinde kapitalist sistem vardır. Bu sistem döne döne bu sorunları üretmektedir. Sermayenin sınıf egemenliğine son vermeden bu sorunları kalıcı olarak çözmek mümkün değildir.

Meclisiyle, bürokrasisiyle, yargısıyla, ordusuyla, polisiyle, yani tüm kurumlarıyla sermaye devleti ise kapitalist sömürü düzenini korumanın ve güvencelemenin en temel aygıtıdır. Emegi boyunduruk altına alarak sömürü ilişkilerinin sorunsuzca devam etmesini sağlamak sermaye devletinin asli varlık nedenlerinden biridir.

Bu nedenle ne seçim, ne meclis, ne de sermaye devletinin başka kurumları toplumun yaşadığı çok yönlü sorunları çözebilir. Sermaye devletinin varlık sebebi kapitalizmin ürünü olan bu sorunları çözmek değil, tersine cehennem koşullarında yaşam savaşını veren emekçi kitleleri tüm kurumları ve her türden ideolojik

aygıtıyla zapturapt altına tutmaktır.

Tam da bu nedenle, işçi sınıfı ve emekçiler bu haramiler düzenine bel bağlamamalı, seçim oyunlarına kanmamalıdır. İşçi ve emekçiler için tek gerçek seçenek, temel hak ve özgürlükler ile yaşamsal talepler uğruna mücadeleyi büyütme. Toplumun tepesine çöreklenen gerici-faşist rejimi defetmenin, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel hakları söküp almanın, baskı ve zorbalığa dayalı kuşatmayı parçalamanın, örgütlü mücadele dışında bir yolu yoktur. Başta sömürü, açlık, yoksulluk, geleceksizlik, savaş, ulusal eşitsizlik, kadınlar üzerindeki çok yönlü sömürü ve baskı olmak üzere kapitalist sistemin yarattığı toplumsal sorunlardan kalıcı olarak kurtulmanın yolu ise devrimdir. Sermayenin sınıf egemenliğine son verecek bir toplumsal devrim ancak bu sorunları köklü olarak ortadan kaldırılabılır.

İşçiler, emekçiler ve gençler 14 Mayıs seçimlerini bu bakışla ele almalıdırlar. Umudu ve çözümü sandıklarda değil “Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!” çizgisinde büyütülecek mücadelede aramalıdırlar.

Tüm işçilere, emekçilere, gençlere, ezilen halklara ve emekçi kadınlara çağrımızdır. Düzenin seçim oyununa kanmayalım, işçi sınıfının devrimci programı etrafında birleşip devrim ve sosyalizm mücadelesini büyütelim! Pandemide, depremlerde, fabrikalarda, sokaklarda kanımızı döken, emekçileri yarı aç yarı tok bir yaşama mahkûm eden haramiler düzeninden hesap soralım!

ACIL DEMOKRATİK, EKONOMİK VE SOSYAL TALEPLERİMİZ:

- Sınırsız söz, basın, örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü!
- Olağanüstü Hal, Terörle Mücadele Yasası, İller İdaresi vb. tüm faşist yasalar iptal edilsin!
- Açık-gizli tüm faşist-militarist örgütlenmelerin dağıtılmalı!
- İşkenceye son, tüm siyasi tutsaklara özgürlük!
- Tüm çalışanlar için grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı. Sınırsız grev ve genel grev hakkı. Lokavt yasaklansın!
- Emperyalistlerle açık-gizli tüm antlaşmalar iptal edilsin!
- NATO, AB, AGİT vb. emperyalist kuruluşlarla tüm ilişkiler kesilsin!
- Türkiye'deki tüm askeri üs ve tesislere el konulsun!
- İMF, Dünya Bankası vb. emperyalist mali kuruluşlarla kölece ilişkilere son!
- Dış borç ödemeleri durdurulsun. Tüm dış borçlar geçersiz sayılsın!
- Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvenliği!
- Herkese sağlığa ve ihtiyaca uygun

ucuz konut!

- Herkese parasız sağlık hizmeti!
- Her düzeyde parasız eğitim. 17 yaşına kadar zorunlu eğitim. Bilimsel, demokratik ve laik eğitim. Özerk-demokratik üniversite.
- Tüm çalışanlar için genel sigorta (işsizlik, sağlık, kaza, yaşlılık vb.). Sigorta primleri devlet ve işveren tarafından ödensin. Sosyal sigorta kurumlarında işçi ve emekçi denetimi!
- Bedensel ve zihinsel engellilere, yaşlılara, kimsesiz ve yetim çocuklara bakım ve yardım!
- Her türlü dolaylı vergi kaldırılmalı. Artan oranlı gelir ve servet vergisi!
- Toplumsal hayatın tüm alanlarında kadın-erkek eşitliği!
- İnanç ve vicdan özgürlüğü!
- Din ve devlet işleri tam olarak ayrılmalı. Diyanet ile gericilik yuvası tarikat ve cemaatler dağıtılmalı. Devletin dinsel kurumlara yardımına son. Mezhepsel ayrıcalıklara ve baskılara son!
- Bilim, sanat ve kültür üzerindeki her türlü gerici baskı, sansür ve kısıtlamaya son!
- Çevre tahribatına son. Doğal, tarihi ve kültürel çevre korunsun!
- 7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası. Sağlığa zararlı ve tehlikeli işlerde azami 5 saatlik işgünü!
- Kesintisiz iki günlük hafta tatili. 6 haftalık yıllık ücretli izin!
- İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret!
- Eşit işe eşit ücret!
- Her türlü fazla mesai yasaklansın!
- Kadın işçilerin kadın, ana ve çocuk sağlığına zararlı işlerde çalıştırılması yasaklansın. Doğumdan önce ve sonra 3'er aylık ücretli izin, tıbbi bakım ve yardım. Kadınların çalıştığı tüm işyerlerinde kreş ve emzirme odaları.
- 14 yaşından küçük çocukların çalıştırılması yasaklansın. 14-18 yaş arası çocuklar için maddi üretim genel ve mesleki eğitimle birleştirilsin.
- Orta çağdan kalma bir yarı-feodal uygulama olan çiraklık tasfiye edilsin!
- İş güvenliğine ve sağlıklı çalışma ortamına ilişkin teknik ve sıhhi düzenleme ve önlemler uygulansın. İşçi temsilcilerinin yönetiminde, teknik ve sağlık uzmanlarından oluşan iş müfettişliği.
- Esnek üretim ve taşeronlaştırma yasaklansın!
- İş yasasında tarım işçileri aleyhine olan tüm hükümler kaldırılmalı!
- Kahrolsun sermaye iktidarı!
- Yaşasın devrim ve sosyalizm!
- Yaşasın sosyalist işçi-emekçi cumhuriyeti!

Seçim vaatleriyle Erdoğan kendisine muhalefet!

B. Serhad

2002 seçimleriyle birlikte başa gelen ve türlü hile ve demagojiyle iktidar koltuğunda oturmayı sürdüren AKP şefi Erdoğan, 14 Mayıs seçimlerine sayılı günler kalırken bir kez daha adeta bir muhalefet partisi edasında seçim vaatlerini sıraladı.

Aradan geçen 22 yılda işçi ve emekçileri açlık ve yoksulluğun derin kuyularına iten, kendisinden olmayan her kesimi ötekileştiren, devletin her kademesine torpille kendi yandaşlarını yerleştiren, eğitimin içini boşaltarak gençliği geleceksizliğin kör karanlığına mahkum eden, binaların sağlamlığına dahi bakmadan çıkardığı imar aflarıyla depremlerde on binlerce kişinin ölümünden sorumlu olan, israf ve şatafatın vücut bulmuş hali olan AKP şefi Tayyip Erdoğan; adeta iktidarda başka bir parti varmış gibi sorumlusu olduğu bu tabloyu sözüm ona eleştirerek seçim vaatleriyle bunları yine kendisinin değiştireceğini iddia etmektedir.

SANKİ ERDOĞAN MUHALEFETTE!

Dinci şef hem seçim beyanname-si hem de yaptığı kimi konuşmalarda; yaklaşan seçimlerde muhtemel kaybetme riskini ortadan kaldırmak adına klavyenin tüm tuşlarına basarak bin bir vaatle bir kez daha toplumu kendisine yedeklemeye çalışıyor.

“Türkiye yüzyılı” diyerek sözde başarılarını ilan eden Erdoğan, 14 Mayıs’ta gerçekleştirilecek seçimler içinse adeta muhalefet partisi gibi “Yeter söz de karar da gelecek de milletindir!” şiarını öne çıkartabiliyor.

Tek adam rejimiyle, Lenin’in “burjuvazinin ahırını” olarak tanımladığı meclisi ve tüm devlet kurumlarını temsili bir yapının dahi gerisine düşüren sanki kendisi değilmiş gibi “Demokratik siyasetin önündeki engelleri kaldırmaya devam” edeceklerini iddia edebiliyor.

Yargıyı tam anlamıyla talimatla hareket eder bir pozisyona getiren, kendi karşılarında düğmesini küppelerini ilikleme-ye çalışan yargıçları hukuk kurumlarının başına atayan gerici şef “yargıda reform” demagojisini de elden bırakmıyor.

MAAŞLARI ENFLASYONA EZDİRMEYECEKİMİŞ!

Sermayenin temsilcisi olduğunu ortaya koyarken işçilerin grevlerini yasakla-

yan, işçi ve emekçileri açlık sınırının altında ücretlere mahkum eden, enflasyonu yüzde 200’lerin üzerine çıkaran, işsizliğin katlanmasına sebep olan sanki kendi iktidarı değilmiş gibi şunları söylüyor: “Çalışanlarımızın kazançlarını koruyacağız. Maaşları enflasyona ezdirmeyeceğiz. Hayat pahalılığını çözeceğiz. Tüm Türkiye’ye söz veriyoruz. Bugünkü sorunları biz çözeceğiz.”

Oysa ki yeni açıkladığı seçim beyannamesinde belirttiği rakamlar dahi yine kendisinin 2011 genel seçimleri öncesinde iddia ettiği rakamların dahi gerisinde. On iki yıl önce enflasyonun tek haneye ineceğini, işsizliğin yüzde 5’e gerileyeceğini vaat etmişti. Açık ki resmi rakamlarda düşük gösterilen enflasyon dahi bugün yüzde 60’lara tırmanmış, geniş tanımlı işsizlik yüzde 23’e çıkmıştır. İşsizlik rakamları kendi dönemlerinde günden güne katlanmaya devam ederken yine seçim telaşesiyle 5 milyon yeni istihdam sağlayacakları vaadi de Erdoğan’ın açıkladığı seçim vaatleri arasında yer aldı. Kişi başına düşen milli gelirin de 10 bin 600 dolardan 16 bin dolara çıkarılacağı iddia edildi.

YAŞAM TARZI VE KİMLİK DAYATMASINA İZİN VERMEYECEKİMİŞ!

Siyasi olarak kendisine ve partisine oy vermeyen herkesi ötekileştiren, dahası ‘terörist’ ilan eden, en ufak bir eleştiri yapanı dahi zindana atmaktan geri durmayan sanki muhalefetteki partilermiş gibi konuşan AKP şefi, “Toplumumuzun

hiçbir kesimine hayat biçimi ve kimlik dayatılmasına izin vermeyeceğiz” diyebilmekte de bir beis görmüyor. Diğer inançları yok eden “tek din” anlayışıyla onlara da baskılar yaparak kendi inançlarını dayatan bir anlayışla hareket eden zatın kendisi her seçim döneminde olduğu gibi yine Alevileri yedeklemek adına da Alevi-Bektaş Kültür ve Cemevi Başkanlığı’nı kurdurarak başına da kendisine hizmet edecek bir şahsı atamış durumda.

GENÇLERE SEÇİM RÜŞVETİ

Üniversitelerin içini boşaltan, atadığı rektör ve dekanlarla bilimsellikten uzaklaştıran gerici iktidarın şefi, gençliği de yıllar içinde geleceksizlik ve işsizliğe mahkum etti. Eskiden dünya sıralamasında Türkiye’den ilk yüzde yer alan üniversiteler mevcutken gelinen yerde ilk 500 içerisinde dahi bir üniversite bulunmamakta. Buna rağmen seçimlerde öğrenci gençliğin de oylarını alabilmek için ücretsiz öğle yemeği, 10 GB ücretsiz internet, ilk bilgisayarda ÖTV’nin kaldırılması gibi düzen muhalefetine daha önce sıraladığı vaatler de AKP şefinin söylemleri arasında yer aldı.

CHP’nin seçim vesilesiyle gündeme getirdiği aile sigortası, kamuda mülakata kaldırılması, ilk otomobilin ÖTV’den muaf tutulacağı vaatleri de kopyala-yapıştır bir biçimde AKP’nin seçim vaatleri arasında yer buldu.

İMAR AFFINI ‘AFFEDİLEMEYECEK SUÇ’ İLAN ETTİ

Erdoğan’ın en çok tepki çeken vaatlerinden birisi de “imar affı” ile ilgili olanı demagojisiydi. 6 Şubat’taki Maraş merkezli depremlerin ardından on binlerce insanımızın ölümüne neden olan imar aflarını kendileri yasalaştırmamış gibi bunu “affedilemeyecek bir suç” ilan edecek yüzsüzlüğü de herhalde dünyanın başka hiçbir yerinde görmek mümkün olamaz.

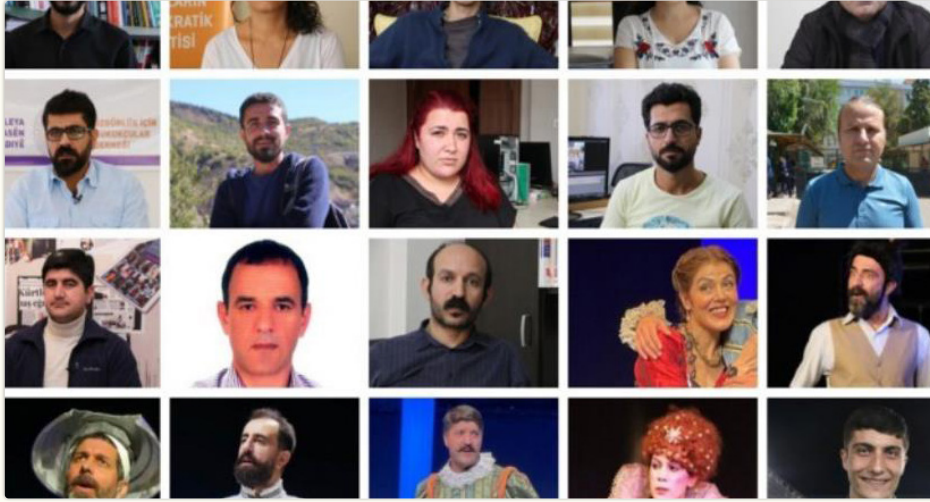
“İmar affını bundan sonra affedilemeyecek suçlar arasına alacağız” diyen AKP şefi, her seçim öncesinde oy devşirebilmek için 8 defa imar affı çıkarttı. Oy isterken övüne övüne anlattıkları imar aflarından en vahimi ise 2018 yılındaki imar affı oldu. Bu aflla birlikte 7 milyon 238 bin 50 adet bağımsız bölüme belge veren iktidar, bu binaların depreme dayanıklı olup olmadığına bakma ihtiyacı dahi duymadı. Zira alacakları oylar enkaz altında kalan on binlerce insandan daha değerli idi onlar için.

Depremle birlikte kurtarma çalışmalarında da tam bir fiyasko yaşayan gerici şef, Adıyaman Samsat’ta 2017’de meydana gelen depremde evleri yıkılanlar hala konteynerlerde yaşarken son depremde evleri yıkılanlar için bir yıl içinde yeni evler yapacaklarını iddia etmekten de geri durmadı. Yıllardır topladıkları ama nereye gittiği belli olmayan deprem vergileriyle değil de televizyonlarda yayınladıkları IBAN’larla topladıkları yardımlarla bu konutların yapılacağı söyleniyor. Ama depremin üzerinden geçen iki buçuk aya rağmen hala enkazlar dahi tamamen kaldırılabilmiş değil.

AKP şefi, yıllardır iktidarda kendisi değil de bir başkası varmış gibi böylesi vaatleri sıralayıp iyi olan her şeyi sahipsiz olumsuz olan hiçbir şeyden sorumlu değilmiş gibi konuşmakta bir beis görmüyor. Oysa bütün bu vaatler yıllardır olduğu gibi içi boş ve daha fazla oy alma çabasından başka bir anlam taşımamaktadır. Onun bu çürümüşlüğü karşısında işçi ve emekçiler, kadınlar, gençler gerici şefi ve benzeri anlayışları tarihin çöplüğüne göndermek için mücadeleyi büyüt-melidirler.

Saray rejimi yine ırkçı dişlerini gösterdi

“Mafyokrasi” rejimi Perinçek’i çöpe atınca

Olağan koşullarda seçim kazanma şansı olmayan dinci-faşist Saray rejimi, en iyi bildiği yöntemle, yani kaba şiddete başvuruyor. Çığırından çıkmış din istismarı ve birtakım sahte vaatler bir yana bırakılırsa, artık rejimin temel amacı şiddettir. Yargıyı ve kolluk kuvvetlerini bir sopa olarak kullanmakla yetinmiyor, dinci-ırkçı çetelerini de sokaklara salıyor. Kürt hareketi ile ilerici ve devrimciler bir yana, düzen muhalefetine cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu bile çetelerin organize ettiği provokasyonlarla karşı karşıya kalıyor.

Sahte barış vaatleriyle İmrallı “barış süreci”ni başlatan AKP, bir aşamadan sonra sürecin oylarını arttırmadığını görünce 180 derece dönüş yaptı. 7 Haziran 2015’te yaşadığı seçim hezimetinden sonra kirli savaş yöntemlerine geri dönen dinci rejim, faşist parti ile ittifak kurarak yola devam etti. Maskeleri atan AKP şefi, ırkçılıkta MHP’nin reisini bile kimi zaman gölgede bırakmaya başladı. Kürt hareketini ve onu destekleyen milyonları “baş düşman” ilan eden ve buna göre muamele yapan rejimi, her seçim öncesinde devlet terörü estirmeyi ‘rutin’ haline getirdi.

14 Mayıs seçimlerine az bir süre kala yargı ve kolluk kuvvetlerini harekete geçiren Saray rejimi, yine kurumlara ve evlere eşzamanlı baskınlar düzenleyerek ırkçı vahşi dişlerini gösterdi. Gazeteci, sanatçı, hukukçu, siyasetçi 120’den fazla kişiyi gözaltına alan kolluk kuvvetlerinin yüzlerce kişiyi de aradığı bildirildi. Daha önce olduğu gibi bir ‘sürek avı’ başlatarak HDP ile müttefiklerini siyasal alanda

zayıf düşürmeye çalışıyor.

Alanlarında etkili olan kadroları hedefe koyan bu gözü dönmüş saldırı ile Yeşil Sol Parti adıyla seçimlere hazırlanan HDP’nin çalışmalarını baltalamaya çalışan Saray rejimi, Kürt halkının duruşu karşısında ne kadar aciz olduğunu da gösteriyor. Sonlarının yaklaştığını gören AKP şefi iler müritleri faşizan saldırganlıkla kokuşmuş saltanatlarının ömrünü uzatabileceklerini var sayıyorlar.

İrkçı bir histeriyle Kürt hareketine saldırıp oy devşirme politikası, Saray rejiminin hastalıklı saplantısı haline gelmiş görünüyor. KCK davası, Kobani davası, kayyum atamaları gibi histerik saldırılarla yetinmeyen rejim, bir kez daha saldırıya geçerek, içinde debelendiği ırkçı histerinin ne kadar şiddetli olduğunu gösterdi. Bu tür saldırılar kimi zaman AKP’ye oy devşirme imkanı sağlasa da Kürt halkının siyasi duruşunu zorbalıkla değiştirme hevesi kursağında kalmıştır. Hatta son gelişmeler durumun tersi olduğuna işaret ediyor. Zira HDP birinci parti olarak konumunu korurken, AKP’nin Kürt illerinde hem kitle hem oy desteği bakımında düştüğe olduğu görülüyor.

Peş peşe organize edilen histerik saldırılara rağmen, Saray rejiminin siyasi hedeflerine ulaşamaması, Kürt halkının duruşunu kararlı bir şekilde koruduğunu gösteriyor. Zorbaliğa karşı gösterilen bu onurlu duruşla dayanışma için de olmak önem taşıyor. Belirtmek gerekiyor ki, diğerleri gibi bu saldırının da o kirli hedeflere ulaşması mümkün değil. Olsa olsa kokuşmuş rejimin kepezeliğini birkez daha gözler önüne serer...

Vatan Partisi’nin şefi Doğu Perinçek, 15 Temmuz 2016’da gerçekleşen şaibeli askeri darbe girişiminin ardından dinci-faşist ittifakın dalkavukluğu rütbesini almıştı. Her ikisi ABD emperyalizminin imalatı olan AKP-MHP ikilisine “anti-emperyalist” yaftası asarak pazarlamaya başlamıştı. Tayyip Erdoğan’la Devlet Bahçeli’nin Perinçek’in onlara anti-emperyalistlik yaftası asmasını nasıl karşıladıkları bilinmez, ama bir dalkavuk olarak onu kullanışlı buldukları kesin.

Saray’ın siyaset çöplüğünde bir mevki kazanan Perinçek, uzun süre yandaş medyanın ekranlarında boy gösterdi. Saray beslemesi medyanın şefleri, ‘derin analizleri’ni pazarlamak için Perinçek’e bir kürsü bahsettiler. Bunun karşılığında ırkçılık ve Kürt halkına düşmanlıkta MHP’nin şefini bile gölgede bırakan tutumlar almaya başladı. Beslemelerle aynı ekranlarda boy göstermek Saray’a dalkavukluk yapan Perinçek’e farklı bir hava vermişti. Ne de olsa dinci-faşist bir rejimde bu kadar ‘kıymetli’ olmak her siyasetçiye nasip olmazdı.

Artık “Gazi Meclis”e girmek, düzenin siyaset bataklığında kulaç atan Perinçek’in hayallerini süslüyordu. Sanki beklenen gün de gelmiş gibiydi. AKP şefinin “kullan at” siyaseti izlediğini iyi bilen Perinçek, kendisine bu konuda ayrıcalık tanınacağını var sayıyordu.

Nitekim seçimlerin 14 Mayıs’ta yapılacağı kesinleşince Cumhur İttifakı’na katılmak için Saray’ın kapılarını arşınlamaya başladı. O da biliyordu başka şekilde “Gazi Meclis”e girme şerefine nail olamayacağını.

Zira her seçimden önce Cumhurbaşkanı seçileceğini iddia etse de %0,3’ten fazla oy alamıyor. Bu defa ise aday olmak için 100 bin imza toplaması gerekiyordu, oysa 20 bin imza bile toplayamadı.

Göründüğü kadarıyla Perinçek, son ana kadar Tayyip Erdoğan’ın yeşil ışık yakmasını bekledi. Satırla sokakta insan doğrayan Hizbullah artığı Hüda-Par’la aynı bayrak altında bir araya gelmeye de razıydı. Yeter ki, “Gazi Meclis”in kapıları önünde açılınsın. Ne çare ki, yıllardır dalkavukluk yaptığı AKP şefinin tutumu değişmedi.

“Kullan at” siyasetinden hissesini alıp çöplüğü boylayan Perinçek, çitayı birden yükseltti. Yedi yıldan beri “benim çizgime geldiler” diyerek hizmet ettiği AKP-MHP ittifakının “milli” değil “mafya” rejimi olduğunu keşfetti. Saray’ın çöplüğünden çıkıp ortalıkta dolanmaya başlayan Perinçek, 23 Nisan vesilesiyle bir nutuk atarak, şunları söyledi: “Mevcut rejim demokrasi değil, mafyokrasidir. ABD işbirlikçisi mafya, sistemin siyasal partilerinin tepelerini ele geçirmiş bulunuyor...”

Buna göre Perinçek, yedi yıldan beri ABD işbirlikçisi mafyokraside dalkavukluk yapmış. Zira ne AKP’nin ne MHP’nin tepeleri bu sürede değişmedi. Bu noktada önemli bir soru ortaya çıkıyor: Kendi çizgisine kazandığı Tayyip Erdoğan’la Devlet Bahçeli ABD işbirlikçisi mafya olduklarına göre, Perinçek neyin nesidir?

Düzenin siyaset sahnesinde kepazeliklerden geçilmez. Buna karşın “en kabadayı” sermaye siyasetçisi bile bu konuda Perinçek’in eline su bile dökemez...

Faturayı ödememek için sınıf mücadelesi güçlendirilmelidir!

E. Eren Yılmaz

Düzen partilerinin “varlık-yokluk” meselesi olarak propaganda ettikleri 14 Mayıs seçimlerine kısa bir süre kaldı. Yıllardır iktidardaki AKP gericiliği kurmaya çalıştığı tek adam rejiminin güzelleme-siyle yol yürümeye çalışıyor ve seçimlerden bir kez daha onay olarak çıktığında çok daha ötesini yapacağını ifade ediyor. Bunun için seçimleri kazanmak istiyor. Dolayısıyla kendi iktidarı için bir varlık-yokluk tartışması içinde. AKP düzeninin toplum yaşamının her alanında yarattığı çok yönlü yıkımın kitlelerde yarattığı öfkeyi arkasına almak isteyen düzen muhalefeti ise, seçim sandıklarında ipi önde göğüslediğinde bir anda yaşanan tüm sorunların geride kalacağını dile getiriyor. İttifaklarının iç dengelerini de düşündüğümüzde, onlar için de bir varlık-yokluk tartışması bu.

İktidarı ve muhalefetiyle düzen partileri, Türkiye kapitalizminin dümenine oturmayı, bunun için seçimlerde işçi ve emekçilerden oy devşirmeyi umut ediyorlar. Bir tarafta havada uçuşan vaatler ve ülke güzellemeleri diğer tarafta “güneşli günler” propagandası bir arada gidiyor. Televizyonlar, sosyal medya ve sokakta hemen her yerde afişler, pankartlar hep aynı şeyi söylüyor. “Mutlu, huzurlu ve refah içinde bir yaşam...” Zaman değişiyor, kişiler değişiyor, düzen partilerinin adı değişiyor ancak seçimlerde içi boş vaat yarışları ile toplumun geniş kesimlerini bekleyen çalışma ve yaşam koşulları değişmiyor.

Ancak işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesinin zayıf olduğu böylesi dönem-

lerde, düzen partilerinin yarattığı sahte atmosferin etkisi tüm toplumu sarıyor. Emekçiler yaşadıkları sıkıntılarının çözülmesini kendi dışında arama kolaylığına kapılıyor. Bugün olduğu gibi. Yıllardır kapitalist sömürü düzeninin dümenindeki AKP'nin yarattığı yıkımın basıncı toplumu bu söylem ve propagandanın etkisi altına alarak, o tarafa ya da bu tarafa eklememiş durumda. Emekçiler yaşadıkları sıkıntılarının aşılması ve zorlaşan yaşam koşullarının bir parça hafiflemesi için bir “kurtarıcı” bekliyor. Tıpkı diğer her seçimde olduğu gibi. Bugün ise AKP'nin yarattığı yıkımın büyüklüğünden dolayı daha keskin bir istek ve beklenti içindeler.

İşçi sınıfı ve emekçiler AKP'nin 21 yıllık iktidarının yarattığı boğucu atmosferi o kadar derinden yaşıyor ki, seçim atmosferi, ittifaklar, söylem ve vaatler yaşamın temel gündemi durumunda. Ekonomik krizin etkileri, güncel yaşam kaygıları hatta yüz binlerce insanın dep-

rem yıkımının altında kalması dahi geri plana düşmüş durumda. 14 Mayıs herkes için bir dönüm noktası olarak kabul ediliyor.

AKP-MHP iktidarı ya da onun yerine geçmeye hazırlanan düzen muhalefeti için dönüm noktası olan bu seçimlerden işçi ve emekçiler ne bekliyor, ne umut ediliyor? Kısacası işçi ve emekçiler ne yaşıyor ki, neyin değişmesini istiyor? Ya da AKP öncesi ülkede nasıl bir tablo hakimdi ki, AKP'nin yerine gelecek bir başka düzen partisinin sorunlar yumağını çözebileceğini düşünüyor? Sorunlar uzatılabilir tabii. Ancak seçimler ve düzen partilerinin hangisinin ülkeyi yönettiği işçi ve emekçiler bakımından hiçbir esaslı değişim yaratmadı bugüne kadar, bugünden sonra da yaratmayacaktır.

AKP gericiliğinin önceki tüm iktidarlara fersah fersah geride bırakarak işçi ve emekçi düşmanı politikaları hayata geçirmesi, yasa-kural tanımaması tek başına

sorunları açıklamaya yetmiyor. Dolayısıyla AKP gittiğinde de sömürü düzeni devam edecek. Esas sorun ve değişimin aranacağı yer bizzat AKP gericiliğini içinden çıkartan ve toplumun üzerine bir kara basan gibi çökmesini sağlayan bu kapitalist düzendir. Evet, AKP iktidarı gitmelidir ama bu hiçbir biçimde diğer düzen partilerinin seçimler üzerinden onaylaması ve meşrulaştırması anlamına gelmez. İşçi ve emekçilerin taraf olduğu ve yaşamında gerçek bir değişim yaratabilecek tek yol, kapitalist düzenin temellerine karşı örgütlü bir mücadeledir. Böyle bir mücadele ancak burjuva iktidarın saldırılarından emeği koruyabilir, toplumun umutla beklediği bir parça nefes alma alanı yaratabilir, AKP gibi gerici iktidarın toplumun derinliklerinde yarattığı tortu süpürülüp atılabilir.

İşçi sınıfı ve emekçiler her gün acısını yaşadığı kapitalist sömürü düzeninin nasıl ve kimler tarafından yönetileceğini yaşamın ana eksenine haline getirmemelidir. Ülkeyi kimin ucuz işçilik cenneti olarak yabancı sermayeye pazarlayacağı, ekonomik krizin faturasını emekçilere keserken kimin kasanın başında oturacağı neyi değiştirir ki?

Burjuva düzende seçimler göstermelik demokrasi oyunu, sömürü çarklarının perdesi ve her gün bu düzenin tüm sorunlarını iliklerine kadar hisseden işçi ve emekçilere tekrar tekrar sömürüyü onaylatmak anlamına gelir. İşçi ve emekçiler kendi sınıfsal çıkarları temelinde örgütlenmeli, sınıfa karşı sınıf bakışı ile mücadelesini güçlendirmelidir.

Emek ve Özgürlük İttifakı'ndan Kılıçdaroğlu'na destek açıklaması

HDP önderliğinde kurulan Emek ve Özgürlük İttifakı bugün yazılı bir basın açıklaması yaptı. Cumhurbaşkanlığı seçiminde alacağı tutumu açıklayan ittifak, CHP Genel Başkanı ve Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı Adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nu desteklediklerini açıkladı. Açıklamada “14 Mayıs 2023'te yapılacak olan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Kemal Kılıçdaroğlu'nu destekleme kararımızı tüm kamuoyu ile paylaşıyoruz” denildi.

Açıklamada yer alan bazı ifadeler şöyle:

“Türkiye; siyasi, toplumsal ve ekonomik krizlerin bir arada yaşandığı çoklu kriz şartları altında tarihinin en önemli

seçimine doğru ilerlemektedir. Türkiye halkları bu çoklu krizin zorlukları, siyasi baskılar ve her türlü eşitsiz propaganda koşullarına rağmen geleceğini kurtarma mücadelesini 14 Mayıs sandıklarında bir kez daha başarıya ulaştırmaya odaklanmıştır...

Türkiye siyasetinin bu kırılma aşamasında, üzerimize düşen tarihi görevi hem geleneğimize hem de gelecek kuşaklara borcumuz kapsamında yerine getirme konusunda mutabık kaldık. Bu kapsamda 14 Mayıs 2023'te yapılacak

olan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Kemal Kılıçdaroğlu'nu destekleme kararımızı tüm kamuoyu ile paylaşıyoruz...

Bilinmelidir ki Türkiye siyasi tarihinin en önemli seçiminde faşizme karşı zafer elde etmenin tek yolu cumhurbaşkanlığı seçimini kazanmaktan geçmemektedir. Bilakis, faşizmi geriletmenin en önemli mecralarından biri TBMM'de çoğunluğu sağlayacak aritmetiği sağlamaktır. Bu durumu sağlamak için tüm Türkiye halklarını, 14 Mayıs 2023 Milletvekili Seçiminde Emek ve Özgürlük İttifakı'na

oy vermeye çağırıyoruz...

Bu tarihi seçimde; Türkiye halklarını bir kez daha milletvekilliği seçimlerinde Emek ve Özgürlük İttifakı'na, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Kemal Kılıçdaroğlu'na oy vermeye çağırıyoruz.”

Seçimlerde 100 milletvekili kazanma ve buna dayanarak Türkiye'yi demokratikleştirme iddiası taşıyan Emek ve Özgürlük İttifakı'nda Halkların Demokratik Partisi (HDP), Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi (Yeşil Sol Parti), Türkiye İşçi Partisi (TİP), Emek Partisi (EMEP), Emekçi Hareket Partisi (EHP), Toplumsal Özgürlük Partisi (TÖP), Sosyalist Meclisler Federasyonu (SMF) yer alıyor.

AKP'nin emekçileri düşmanlaştırma girişimleri

G. Umut

Gençlerden oy talep etmek için bir video yayınlayan Kemal Kılıçdaroğlu Alevi olduğunu açıkladı. Bu videonun 100 milyon kez izlendi açıklandı. Kimi iddialara göre AKP şefinin Alevi kimliği üzerinden hedef almaya hazırlık yaptığı için, Kılıçdaroğlu bilinen mezhepsel kimliğini açıklamak durumunda kaldı. Cumhurbaşkanı aday olan birinin, böyle bir açıklama yapmak zorunda bırakılması, toplumdaki gericiğin vardığı boyutun bir göstergesidir.

AKP'NİN TARİHİ ALEVİ DÜŞMANLIĞININ İZDÜŞÜMÜDÜR

Başta Erdoğan olmak üzere, dinci-faşist ittifakın temsilcileri bu video vesilesiyle Kılıçdaroğlu'nu hedef aldılar. Cami avlularında miting düzenleyerek elinde Kuran sallayan, seccade üzerinden propaganda yapan ve daha önce Kılıçdaroğlu'nu mezhepsel kimliği üzerinden hedef alan AKP şefi şunlar söyledi:

"Durduk yere etnik köken, mezhep tartışması açıyorlar. Durduk yere yalan ve iftira kampanyası başlatıyorlar. Halbuki bu ülkede kimseye kökenini de mezhebini de sormaz. Bugüne kadar Erdoğan'ın ağzından böyle bir şey duydunuz mu?"

Kısa bir internet taraması bile daha önce Erdoğan'ın dilinden dökülen mezhep istismarının tablosunu ortaya koymaktadır. AKP şefinin kaba riyakarlığının tablosu kısaca şöyle sıralanabilir:

- Erdoğan, 11 Mayıs 2013'te düzenlenen Reyhanlı katliamında hayatını kaybedenlerin mezhebine vurgu yaparak "Reyhanlı'da 53 Sünni vatandaşımız şehit edildi" demişti.

Başbakan olduğu dönemde, 17 Aralık ile ilgili konuşurken şunları söylemişti:

"Bunlar bir defa üç tane önemli hasleti var, takiye var, yalan var, iftira var, üçünün neticesi fitne var, fesat var, bunlar Şia'yı geçmiş vaziyette. Şia bunların eline su dökemez."

12 Mart 2013 tarihinde katıldığı bir televizyon programında kendisi ve Abdullah Gül'le kitaplar hakkında şunları dedi:

"Bu kitaplar içerisinde ne Yahudiliğimiz ne Ermeniliğimiz ne affedersiniz Rumluğumuz hiçbir şeyimiz kalmadı. Düşünebiliyor musunuz?"

Erdoğan, belediye başkanlığı döneminde Karacaahmet'de Cemevi açma

izni isteyen Alevilere de "Cemevi, Cümbüş evi, ne izni!" demişti...

2014 yılında katıldığı televizyon programında, "Benim için Gürcü diyen oldu, affedersin çok daha çirkin şeylerle Ermeni diyen oldu. Ben Türküm" dedi.

2011 seçimleri sırasında meydanlarda Kılıçdaroğlu'nun Alevi kimliği üzerinden propaganda yapan Erdoğan, şunları demiş ve meydanlarda yuhalatmıştı:

"Biliyoruz ki Sayın Kılıçdaroğlu Alevilik kültürüyle yetişmiş bir insandır, Alevidir."

2014 yılındaki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Erdoğan şunları demişti:

"Kılıçdaroğlu, sen kendin Alevi olabilirsin. Ben sana saygı duyarım. Bundan da çekinme, korkma. Bunu da rahat rahat söyle. Ben de Sünniyim, ben de bunu rahat rahat söylüyorum."

AKP MEZHEPÇİLİKTE RESMİ İDEOLOJİNİN DEVAMIDIR

Rejimin ırkçı-mezhepçi zihniyeti ve AKP şefinin kaba riyakarlığı salt bu döneme özgü değil. AKP iktidarı Alevi sorununa bakışındaki mezhepsel ayrımcılığı yüzyıllara dayanan resmi ideolojiden devralmıştır. Emperyalistler bölgede etnik, dinsel ve mezhepsel çatışmaları kö-

rüklemiş, emekçiler her yerde mezhepsel temelde parçalanmaya çalışılmıştır. Aleviler yükselen devrimci harekete can ve güç verirken bir yandan da '70'lerden bu yana katliamlar, provokasyonların hedefi olmuşlardır. '91'den itibaren kirli savaşı bir yöntem olarak kullanan sermaye devleti '93'te Sivas'ta, '95'te Gazi'de katliamlar gerçekleştirdi. Kanlı mirasın devamcısı olan AKP iktidarı ise şefinin dilinden düşürmediği gibi tarikatçı-mezhepçi politikalarla Alevi sorununu boyutlandırdı.

Bu tutum, TKİP V. Kongresi'nin "Alevi sorunu ve Alevi Hareketi" başlığında şu şekilde ifade ediliyor:

"Emperyalistler ile işbirlikçilerinin bölgesel çapta yarattıkları mezhepsel kutuplaşma, AKP iktidarı eliyle pervasız bir biçimde işçi sınıfı ve emekçilerin saflarına da taşıyor. Bu sorun yeni olmamakla birlikte mevcut dinci iktidar döneminde tehlikeli bir noktaya varmış bulunmaktadır. Din istismarından sadece siyasal iktidar değil fakat devasa boyutlarda ekonomik rantlar da devşiren AKP, işçi ve emekçileri mezhepsel temelde parçalayıp birbirine düşmanlaştırma politikasında fütursuzca davranıyor."

2009 yılında Alevileri ehilleştirme po-

litikasının bir ürünü olarak "Alevi açılımı" başlatan iktidar geçtiğimiz yıl Cemevleri'ni Kültür Bakanlığı'na bağladı. AKP iktidarının bu tür adımları, "açılımları", müjdeleri birer "havuç-sopa" taktiği olarak ehilleştirme politikasının ürünleridir. İçerde ve dışarıda izlenen mezhepçi politikaların ayyuka çıktığı bir dönemden geçiyoruz. Suriye'de savaş kundaklığı yapan AKP iktidarı dinci-gerici çetelerle el ele vererek bölgenin ateş çemberine atılmasında başat bir rol oynadı. Bugün içerde de aynı saldırgan politikaları sürdürmektedir.

AKP'nin seçim söylemleri ve gerici-cihatçı çetelerle iş birlikleri yeni kıskırtma ve provokasyonların kesintisiz bir biçimde devam edeceğini göstermektedir. Kılıçdaroğlu'nun "Ben Aleviyim" çıkışının bu kıskırtma ve provokasyonların önünü ne kadar kesebileceği konusunda kesin bir şey söylemek mümkün değil.

İşçi ve emekçiler arasına ekilmek istenen tüm gerici önyargıların aşılması ancak devrimci bir sınıf hareketinin geliştirilmesiyle mümkün olacaktır. İşçilerin birliği halkların kardeşliği temelinde yükseltilecek bir mücadeleyle emperyalistler ve din istismarcısı iktidarın oyunları boşa düşürülebilir.

Saray rejimi elini güçlendirmek istiyor...

G. Umut

Saray rejiminin orduyu "AKP'ileştirme" zemin hazırlayan bir yasa teklifi çalışması yaptığı söyleniyor. Buna göre rejim 14 Mayıs'ta hezimet uğramazsa, orduyu AKP'nin vurucu gücü haline getirmek için adımlarını hızlandıracak.

YASA TEKLİFİNDE NELER VAR?

AKP ve MHP imzasıyla 49 maddelik "Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Teklifi" Meclis'e sunuldu.

"Genelkurmay başkanının bazı yetkilerinin Milli Savunma bakanına devredilmesi" vb. maddeler içeren teklifte MSB, Genelkurmay'dan görüş almadan yurtdışına silah ve mühimmat sevk edebilecek.

Teklif ile yasadaki "Silah, mühimmat ve bunlara ait yedek parçalarla patlayıcı maddeleri ihracı veya yurtdışına çıkarılmasına Genelkurmay Başkanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'nın görüşü alındıktan sonra Milli Savunma Bakanlığı'nca izin verilebilecek" maddesinden "Genelkurmay Başkanlığı" ibaresi çıkarılıyor. Ayrıca, teklif ile general ve amirallerin bir üst rütbeye yükseltilmesinde aranan "Yüksek Askeri Şura (YAŞ) üyelerinin üçte ikisinin kabu-

lü" şartı da kaldırılacak. Bunun yerine "YAŞ kararları" esas alınacak.

Genelkurmay'ın "yetkilerinin kısıtlanması" olarak değerlendirilen teklif "özlük haklarının iyileştirilmesi" kılıfı ile tanıtıldı. Bu yanı sıra AKP'nin TSK üzerindeki etkisini arttıracak düzenlemelerin yasallaşmasının kılıfı belli bir takım "iyileştirmeler" oldu.

***

AKP-MHP iktidarı dinci-faşist güçlerin koalisyonu olarak ülkeyi yönetiyor. Ordu, bürokrasi, yargı, istihbarat, eğitim, diyanet, medya, cumhurbaşkanlığı, hükümeti, meclisiyle tüm iktidar bu güç koalisyonunun elinde. 12 Eylül faşist askeri darbesinin önünü açtığı süreç bugünkü tek adam diktasına varmıştır. Tek adam diktasıyla kurulan rejim çok yönlü çıkar ortaklıkları üzerinden birbirine bağlı farklı yapıların desteği sayesinde devam ediyor. AKP'nin süreç boyunca tüm kurumları alt üst etmesinin gerisinde devlet krizi olgusu yer almaktadır. Buna "TKİP VI. Kongresi toplandı" değerlendirmesinde yer alan "Türkiye: Düzen Siyaseti" başlığında şu şekilde işaret edilmektedir: "Devlette tüm eski yapı ve dengeler

altüst edilmiş, fakat yerine henüz istikrarlı bir yenisi konulamamıştır. Devlet genel kabul gören bir otoriteye değil, neredeyse tümüyle baskıya, yasaklara ve çıplak zora dayanmaktadır. İhtiyaç duyulan her durumda anayasal ve yasal çerçeveye bir yana bırakılmakta, keyfiliğe ve kural dışılığa dayalı bir yönetim tarzı olağanlaşmaktadır. Resmi devlet aygıtları gayri-resmi paramiliter yapılar, toplumun lümpen tortusu gruplar ve mafya çeteleri ile iç içe geçmiştir. Sistemin kendi işleyişi içinde temel meşruiyet aracı olan seçimler güvenilirliğini, parlamento işlevini yitirmiştir. 15 Temmuz darbe girişiminin Fettullahçı çete tarafından önemli ölçüde ele geçirildiğini açığa çıkardığı düzen ordusu, bir zamanların sözde cumhuriyet bekçisi o anlı şanlı kurum, artık tarikatların ve cemaatlerin işgali altındadır. Bu şekilde dinsel gericiliğin ve tek adam diktasının bekçisidir."

Sermaye düzenin yaşadığı krizin yanı sıra AKP'nin 21 yılda attığı adımlar kurulu devlet düzeninde ağır tahribatlar yarattı, keyfilik tek adam düzeninde belirleyici bir mekanizmaya döndü. AKP'nin yeni yasa teklifi ile yapmaya çalıştığı şey ise attığı keyfi-fiili adımların yasal güvence-

lerini oluşturmaktadır. 14 Mayıs'ta yapılması planlanan seçimlerin öncesinde atılan adımların kökleri çok daha öncesine dayanmaktadır. Meşruiyetini sağlamak için en büyük imkanı olan seçmen desteğini yitiren AKP, attığı her adımda her olasılıkta elini güçlendirmek istiyor...

***

Seçim hesapları ve kirli ittifakların işçi ve emekçilerin yaşamlarını etkileyecek faturaları bulunmakta. Ekonomik olarak darboğazda olan ülkede seçim için ayrılan kaynakların büyük bir kısmı işçi ve emekçilerin ceplerinden finanse edilmektedir. Bunun yanı sıra sopsını sallayan Saray rejimi SADAT'ından HÜDA-PAR'ına gericici militarist çeteleri ile elindeki silahlı gücü kalıcılaştırmaya ve güvenceye alma derindedir. Öfkesi giderek büyüyen toplumun büyük bir kesiminin sokağa çıkma ihtimali bu adımları hızlandırmasının vesilesi olacaktır.

Saray rejimi İmralı'ya heyet göndermiş

çıklarları söz konusu olduğunda, "bebek katili" olmakla itham ettikleri Öcalan'ın ayağına gitmek en ufak bir beis görmüyorlar.

***

AKP koalisyonunun durumu bu seçimlerde 2019'den çok daha kötüdür. Tüm veriler büyük bir hezimet uğrama olasılığının gündem güne arttığını gösteriyor. "Bir oy bir oydur" mottosuyla hareket eden Saray rejimi adı bile çoktan unutulmuş DSP'nin başındaki adamı rüşvetle devşirdi. Saltanatın çöküşünden duyulan korkudan dolayı oylarını arttırmak için var saydıkları her yola başvuruyorlar. Bu durumda merak edilen sorulardan biri de şuydu: Saray İmralı'ya heyet gönderdi mi?

Nihayet gazeteci Amed Dicle, bu soruya olumlu yanıt verdi. Elbette bu, kimseyi şaşırtmadı. Zira daha önce defalarca yapılmıştı. Yine de Saray rejiminin

sefil çıkarlarına ne kadar düşkün olduğunu, hiçbir kural veya değer tanımadığını, tiksinti verici derecede riyakar olduğunu göstermesi bakımından dikkate değerdir. Zira Kürt halkına düşmanlıkla yatıp kalkan bir rejimdir söz konusu olan. Türkiye bir yana, Kürt halkının başka ülkelerdeki kazanımlarını ortadan kaldırmak için bile histerik bir saldırganlık içinde olan bir rejimin şefi, Öcalan'ın ayağına heyet gönderip seçimlerde destek talep edebiliyor.

İlkin bunun spekülasyon olabileceği üzerinde duruldu. Ancak rejimin zindana kapattığı HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, kendi kaynaklarının da ziyareti teyit ettiğini açıkladı. Cumhuriyet'e konuşan Demirtaş, şu bilgileri kamuoyu ile paylaştı: "Öcalan, ailesi ve avukatlarıyla iki yıldan uzun süredir görüştürülüyor. Demek ki Erdoğan, Öcalan'dan istediği şeyi alamadı ve

bu nedenle onun dış dünyayla temasını engelliyor. Bu iddiayı dile getiren gazeteci Amed Dicle, emin olmasaydı söylemezdi. Aynı bilgi, benim kaynaklarım tarafından da doğrulandı. İmralı'da sonuç alamayınca sahada Kürtlere baskıyı artırıp HÜDA PAR'ı yedeklemeyi tercih ettiler."

Son saldırıya da değinen Demirtaş, şu değerlendirmeyi yaptı: "Son siyasi gözaltı operasyonu, tamamen bir seçim çalışmasıdır. Sandıklarda, seçim kampanyası organizasyonunda görev almış arkadaşlarımızdan en aktif olanlar isim isim seçilmiş ve muhtemelen kullanışlı bir itirafçının önüne bir isim listesi konulup düzmece bir ifadeyle kumpas kurulmuş. Şu çok nettir, bu operasyon bir seçim çalışmasıdır."

Rejim, Kürt hareketinin aktif kadrolarına histerik bir şekilde saldırırken de Öcalan'ın ayağına heyet gönderirken de çöküşünü önleme hesapları yapıyor. Bu ise, dinci-faşist koalisyonun paçalarının iyice tutuştuğuna işaret ediyor...

Saray rejiminin çatısı altında toplanan dinci, şeriatçı, ırkçı, faşist koalisyon her seçimden önce olduğu gibi, bu defa da tecrit altında tuttuğu Abdullah Öcalan'ın kapisını çalıp destek istemiş. Hatırlanacağı üzere 2019 yılında yapılan yerel seçimlerden önce AKP-MHP-BBP-Vatan Partisi koalisyonu Öcalan'dan mektup yazmasını talep etmiş ve olumlu yanıt almıştı. Gelen mektup iftiharla kamuoyuna sunulmuş ancak bu yetmemiş, o zaman Irak Kürdistan'ında yaşayan Osman Öcalan TRT (Tayyip-Radyo-Televizyon) kanalında canlı yayına çıkarılmıştı.

AKP koalisyonunda yer alanlara bakıldığında, bunların şoven-ırkçılıkta birbiriyle yarışan, Kürt halkına düşmanlığı ilkel bir kin boyutuna taşıyanlardan oluştuğu görülür. Siyasi rakiplerini Kürt hareketinin HDP kanadıyla yakınlık kurmakla suçlayıp terörist bile ilan ediyorlar. Kendilerinin şoven-ırkçılığı yapay değil, daha da ötesi iliklerine kadar işleyen bir hastalık gibidir. Buna rağmen sefil

Sahtekar zihniyet pişkinlikte sınır tanımıyor!

20 yıldır sermaye sınıfı adına Türkiye'yi yöneten AKP ile suç ortakları, seçim kampanyasını ilk defa seçimlere katılan bir düzen partisiymiş gibi yürütüyorlar. MHP, BBP gibi faşist partiler ve Perinçekçi Vatan Partisi'nin desteği ile kurulan Saray rejimini ayakta tutma telaşı öyle bir noktaya vardı ki, atılan nutuklar en sıradan mantık kurallarını bile altüst ediyor. Seçimlerden sonra yerine getirileceği söylenen vaatler listesine bakanlar, başını AKP'nin çektiği dinci-faşist ittifakın 20 yıldır iktidarda değil muhalefette olduğunu sanır.

HAFIZA-İ BEŞER...

Orta çağ artığı bir ideolojiye dayanmasına rağmen, Saray rejimi teknolojinin tüm imkanlarını kullanarak "İletişim Başkanlığı" adı altında bir propaganda merkezi kurmuştur. Nazilerin Propaganda Bakanı Goebbels yöntemleriyle çalışan bu kurum, her alana dair büyük yalanlar üretip piyasaya sürüyor. Öte yandan AKP şefi, daha önce söylediği hemen her şeyin zıddını söylemekte hiçbir sakınca görmüyor. Dün söyledikleri şeye bugün karşı çıkmak, dün ak dediklerine bugün kara demek onlar için 'olağan/sıradan' şeylerdir.

Propaganda merkezinin direktifleriyle çalışan Saray beslemesi medya için de aynı şey geçerlidir. Dün ne söylediklerinin ne yazdıklarının hiçbir önemi yoktur. Saray'dan gelen talimat ne diyorsa onu yazar ya da söylerler. Erdoğan'ın ifadesiyle "gereğini yerine getirirler." Hal böyleyken de etrafa 'ahlak dersi' vermekte de en ufak bir sakınca görmezler. Bu ise onları daha da ucube hale getiriyor, bir tür 'tiksinti nesnesi' durumuna düşürüyor.

Sermayenin hükümetleri ya da onların medyasından elbette dürüst olmaları beklenemez. Bu onlara tamamen yabancı olan bir şey. Buna karşın görüntüde olsa bile asgari sınırlarda bir tutarlılık gösterme kaygıları da olur. Zira düzen politikacısı da olsa kimse riyakâr, sahtekar, yalancı gibi sıfatlarla anılmak istemez. Bir düzen politikacısı bile...

İşte dinci-faşistlerde olmayan şey budur. Saltanatlarını devam ettirmek dışında hiçbir şey umurlarında değil. Dolayısıyla saltanatın ayakta kalmasına yaracağı varsayılan her şey onlar için mu-

bahtır. O kadar pişkinler ki, imajlarının beş paralık olmasına bile aldırıyorlar. Bu kadar rezaleti göze almaları, hafıza-i beşerin nisyan ile malul olduğunu var saymalarıdır.

SARAY REJİMİNDE DOLU-DİZGİN SÖMÜRÜ...

Egemen olan sömürü ve ücretli kölelik düzeninde sefalet bir tarafta servet öte tarafta birikir. Bu yasa kapitalizmin olmazsa olmazıdır. Dolayısıyla emekçilerin yoksulluk ve sefaletle sürüklenmesi, genel anlamda kaynak olmamasından değil, kaynakların eşitsiz dağıtılmasından kaynaklanır. Bunu kısmen de olsa değiştirmenin yolu işçi sınıfı ve emekçilerin örgütlü mücadeleyi yükseltmeleridir. Nitekim mücadelenin yükseldiği dönemlerde işçi ve emekçilerin toplumsal artı-değerden aldıkları pay kısmen de olsa artar. Ters durumlarında ise düşer.

Saray rejiminin izlediği ekonomik politikaların bu alana yansımaları, ücretli/maaşlı çalışan işçi ve emekçilerin toplam gelirden aldıkları payın dramatik bir şekilde düşmesi oldu. Bu vahşi saldırıyı püskürtecek bir sınıf/kitle hareketi olmadığı için, on milyonlarca işçi ve emekçi AKP ile suç ortakları tarafından sefalet kuyusuna itildi. Asgari ücretin binlerce lira açlık sınırının altında kalması görülmüş şey değildi. Oysa son yıllarda ücretin arttırıldığı ilk bir ya da iki aydan sonra açlık sınırının altında kalıyor. Geçmişte yoksulluk sınırına yakın ya da bir nebze üstünde ücret alan kamu işçileri ile özel sektördeki sendikalı işçiler, artık açlık sınırının bir nebze üstünde ücret alabiliyor. Sermayeye bu kadar büyük bir hizmeti

ilk defa Saray rejimi yapmıştır.

Bu arada AKP döneminde sendikalı işçi sayısı azalırken asgari ücretlilerin oranında da büyük bir artış oldu. Sendikaların yaptıkları hesaplamalar, işçilerin %60'ının asgari ücret ya da altında kalan bir ücretle çalıştırıldıklarını gösteriyor. Bu ise işçi sınıfının yarısından fazlasının açlık sınırı altında kalan bir ücrete mahkum edildiği anlamına geliyor. Son günlerde çokça tartışılan soğanın taneyle satılması, "zenginleştiği" söylenen Türkiye'de gelir dağılımının ne duruma getirildiğini gösteren çarpıcı örneklerden biridir.

"SİZİ SEFİL BIRAKTIK, BİZE OY VERİN SİZİ KURTARALIM"

Emekçilerin soğanı bile taneyle alacak duruma düşürüldüğü bu kokuşmuş rejimde, dolar milyarderlerinin/milyarderlerinin sayısı da artıyor. Bir kişinin dolar milyarderi olabilmesi için ise on binlerce işçi ve emekçinin sefalet içine itilmesi gerekiyor. Bu ikisi sıkı bir şekilde birbirine bağlıdır. Nitekim tam da bu sayede, sefalet derinleşirken saraylarda sefalet sürenlerin ekonomisi 'tıkırındadır.' Pişkin pişkin "soğanı bırak Togg'a bak" diyebilmeleri de bu sayede mümkün olmaktadır. İşçi ve emekçiler soğanı taneyle alıyor ama onlar fiyatı bir milyon olan "yerli/milli" otomobille övünüyorlar.

Daha düne kadar sahtekarların nutuklarına bakılırsa, "ülke şaha kalkmış durumda. Yoksulluk yok, işsizlik sorunu ortadan kaldırılmış, depremde kimse mağdur olmamış, herkes 'mutlu/mesut' yaşayıp gidiyor. Avrupa, Amerika bile bu tablo karşısında kıskançlıktan çatlıyor." Yakın zamana kadar AKP şefi ile müritleri

böyle konuşuyor, Saray beslemesi medya da bunları yazıp/çiziyordu.

Ne var ki cami avlularını seçim meydanına çevirenler oy isterken, söylemlerini değiştirmek zorunda kaldılar. Artık vaat üstüne vaat sıralıyorlar. Elbette vaatler sahte, ama vaat listesine her gün yeni bir şeyin eklenmesi, "memlekette her yolunda/işler tıkırında" havasında edilen lafların Goebbels yöntemiyle üretilen yalanlar olduğunun itirafıdır aynı zamanda. Zira durum daha önce söyledikleri gibi olsaydı, yeniden Goebbels yönetimlerine uygun sahte vaatler sıralamaya ihtiyaçları olmazdı. Zaten çoğunluk koşa koşa onlara oy verirdi.

Sahtekarların pişkinlikte sınır tamama tutumları burada belirginleşiyor. Sefalet mahkum ettikleri işçi ve emekçilerden oy isterken mealen şunu söylemiş oluyorlar: "20 yılı aşan iktidar döneminde sizi sefaletle mahkum ettik. Yine de sizi ancak biz kurtarırız. Çünkü bu sürede çok çalıştık, ülkenin zenginliklerini yağmaladık. AKP şefi ve yakınları başta olmak üzere birçok yandaş dolar milyarderi oldu. Yine bize oy verirseniz, sizi içine ittiğimiz sefalet çukurundan çıkaracağız..."

Bu kadar küstah bu kadar sahtekar bu kadar pişkin bir zihniyetin işbaşında olması, emekçiler başta olmak üzere toplumun ezici bir çoğunluğu için tam bir kabustur. İşçi sınıfı ve emekçiler din istismarı ve şoven-ırkçılık üzerinden siyaset yapan bu zihniyetle hesaplaşmadan, bu vahim tablonun değiştirilmesi mümkün değil. O halde işçi ve emekçilerin önceliği, sermayenin bu arsız temsilcilerine oy vermek değil onlardan ve onları başımıza bela eden düzenden hesap sormak olmalıdır.

Şehir Hastaneleri masalı...

AKP şefi Erdoğan, bir ziyaret sırasında kendisine şehir hastaneleri ile ilgili sorulan soruya hastaneleri överek cevap verdi. Eskiden hastanelerin pislik içinde olduğunu, galoşların satıldığını artık hastaların daha hastaneye yatmadan şifa bulunduğunu söyleyen Erdoğan, şöyle konuştu:

“Şu anda bizim şehir hastanelerimizde bir defa vatandaşın huzuru var. Vatandaşın bu hastanelerde tertemiz, pırlıl pırlıl, bu hastaneye gelen içeri girdiği zaman zaten huzur buluyor. Huzur bulmayla birlikte de daha şifayı bulunduğu yerde yakalıyor. Dünyada, sağlık sektöründe, bütün benim diyen ülkelerin hastaneleriyle yarıştık. Herkes konuşur, ne der Cleveland, şu an bizim şehir hastanelerimiz Cleveland’ı aştı. Şurada İstanbul’da Çam Sakura hastanemizin durumu ortada, Ankara’da Etlik, öbür tarafta İstanbul’da Murat Dilmener olsun, öbür tarafta Pakize Öz olsun, bütün hastanelerimiz ortada. Bu hastanelerde vatandaşın benim girdiği zaman hastaneye hamd olsun, orada bir defa daha yatmadan şifayı buluyor. Bundan sonraki süreçte de büyükşehirlerde birer tane olmak üzere yaygınlaştırarak, bu şehir hastanelerimizi devam ettireceğiz.”

Erdoğan’ın zırvalarının aksine sağlıkta özelleştirmenin son adımı olan şehir hastaneleri emekçilere çok pahalıya mal oldu.

AKP iktidarı işbaşına getirildiği 2002 yılından itibaren işçi ve emekçiler için yıkım demek olan özelleştirme politikalarının sadık bir uygulayıcısı oldu. Tercih ettiği ekonomi, sağlık, eğitim vb. politikalarının sonucunda işçi ve emekçilerin barınma, beslenme, ulaşım gibi temel haklara ulaşması giderek daha da zorlaştı. Gelinen yerde sağlık alanındaki politikalar sağlık emekçilerinin çalışma koşullarını ağırlaştırırken, emekçilerin de sağlığa erişimini güçleştirdi. Erdoğan’ın “Cleveland’ı aştı” dediği şehir hastaneleri bu alandaki en çarpıcı örneklerden biridir.

YÜKÜ EMEKÇİYE SEFASI SERMAYEYE!

Kamu arazilerin AKP’li şirketlere peşkeş çekilmesiyle yapılan şehir hastanelerinin tüm masrafları emekçilerin cebinden karşılanırken, hastane sermayedarları büyük kârlar elde ediyor. Adına

Kamu Özel İşbirliği denilen “yap-kirala-devret” sisteminde, emekçilerin vergilerinden oluşan hazineye şirketlere devasa paralar aktarılıyor. Sağlık Bakanlığının 25 yılına özel sektörün kiracısı olduğu hastanelerdeki görüntüleme, laboratuvar, bilgi işlem, güvenlik, temizlik, yemekhane, otopark gibi bütün hizmetler de şirkete bırakılıyor.

Hem yapım aşaması hem de faaliyete geçtiği sürelerde maliyeti oldukça yüksek olan hastanelerin inşaatları yapılırken meslek odalarına danışılmadığı için başka sorunlar da ortaya çıkıyor. Bunlardan birisi depremdir. Henüz 2017’de açılan ve şehir hastanelerinin ilki olan Mersin Şehir Hastanesi, meslek odalarının tüm itirazlarına rağmen fay hattı üzerine inşa edildiği için depremde kullanılamaz hale geldi. Hastaneler sağlık meslek örgütlerinin uyarıları dikkate alınmadığı için ihtiyaca uygun şekilde yapılmıyor. Şehirdeki hasta ve hastaneler gözetilmeden devasa büyüklükte inşa ediliyor. Bu da hem enerji maliyetini katbekat artırıyor, hem de verilen hasta garantisi tutmadığı için yine hazineye fazladan ödeme yapılıyor. Öte yandan şehir merkezlerinde köklü hastanelerin kapatılmasına neden oluyor. Şehir hastanelerinin yerleşim yerlerine uzak konumu ve merkezdeki hastanelerin kapatılmasıyla emekçilerin hastaneye ulaşması fiziken de zorlaşıyor.

SAĞLIK EMEKÇİSİNE AĞIR ÇALIŞMA KOŞULLARI

Şehir hastanelerinin, sağlık emekçileri için karşılığı artan iş yükü ve taşeron çalışma oldu. Merkezdeki kamu hastanelerinin kapatılması ve özel şirketlerin işlettiği şehir hastanelerindeki taşeron çalışma sistemi nedeniyle sağlık emekçilerinin çalışma koşulları ağırlaştı. Gösterişli törenlerle açılan şehir hastanelerinden sağlık emekçisine düşen baskı, mobbing, artan iş yükü, düşük ücret, uzun çalışma saatleri oldu.

Erdoğan’ın övdüğü şehir hastanelerinin emekçiler için karşılığı kabaca böyle. Toplum sağlığı gözetilmeden rant ve kâr üzerine inşa edilen şehir hastanelerinde ne hastaların ne de sağlık emekçilerin “huzur ve şifa” bulması mümkün gözüküyor. Erdoğan’ın mega projelerinden olan şehir hastanelerinin kazanancı hastaneyi işleten kapitalistlerdir.

Antakya’nın yıkılması “Tanrı’nın lütfu mu?”

Sermayenin siyasal İslamcı temsilcileri bütün kepezeliklerde emsallerini fersah fersah geride bıraktılar. Ancak, bilim insanlarının gelmekte olan deprem için yaptıkları uyarıları hiçe sayıp kentleri yıkıma terk ederek çok büyük bir suç işlediler. En az ilki kadar ağır olan ikinci suçu ise halkı enkaz altında ölüme terk ederek işlediler. Yüz binlerin hayatına mal olan bu iki suçu yok sayacak kadar pişkin ve küstah olmaları ise bu ağır suçları tamamlayan bir tutum oldu.

Kokuşmuş sermaye düzeni ya da onun devleti bu suçların hesabını sormaz. Bu hesap ancak işçilerin ve emekçilerin örgütlü mücadelesi ile sorulabilir. Yazık ki bunun üstesinden gelebilecek bir toplumsal hareket henüz gelişemedi. Dinci-faşist Saray rejiminin zırhı ile korunan bu suç çetesi halen tam kadro işbaşında. Bugünlerde utanmadan seçim meydanlarına çıkıp bir de nutuk atıyorlar. Ülkeyi ölüm tarlasına çevirenler, pişkin pişkin halktan oy bile istiyorlar.

Ağır suçları kokuşmuş düzen ve kurumları tarafından “olağan işler” sayıldığı için çarklar yine dönmeye devam ediyor. Yüz binlerin ölümünden sorumlular olan hapsi boylamak bir yana halen makam koltuklarında oturuyorlar.

Ölümlerle beslenen bu karanlık zihniyetin temsilcileri, nasılsa hesap sorulmayacak rahatlığı içinde hareket ederek, yeni suçlar işlemeye devam ediyorlar. Bunun çarpıcı bir örneği Hatay’ın Dörtöyl ilçesinde AKP Dörtöyl İlçe Teşkilatı önünde yaşandı.

AKP’nin Hatay’dan milletvekili adayı gösterdiği kişiler tanıtılırken “dua etmek” için kürsüye çağrılan Ergüder Aksoy adlı hilkat garibesi, Antakya’nın depremde yıkılması üzerine konuştu ve bundan duyduğu sevinci adeta kendinden geçerse dile getirdi. Bu hilkat garibesi daha önce AKP’nin Dörtöyl Belediye Başkanı olan kişidir.

Siyasal İslamcıların karanlık/ilkel zihniyetini sansüresüz bir şekilde dile getirecek kadar cüretli olan bu AKP’li şunları söylüyor:

“...Antakya’nın diğer adı ‘Karya topluluğu.’ İsa peygamber zamanında kafir müşrik idiler. Oraya o mübarek İslam için gönderdi iki halifesini, görevlisini, reddettiler, onları şehit ettiler. Cenabı Hak ne dedi? Bir sayha ki, bir nara ki... Ödle-

rini kopardı, Antakya’yı sildi Allah, Muhammed ümmetine ‘buyurun bu kent sizin olsun...’

“Ama bu kent nasıl bir mozaik böyle... Hep onun şirsel tarafı üzerinde duruyoruz. Hayır orada her dinden her mezhepten, öyle bir karışık homojen ki... Hayır ak insanının görevi orayı tamamen Kuran, İslam ve Muhammed Aleyhisselam çapında İslamize etmekle görevlidir. Allah’tan görevdir bu. Öyleyse bu ikinci sayha oldu Antakya’ya... Kardeşlerim buna bir felaket dedi. Ben de rahmet diyorum...”

Karanlık zihniyet Antakya’nın yıkılmasından, on binlerin hayatını kaybetmesinden çok mutlu olmuş. Zira artık kentten mozaik yapısını ortadan kaldırıp, temsil ettikleri İŞİD zihniyetini kentte hakim kılacaklarını var sayıyorlar. Depremi de “Allah’ın bir lütfu” olarak görüyorlar.

AKP’lilerin Antakya’nın ‘mozaik’ yapısından ve adından rahatsız oldukları bir sır değil. Antakya ismini silmek için yıllardır çaba harcıyorlar. Bir dönem adına “merkez ilçe” dediler. Trafik levhalarında Antakya yerine merkez ilçe yazdılar. Sonra Hatay ismini öne çıkartarak Antakya ismini adım adım unutturma taktiğine başvurdular. Bu hilkat garibesinin dile getirdiği ise bambaşka bir boyuta işaret ediyor. AKP’den milletvekili adayı gösterilen kişiler onu alkışladıklarına göre, bu kişisel bir düşünceden öte partinin ilan edilmemiş hedefi gibi yansıyor.

Bu hilkat garibesine göre Allah Antakya’yı depremde yıkarak halkını cezalandırmış ve kendisi gibi İŞİD zihniyetlilere “kentten mozaik yapısını ortadan kaldırın, kendi karanlık zihniyetinizi herkese dayatın” diye görev vermiş.

Bu hilkat garibesinden ve temsil ettiği vahşi/karanlık zihniyetten hesap sormanın önemini Antakyalılar başta olmak üzere, insan onuru taşıyan hiç kimse göz ardı edemez.

Esas yasa fiili-meşru mücadeledir!

K. Düşgör

Açlık, savaş, yoksulluk, kitlesel işsizlik ve salgın hastalık başta olmak üzere insanlığa karşı sürekli felaketler üreten emperyalist-kapitalist sistem gezegeni de geri dönülmez boyutlarda yıkıma uğrattırıyor. Kapitalizmin neden olduğu büyük ekolojik yıkıma karşı dünyanın birçok yerinde tepkiler yükseliyor. Türkiye’de de rant ve talan üzerine kurulu AKP iktidarı döneminde ülkenin hemen her köşesinde doğayı ve yaşam alanlarını koruma mücadelesi yükseldi. Doğa ve yaşam savunucuları ile köylüler; nehirleri, ormanları, kıyıları, tarım alanlarını korumak için birçok yerde fiili ve hukuki mücadele veriyor.

EKOKIRIM YASASI VE İMZA KAMPANYASI

İklim Adaleti Koalisyonu bünyesinde yer alan Ekokırım Çalışma Grubu da “Yurttaş Ekokırım Yasası Yapıyor” isimli bir kampanya başlattı. Kampanya kapsamında 14 Mayıs’taki genel seçim öncesinde 1 milyon imzaya ulaşmak ve ekokırımın yasada suç kapsamına alınması hedefleniyor.

Çevre mücadelesinin bir parçası olarak ekokırımın suç kapsamına alınma talebi henüz çok yeni olmakla birlikte verilen mücadelenin dünya çapında bazı kazanımları da var. İspanya’da Mar Menor Tuz Gölü’ne gerçek kişi statüsü verilmesi bunlardan biridir. Böylelikle Man Menor, doğal olarak korunma ve eski sağlığına kavuşma, ekosistem olarak insan kaynaklı baskılardan korunma haklarına kavuştu.

2019’da Uluslararası Ceza Mahkemesi’nde (UCM) gündeme getirilen ekokırımın suç sayılması konusu, 2021’de Stop Ecocide Foundation (Ekokırımı Durdurun Vakfı) girişimiyle uluslararası uzmanlardan oluşan bir heyet tarafından tanımlandı. Heyet, hazırladığı metinde ekokırım suçunu şöyle tanımladı:

“Çevreye ağır ve geniş çapta ya da ağır ve uzun vadeli bir biçimde zarara yol açmasının kuvvetle muhtemel olduğunun bilincinde, yasadışı veya keyfi olarak işlenen fiiller ekokırım suçunu oluşturur.”

Buna göre her doğa talanı, ekokırım suçu kapsamında yer almıyor. Ancak Marmara Denizi’ndeki mülisaj sorunu, Kanal İstanbul projesi, Akkuyu Nükleer Santrali, Van Gölü’ndeki kirlilik ve kurak-

lık, Muğla’daki termik santraller, Erzincan İliç’teki siyanürlü atık havuzu, Şırnak’taki ağaç kıyımı vb. Türkiye’de işlenen ekokırım suçlarından bazılarıdır.

İmza kampanyası ile ekokırımın suç sayılabilmesi için TCK’nın 77. maddesindeki “Soykırım ve İnsanlığa karşı suçlar” başlığının “Soykırım, İnsanlığa ve Gezegen Karşı Suçlar” olarak değiştirilmesi hedefleniyor. 15 Mayıs günü meclise sunulması planlanan 1 milyon imza ile suçun yasada yer alması ve suç işleyenlerin ağır şekilde cezalandırılması talep ediliyor.

***

Türkiye’nin her yerinde yürütülen imza kampanyası, pasif bir eylem olmasına rağmen kapitalizmin neden olduğu yıkımın boyutlarını göstermesi bakımından işlevsel bir rol oynuyor. Elbette ekokırımın engellenememesinde sorun yasalardan olmaması ya da uygulanmaması değil. Kapitalizmin aşırı kâr hırsı ve rekabet üzerine kurulu işleyişidir. Bu işleyişin gereği insani yıkım kapitalizmin umurunda değilse eğer, ekokırım hiç umurunda değildir.

Zira yasalarla “güvence” altına alınan birçok hakkın kullanılması bile örgütlü mücadeleyle mümkün olmaktadır. Rant ve talan üzerine kurulu AKP iktidarı da yıllardır sürdürdüğü politikalarda önüne çıkan hukuki “engelleri” ya bir gecede çıkardığı kararnamelerle ya da baskı ve zor yoluyla aşmaktadır.

6 Şubat depremlerinin ardından kurtarma çalışmalarından önce enkaz kaldırma çalışmalarına başlanması, depremzedelerin yaşamsal ihtiyaçları karşılanmamışken ihaleler yapılması yasa/

kural/ahlak tanımaz bu rejimin çürümüşlüğü’nün özeti niteliğindedir.

Öte yandan kampanya kapsamında “Ekokırım yasası” ile hedeflenen, ekokırımı yol açan faaliyetler yürüten kapitalist tekellerin ve buna izin veren devletlerin ağır şekilde cezalandırılmasıdır. Ancak sorun şu ki kapitalist tekeller, faaliyetlerini bilim ve hukukun gereklerine göre değil, kâr ve rekabet çerçevesinde sürdürüyor. Örneğin Akkuyu Nükleer Santrali’nin kapatılması için verilecek mücadele, Rusya’ya karşı mücadeledir aynı zamanda. Akkuyu’nun TCK’da suç olarak tanımlanması, içinde bulunduğumuz emperyalizm çağında santralin kapatılmasına yetmeyecektir. Santrali kapattırarak güç örgütlü ve fiili-meşru mücadeledir.

Yine bir başka örnek savaşlardır. Enerji santralleri, maden işletmeleri, ulaşım, sanayi tesisleri, orman yangınları, endüstriyel tarım, kentleşme, iklim krizinin yanı sıra ekokırımı neden olan faktörlerin başında savaşlar geliyor. Emperyalistlerin sefil çıkarları için giriştikleri savaşları durdurmaksa yasalarla hiç mümkün değildir.

***

Kapitalizmin yarattığı krizler sadece dünyanın emekçileri ve ezilen halkları için değil bütün canlılar ve gezegenin geleceği için tehditlerdir. Bu durum bizzat burjuvaziyi temsil eden kurumlar tarafından sık sık kaygıyla dile getiriliyor. Buna rağmen ekokırımı karşı göstermelik bazı adımlar atılmasının dışında kayda değer bir önlem alınmıyor. Tüm canlılarla beraber doğayı da metalaştıran kapitalizm, her türlü felaketten yeni kazanç kapıları açarak devamlılığını sağlıyor. Kapitalist

devletlerden yol açtıkları yıkıma değil çözüm üretmesi, sınırlandırmalarını beklemek bile bir büyük yanılgıdır.

Bu nedenle dünyada ve Türkiye’de süren ekoloji mücadelesi kapitalizmin teşhir edilmesi bakımından önemli ve anlamlı ancak çözüm üretmesi bakımından sınırlılıkları da bellidir. Kapitalizmi yıkmayı hedef almayan bir mücadele niyetten bağımsız olarak kalıcı bir sonuç üretmesi mümkün değildir.

Aralık 2018’de toplanan TKİP VI. Kongresi’nde konuya ilişkin yapılan değerlendirme şöyle ifade edilmiştir:

“Kapitalizmin kendi öz doğasının ürünü ekolojik kriz karşısında özellikle de eğitilmiş orta sınıflarda gitgide büyüyen bir duyarlılık göze çarpmaktadır. Bu tepki kendi sınırları içinde olumludur. İnsanlığın ve gezegenimizin geleceğine ilişkin ilerici bir duyarlılığın göstergesidir. Bu çerçevede toplumsal muhalefetin bir unsuru, sisteme karşı mücadelenin güçlendirici bir olanağı olarak görülmelidir. Fakat öte yandan, sınıfsal konumun getirdiği kaçınılmaz sınırlamalar nedeniyle, sorunun temellerine inme yeteneğinden yoksunluğuna, dolayısıyla çevre sorununu genel toplumsal sorundan koparma tutumuna karşı da mücadele edilmelidir. Bu mücadele orta sınıf eksenli reformist-parlamentarist akımlara karşı mücadelenin bir parçası, daha özel bir alanıdır.”

İnsanlıkla birlikte ekosistemi de yıkıma doğru sürükleyen kapitalizm, tarihsel miadını artık doldurmuştur. Doğa ile uyum içinde yaşamak ancak emeğin sermayenin boyunduruğundan kurtulmasıyla mümkün olacaktır.

Kamu işçilerinin TİS süreci...

Yeni bir “orta oyunu” sergileniyor!

700 bin kamu işçisini ilgilendiren Toplu İş Sözleşmesi (TİS) süreci sessiz sedasız yürütülüyor. Bazı iş kollarında işçilerin yaptığı sembolik eylemler dışında pek bir ses duyulmuyor. Oysa 700 bin işçi aileleriyle birlikte hesaplandığında milyonlarca insanı yakından ilgilendiren bir TİS sürecidir söz konusu olan.

Karayolları, demiryolları, il özel idareleri, şeker fabrikaları, elektrik üretim santralleri, kömür işletmeleri, Millî Eğitim Bakanlığı, üniversiteler, hastaneler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan işçileri ilgilendiren TİS sürecini Türk-İş ile Hak-İş bürokratları yürütüyor. Malum olduğu üzere Hak-İş, bürokratlar eliyle Saray rejiminin aparatlarından biri haline getirilmiştir. Saray rejiminin ‘işveren’ konumunda olduğu dikkate alındığında, Hak-İş ağalarının işçilerin değil, karşı tarafın safında oldukları görülür.

Türk-İş’in başında bulunan Ergün Atalay ile çevresindeki ağa takımının ise Saray’ın dalkavukları oldukları, Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplantılarında oynadıkları rolden biliniyor. AKP-MHP hükümetinin iş düşmanlığı ise zaten tescillidir. TİS sürecinden yansıyanlar, yozlaşmış sendika bürokratlarının Saray’daki

efendileriyle “yeni bir orta oyunu” çevirdiklerini gösteriyor.

* * *

“2023 Yılı Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Protokolü” adı altında yürütülen TİS görüşmelerinde, Türk-İş ile Hak-İş bürokratları brüt taban ücretin 15 bin liraya yükseltilmesi, bütün ücretlere yüzde 15 refah payı eklenmesi, sonrasında ise yüzde 45 zam verilmesini talep ederek masaya oturdular. Enflasyonun %100’leri aşığı koşullarda talep edilen ücret artışının reel ücretlerdeki kayıpları telafi etmesi imkansızdır.

Saray rejimi adına görüşmeleri Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS) yürütüyor. Sarayı temsil eden TÜHİS ise 11 bin 500 lira taban ücreti, ilk altı ay için yüzde 30 zam önerdi.

Sendikacılar teklife ‘yumuşak’ bir tepki verdiler. Atalay anlaşılmazsa gerekirse greve gideriz lafları etti. Ancak bunların görüntüyü kurtarmak için söylendiği bir sır değil. Bürokrat takımı tabandan gelen ciddi bir basınca maruz kalmadıkları için rahat görünüyorlar. Zira onlar Saray’ın göstereceği “yüce gönüllülüğe” bel bağlamış durumdadılar.

Nitekim bu aşamada Saray’ın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin sahneye çıkıyor ve önerilen ücreti lütfedip bir nebze yükseltiyor. Bakan 12 bin lira taban ücret ve ilk altı ay için %40 teklif ediyor. Tabii hem Türk-İş hem Hak-İş şefleri hemen sahneye çıkıp Vedat Bilgin’in yaptığı teklifin “önemli ve güzel bir gelişme” olduğunu beyan ettiler. Yani herkes belirlenen sıraya göre sahneye çıkıp rolünü oynuyor.

Sendika ağaları bu “güzel gelişmeyi” yetersiz bulduklarını ifade ettiler. Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay ile Hak-İş Genel Başkanı Mahmut Arslan Anadolu Ajansı’na açıklama yaparak Saraya mesaj verdiler: “Üç-beş kuruluş daha ekleyin sonucunu tatlıya bağlayalım” anlamına gelen laflar ettiler. Atalay, “...Bugün gelen teklifi küçümsemiyorum ama yüzde 40’ı bir geçelim istiyoruz” derken, Arslan ise, “Bu teklifi yeteriz bulduk. Sayın Bakan’ın ortaya koyduğu tavrı önemsiyoruz... Teklifin Bakan tarafından tekrar değerlendirilmesini arzu ettik... Beklentiler büyük. İnşallah bayram sonu müjdeyi veririz diye umut ediyorum” ifadelerini kullandı.

Yazılan senaryoyu tahmin etmek güç

değil: Saray’ın bakanı üç-beş kuruluş daha ekleyecek, sendika ağaları sahneye çıkıp işçilere sahte “müjde”yi verecekler.

Tabir uygunsuzsa “çok ucuz” bir senaryo hazırlanmış. Ancak yazık ki, bunu bozacak, o figüranların maskelerini parçalayacak bir hareket gelişmedi. Yapılan sembolik eylemlerin bu noktada etkili olması mümkün görünmüyor.

Bu ve benzeri ‘orta oyunları’ bozmak, işçilerin iradesini ağa takımına ve Saray’da sefahat sürenlere dayatmak ancak sınıfın tabanda örgütlenebildiği ve talepleri uğruna mücadeleyi yükseltebildiği koşullarda mümkün olabilir. Bu TİS sürecine yüz binlerce kamu işçisi önden hazırlanmadığı, grev silahını kullanma konusunda kararlılığını gösteremediği için, kendisine dayatılacak sözleşmeyi parçalayıp atması da yazık ki kolay değil.

TİS süreçleri sendika ağaları ile sermayenin vurucu gücü olan Saray rejiminin insafına terk edildiği sürece, işçi sınıfının içine itildiği sefalet de derinleşecektir. Bu uğursuz gidişatı tersine çevirmenin yolu, işçi sınıfının TİS süreçlerini örgütlü mücadeleyi yükseltmenin imkanın çevirmesinden geçiyor.

Sendikal bürokrasinin zorbalığına geçit yok!

“Bundan 2 yıl önce Bursa DOSAB’ta İpekiş işçilerinin direnişi sürecinde yakından tanıma fırsatı bulduğumuz Öz İplik-İş Sendikası’nın, yine DOSAB’ta ağırlıklı olarak kadınların çalıştığı Acarsoy Tekstil’de yürüttüğü sendikal çalışma sonucu 4 kadın işçi işten çıkartılmıştı. 5,5 ay süren ve Bursa ilericisi kamuoyunun da büyük destek verdiği direnişin ardından yetki alınmıştı. Acarsoy patronunun talebiyle, sendika bürokratları direnişçi işçilerin sayfasının kapatılmasını istemiş, bunu kabul etmeyen işçiler tecrit edilmiş ve aylar sonrasında sendika bürokratları tarafından kapalı kapılar ardında satış sözleşmesi imzalanmıştı.

Bursa tekstil işçilerine ve Acarsoy Tekstil işçilerine karşı sorumluluğumuz gereği bu yaşanan süreci görmezden gelemezdik. Acarsoy Tekstil’de yaşanan sözleşme sürecini sosyal medyada eleştirmemizin ardından, DOSAB’ta bulunan ve sendikalaştıkları için işten atılan Barutçu Tekstil işçilerinin, İpekiş direnişi sürecini konuşmak üzere

yaptıkları davete yanıt verdik.

Bu görüşmede karşı karşıya kaldığımız provokasyondan dolayı bu açıklama, zorunluluk olarak kaleme alınmıştır. Sözde ‘sendika’ Öz İplik-İş Şube Başkanı Ekrem Saraçoğlu ile sendika uzmanı ve Tüm Emekli Sen yönetim kurulu üyesi Serkan Açıcı, mafyavari-gangster yöntemlerle görüşmemizi ‘basarak’ zorbaca, hakaret ve küfürlerle saldırı gerçekleştirdiler. İşçilere hedef göstererek kışkırtmaya çalıştılar. Bu saldırı, aynı zamanda 4. Vardiya İşçi Dayanışması Bursa Temsilcisi olan İpekiş işçisi arkadaşımıza dönük ırkçı ve kriminalize etmeye dönük tutumlarla birleşti. Biliyoruz ki, burjuva sistemin kullandığı yöntemlerle gerçekleşen saldırının gerisinde işçi örgütlenmelerinde bürokratik uzlaşmacı tutumun eleştirilmesi yatmaktadır.

Yaşanan çirkin saldırının bir parçası

olan Serkan Açıcı’nın bu tutumunu yönetim kurulu üyesi olduğu Tüm Emekli Sen Bursa Şube’sine taşımak için gittiğimizde, benzer saldırgan tutum, Serkan Açıcı tarafından burada da devam etmiştir. Karşı karşıya kaldığımız saldırı konusunda gerekli bilgilendirmeler yapılmasına rağmen, Tüm Emekli Sen’in gerekli kurulları günlerdir süreç işletmemiştir.

Ülkemizde sendikal bürokrasinin işçi sınıfının örgütlenmesinde yarattığı büyük bir tahribat olduğu gerçektir. Sendikal harekete hakim hale gelen çürümüş, yozlaşmış, kokuşmuş bürokratik sendikal anlayış, işçinin emeğinin ürünü olan sendikaları kendi tekellerinde görmekte, tabandan doğru gelişen her türlü eleştiriye karşı büyük bir tahammülsüzlük göstermekte, yeri geldiğinde yasakçı ve baskıcı tutumları sergilemekten geri durmamaktadır.

Karşı karşıya kaldığımız saldırı da bu sendikal anlayışın yansımasından başka bir şey değildir.

Buradan tekstil işçilerine sesleniyoruz. İşçi sınıfının emeğine, onuruna, sağlığına ve haklarına sahip çıkmak için mücadele araçları olan sendikalar işçilerindir. Sendikaları babalarının çiftlikleri gibi gören, işçi iradesini yok sayan, uzlaşmacı ve işbirlikçi anlayışa karşı mücadeleyi yükseltmeyi çağırıyoruz. Buradan bir kez daha söylüyoruz; çürümüş, yozlaşmış, kokuşmuş ve yandaş sendikal bürokrasinin zorbalığına ve sendikal mücadelede yaratılmak istenen tahribata hiçbir koşulda geçit vermeyeceğiz. Yaşasın işçi sınıfının örgütlü mücadelesi!

Yaşasın sınıf sendikacılığı!

Yaşasın işçilerin birliği, halkları kardeşliği!

4. VARDİYA İŞÇİ DAYANIŞMASI - TEKSTİL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
11 NİSAN 2023”

İşçi sınıfının biriken öfkesi...

E. Eren Yılmaz

İşçi ve emekçiler zor bir dönemin geçiyor. Yıllardır ekonomik, sosyal, siyasal sorunlar yumağı ile sınıfa dönük saldırılar artık çalışma ve yaşam koşullarını çökeltmez bir noktaya getirmiş bulunuyor.

Bunun karşısında ise henüz kendini bağımsız ve birleşik bir hareket olarak ortaya koyamayan bir sınıf tablosu var. Hareketlilik tekil ve kendiliğinden olduğu ölçüde, gelişen süreçlerden doğrudan etkilenen, düzenin manipülasyonuna ya da sahte taraflaşmalarına kapılan bir içeriği aşmıyor. Olduğu kadarıyla eylemlilikler anlık öfke ve tepki olarak kendini ifade ediyor.

Düşük ücret dayatmalarından hak gasplarına, hayat pahalılığından çalışma koşullarına kadar geniş bir alanda yöneltilen saldırılara karşı işçilerin tek tek fabrikalarda gösterdiği tepkilerin ivmesi birkaç yıldır artıyor.

2022 yılı başında ücret talepli yaygın eylem dalgası yıl sonuna kadar belli bir düzeyde devam etmişti. 2023 yılı başında asgari ücret ve ardından gelecek olan ocak zamları süreci fabrikalarda var olan hoşnutsuzluğun giderek kendini eylemli bir hatta ortaya koyacağı yönünde bir "beklenti" yaratmıştı. Tek tek fabrikalarda yaşanan eylemlere, metal ve kimi petrokimya fabrikalarında sendikali işçilerin de katılımı ile yaygınlaşan "ek zam" talebi bu beklentiye güçlendiren bir işlev

görmüştü. Ocak zamlarının verilmesiyle birlikte bir önceki yılı aşan bir hareketliliğin yaşanması ihtimali ile metal fabrikalarında örgütlü işçilerin hareketliliği etkileyecek adımları önemli bir çıkış imkanı yarattı. Fakat 6 Şubat'ta on binlerce insanımızın yaşamına mal olan deprem ve sonrasında yaşanan gelişmeler ülkeyi olduğu kadar işçi sınıfını ve hareketliliği de etkileyen bir sonuca yol açtı. Doğal olarak haftalarca tek gündem deprem yıkımı ve tartışmaları oldu.

Depremin yarattığı yıkım ve acı; sermaye düzeninin arsızca kullandığı bir fırsat oldu. Düzen partilerinin politik olarak kullanmaya çalıştığı depremi, kapitalistler ise hak gaspları ve düşük ücret

dayatmalarının bir vesilesine çevirdiler. Böylece sınıf hareketinin gelişimi bakımından var olan olumlu atmosfer kesintiye uğradı.

Toplumun seçimlere kilitlenmesi, düzen partilerinin bilinçli ve hedefli bir çabayla sandıkları umut olarak göstermesi, işçi eylemlerini baskılayan önemli bir engele dönüştü. Buna rağmen artık kabına sığmayan öfke ve tepki farklı kent ve fabrikalarda eylemleri açığa çıkartıyor. Sınıfın bilinç ve örgütlenmesindeki zayıflık, parçalı ve dağınık yapısının yanı sıra sendikalara hakim bürokratik anlayışın bir arada oluşturduğu olumsuz etkiye rağmen bu böyle. Uzun bir süredir seçim gündemi ve sandıkta yaşanacak bir de-

ğişim işçi sınıfı hareketini engelleyen bir işlev görüyordu. Buna deprem gündemi de eklenmiş bulunuyor.

Belli düzeylerde etkisi hissedilen bu olumsuz yönler rağmen, sınıfın yaşadığı sorunların ağırlığı, çalışma ve yaşam koşullarında çözüm bekleyen yarılar yerinde duruyor. Her ne kadar bilinç ve örgütlülük planında yaşanan zayıflığın yarattığı görece hareketsizlik tablosu ile deprem ve seçim gündemlerinin oluşturduğu atmosfer etkili olsa da bu geçici olmaya mahkumdur. Tüm sınırlayıcı etmenlere rağmen bugünlerde süren işçi eylemleri bunu gösteriyor. TİS süreçlerinden hoşnut olmayan işçi eylemleri, kimi yerde belediye işçilerinin tepkileri, tekstil fabrikalarında yaşanan eylemler, Mata gibi önemli sayılabilecek çıkışlar, kamu emekçilerinin özlük hakları ve ücret eylemleri, emeklilerin protestoları vb. mevcut hareketliliğe işaret ediyor.

İşçi sınıfı hareketini engelleyen etmenler ne olursa olsun, yol yürüyebilecek bir kanal yarattığında, önünde bulunan engelleri hızla aşabilecek bir güç ve potansiyel barındırıyor. Ekonomik ve sosyal sorunlar temelinde mayalanan bu potansiyel birleşik ve militan bir hareket yaratma perspektifiyle gerçekleştirilecek öncü müdahalelerle yeni sınıf hareketi dalgalarını yaratması işten bile değil.

Seçimler yaklaşırken 'açılış' yapmak için bahane arayan AKP şefi Tayyip Erdoğan, Tuzla'da Yeni MİLGEM Fırkateynleri Sac Kesme ve Anadolu Gemisi Teslim Töreni'ne katıldı. Antakya'da sahte hastane temel atma töreni düzenleyen AKP şefi, bu defa da "sac kesme" töreni düzenledi. Sermaye adına siyaset yapan zatların bu tür sahte gösterilere meraklı olduğu bilinir. Seçim süreçlerinde ise bu sahtekarlık gösterilerine özellikle ihtiyaç duyarlar.

Adına "tören" denen bu tür seremonilerde bol keseden sahte vaatlerde bulunmak da adettendir. Nitekim Tuzla'daki törende de bir yığın boş lakırdı edildi. Buna karşın dikkat çeken bir konu vardı: Saray rejiminin başı, ölüm araçlarına ne kadar çok milyar dolar yatırdıklarını anlatarak şu propagandayı yaptı: "Hükümete geldiğimizde 5,5 milyar

Milyar dolarlar ölüm araçlarına harcanıyor

dolar bütçeli savunma sanayi projeleri yürütülüyordu, bugün 60 milyar doları aştı. Sadece SİHA'larda değil, bütün alanlarda farklı kollardan geliştirme ve üretim faaliyetleri sürüyor. Şimdi ihale süreci devam eden projelerle savunma sanayi bütçemizi 75 milyar dolara yükseltiyoruz."

Dediğine göre 20 yılda ölüm saçan silahlar için ayrılan bütçeye yaklaşık 15 kat arttırmış. Bu silahları üreten damatların, sağdıçların şirketlerine kaç milyar dolar akıtıldığı bir yana, 20 yıl boyunca ölüm araçlarına ne kadar çok bütçe ayırdığını anlatarak övünen bu kokuşmuş zihniyet, utanmadan bir kez daha işçi ve emekçilerden oy istiyor.

Madenlerde, fabrikalarda, şantiyelerde işçilerin ölmesini 'fitrat' sayan, deprem için önlem almayarak ve halkı enkaz altında bırakarak şehirleri birer ölüm tarlasına çeviren bu rejimin, ölüm araçları için on milyarlarca dolar yatırması şaşırtıcı değil. Sorun, nutuk atarak bununla övünebilecek kadar pişkin olmalarıdır.

Silaha yaptığımız yatırımı 75 milyar dolara çıkartacağız diye "müjde" verenler, milyonlarca depremedeye halen insanca koşullarda barınabilecek olanakları bile sunamadılar. Asgari ücreti binlerce lira açlık sınırının altına çektiler. İşsizliğin %25'lere tırmanmasında önemli bir rolleri var. Uyguladıkları ekonomik politikalar sonucunda

yıllık enflasyon %100'lerin çok üstüne tırmanmış. Halka karşı işlenen bu suçların listesi uzayıp gidiyor...

On milyonlarca emekçinin durumu bu kadar vahimken, başında bulunduğu kokuşmuş mafyatik rejim bundan sorumlu iken AKP şefinin silahlara ne kadar büyük yatırım yaptığını anlatıp bunun övünmesi ilk bakışta çok tuhaf görünüyor. Ancak o, rolünü oynuyor. Emekçileri temsil etmiyor ki, onların sorunlarıyla ilgilenin ya da çözmek için çaba sarf etsin. O, kendisi ile yandaşlarının da mensubu oldukları sermaye sınıfının temsilcisidir. Rolünü de buna göre oynuyor.

Esas mesele, işçi sınıfı ve emekçilerin kendileri için sefalet ve ölüm saçan sermayenin Saray rejiminden hesap sormak için örgütlü mücadeleyi yükseltmelerinde düğümleyeniyor.

14 Mayıs seçimleri ve devrimci parti

1- “Türkiye’nin iktisadi temele dayalı çok yönlü toplumsal krizi yılların değişmez olgusudur. Değişen yalnızca krizin şiddeti ve ağırlaşan toplumsal sonuçlarıdır. Bugün kriz tüm cephelerde ve her bakımdan daha da ağırlaşmış biçimiyle sürmektedir. Ekonomi iflas halindedir ve artık kontrol kaybedilmiştir. Halihazırda yaşanmakta olan, toplumsal faturası ağır bir sürüklenme halidir. Durum günden güne daha da kötüleşmektedir. Bunun kaçınılmaz sonucu geniş kitlelerin büyüyen hoşnutsuzluğu ve iktidarın seçmen desteğindeki sürekli erozyondur. Bu aynı olgu dinci-faşist iktidarın toplumu yönetebilme yeteneğini de belirgin biçimde zaafa uğratmaktadır. İkna etme ve dolayısıyla rıza devşirme gücünü artık yitirmiş, çıplak zor, dolayısıyla her alanda gündelik baskı ve terör, toplumu kontrol altında tutmanın asıl mekanizması haline gelmiştir. Kural ve kaide tanımaz keyfi diktatörlük günümüz Türkiye’sinin gözler önündeki en temel gerçeğidir.”

Yukarıdaki özetleme, on ay öncesine ait seçim süreci konulu bir parti değerlendirmesinden alınmadır (Siyasal Durum ve Devrimci Sınıf Çizgisi, Ekim, Sayı: 325, Temmuz 2022). Halen de tablo genel çizgileriyle budur. Fazladan olarak, 6 Şubat depremleriyle ortaya çıkan çok ağır insani, iktisadi ve kültürel yıkım toplumsal krize yeni boyutlar eklemiştir. Bu aynı gelişme, dinci-faşist iktidarın toplumu yönetebilme iddiasına da ağır bir darbe olmuştur. Mevcut iktidarın uzun yıllar boyunca izlediği ranta ve talana dayalı politikalarıyla bir doğa olayının büyük bir toplumsal felakete dönüşmesinin baş sorumlusu olduğu yeterince açıktır. Fakat olayın ardından sergilediği belirgin duvarsızlık ve çaresizlik tablosu ile de, toplumu yönetebilme iddia ve yeteneğini artık yitirdiğini fiilen ortaya koymuştur. Maraş merkezli 6 Şubat depremleri, iktidarın yönetebilme değil, belirsizlik ve çaresizlik içinde sürüklenme halinin sarıncı bir yeni göstergesi olmuştur. Bunun AKP’nin kemikleşmiş seçmen desteğini etkilememesi yanlıtıcı olmamalıdır. Önemli olan bunun iktidar karşısı geniş toplum kesimleri üzerinde yarattığı pekiştirici etkidir.

Türkiye gündemdeki seçimlere bu koşullarda gitmektedir.

2- Yirmi yılı dolduran AKP iktidarının en temel meşruiyet silahı düne kadar sahip olduğu seçmen desteği idi. Gelinek yerde bunu da önemli ölçüde yitirmiş durumdadır. Faşist partinin desteğine ve muhtemel seçim hilelerine rağmen yeni bir seçimi kazanma şansı yoktur. Ama her zaman vurgulaya geldiğimiz gibi, bu hiç de ona artık nihayet kendiliğinden yol görüldüğü anlamına da gelmemektedir. AKP-MHP koalisyonu çok özel koşullar bir araya gelmedikçe ya da çok ağır bir seçim hezimetini yaşamadıkça, iktidarı barışçı biçimde terk edemeyecektir.

Her şeyden önce AKP-MHP dinci-faşist bloku, artık tam manasıyla bir parti-devlettir. Devlet tüm kurumları ve olanaklarıyla onların elinde, denetiminde ve tam hizmetindedir. Bu da salt parlamentaryer “nöbet değişimi”yle terk edilecek bir konum değildir. İkinci olarak devlet partisi konumu dinci-faşist bloka muazzam boyutlarda zenginlikleri ele geçirme ya da kontrol etme olanağı sağlamıştır. Üçüncü olarak bu bloku, siyasal planda kurduğu mafyatik yapıyla ve iktisadi-mali planda yarattığı eşî benzeri görülmemiş talan, soygun ve yolsuzluk düzeniyle, halen çok ağır suçların dolaysız faili durumdadır.

Bu üç temel etken bir arada, dinci-faşist blokun neden iktidarı bırakmak istemediğinin ve istemeyeceğinin açıklamasını vermektedir. İktidarı kaybetmek

yalnızca en keyfi bir biçimde kullanılan muazzam bir siyasal gücün değil, iktisadi-mali kaynaklar üzerindeki denetimin, yanı sıra yağma ve talanla, yolsuzluk ve hırsızlıkla ele geçirilmiş muazzam zenginliklerin de hiç değilse kısmen kaybedilmesi riski demektir. Daha bir de bu kaybedişin ardından ve başta patlak verebilecek bir halk hareketi olmak üzere beklenmedik gelişmelerin basıncı altında, uzun yıllardır işlenmiş muazzam suçlarla ilgili bir ölçüde olsun hesap verdir duruma düşmek riski var.

3- Düşünsel, siyasal ve kültürel bakımdan alabildiğine heterojen durumdaki düzen muhalefetinin en büyük umudu ve dayanağı sandıkta seçimlerin kazanılabilesidir. Fakat ilkin bu, belirgin bir seçmen desteği farkı olarak gerçekleşmedikçe, seçim çalma sicili iyi bilinen dinci-faşist iktidar tarafından pekâlâ manipüle edilebilecek, sonuçta iktidar gaspı sürdürülebilecektir. İkinci olarak, düzen muhalefetinin sınırlı kalacak bir başarısı, dinci-faşist koalisyonu kenetleyecek ve devlet aygıtının tüm imkanları üzerinden bu başarıyı çok geçmeden boşa çıkarma çabasına yöneltecektir. Devlet aygıtı üzerindeki tam kontrol ve yeni parlamentoda her şeye rağmen güçlü sayılabilecek bir temsil, dinci faşist bloka bu doğrultuda büyük avantajlar sağlayacaktır. Heterojen düzen muhalefetinin halihazırdaki kırılğan yapısı ise karşı tarafın elinde aynı

doğrultuda ayrıca önemli bir imkân olarak iş görecektir.

Bu tespitlerden çıkan sonuç şudur: Düzen muhalefeti ezici bir sandık başarısı elde edemediği sürece, seçimler sonrası dönem bizzat düzenin kendi bünyesindeki iktidar çekişme ve çatışmaları üzerinden bir kaos ve kargaşa dönemi olmaya gebecektir. Yani 14 Mayıs seçimleri muhalefetin başarısıyla sonuçlansa bile, bu şimdiki rejim krizi sürecinin sonu değil yalnızca yeni bir safhası olacaktır.

Düzen muhalefetinin bunu gözetken herhangi hazırlığı, hazırlık bir yana herhangi bir ortaklaştırılmış politik yaklaşımı var mıdır bu halen bilinmiyor. Seçmen desteğini bir çaresizlik duygusu ekseninde kendisine endekslemek için “kader seçimi” söylemini kullanan düzen muhalefeti, bu söylemiyle tezat oluşturacak biçimde olağan bir seçime hazırlanmakta ve ardından olağan bir barışçı “nöbet devri” gerçekleşeceğini varsaymaktadır. Bu rahatlık, muhtemel bir seçim kaybı durumunda iç birliğini ve başta baskı aygıtları olmak üzere devlet bürokrasisi üzerindeki denetimini korumak ve yarıncı çatışmada etkin biçimde kullanmak üzere dinci-faşist iktidarın elinde halen önemli bir olanaktır.

Burada tüm bu hesapları ve dengele-ri kökten değiştirebilecek muhtemel bir gelişme, seçimleri çalma ya da dosdoğru bir darbeye yönelme girişimlerine karşı

kitelerin tahammül sınırlarının aşılması, böylece bunun da bir halk hareketi biçiminde patlak vermesidir. Türkiye ancak bu durumda AKP’nin son yirmi yılda yarattığı dinci-faşist düzeni bir parça olsun demokratik gelişme doğrultusunda aşmak imkânı bulabilecektir. Halen bunun en büyük bariyeri sarsıntısız bir iktidar değişimi çizgisi izleyen düzen muhalefettir.

4- Her şey sandık üzerinden ve düzen muhalefetinin umduğu sınırlar içinde cereyan etse bile, Türkiye’yi seçim sonrası yakın dönem üzerinden bekleyen, AKP’siz bir AKP düzeninden öte bir şey değildir. Bu konuda hiçbir hayale yer yoktur. Halen yedek bir AKP’yi bizzat bünyesinde bulunduran düzen muhalefetinin kendisi, bunun tam da böyle olacağını en büyük güvencesidir. Nitekim düzen muhalefetinin yarıncı kendi iktidarına ilişkin açıklamaları ve vaatleri içinde, AKP’nin yaratmış bulunduğu düzene ilişkin esaslı bir değişim iddiası yoktur. Bu açıdan ele alındığında, düzen muhalefeti genellikle iddia edildiği gibi AKP öncesine dönüş türünden bir “restorasyon” peşinde değildir. Yapacaklarını esası, çivisi çıkmış devlet düzenini mümkünse yeniden rayına oturtmak, burjuvazinin tüm kesimlerinin ortak çıkarlarının güvencesi olabilecek kurumlara dayalı bir kurallı düzeni yeniden kurmak olacaktır. Düzen muhalefetinin biricik ortak paydası olan “güçlendirilmiş parlamenter sistem” vadinin anlamı da tam olarak budur. Bu ise tümüyle devlet düzeninin işleyişine ve burjuvazinin farklı kesim ya da kliklerinin bu işleyiş içinde kendine yer bulabilmesine ilişkin bir sorundur. İşçi sınıfının, emekçilerin ve tüm öteki ezilen katmanların temel çıkarları bir yana acil ihtiyaçlarıyla bile bunun yakından uzaktan bir ilişkisi yoktur.

Bu çerçevede, düzen muhalefetinin halen izlemekte olduğu çizgi, partimizin yıllar öncesine ait aşağıdaki değerlendirmesine ayrı bir anlam ve önem kazandırmaktadır: “Düzen sınırlarını aşmayan şu veya bu gelişmenin etkisi altında ya da sonucu olarak Tayyip Erdoğan iktidarı biçimsel varlığını yitirse bile, uzun yıllar içinde yarattığı zemin esası yönünden kalacaktır. Düzenin uzun vadeli çıkarlarını zede-

yen aşırlıklarından bir ölçüde arındırılacak, sivrilikleri belli sınırlarda törpülenecek, keyfilik ve kuralsızlığın bugünkü biçimi sınırlandırılacak, özellikle eğitim gibi kapitalist ekonomi ve devlet düzeni için özel bir önem taşıyan alanlardaki çöküntü düzenin asli ihtiyaçlarına göre onarılmaya çalışılacak, ama yaratılan toplumsal-kültürel ve siyasal zemin esası yönünden korunacaktır. ... Türkiye’nin kapitalist düzeni iktisadi-toplumsal ve siyasal bir güç olarak dinsel gericiği dışlayarak işleri götürme olanağını artık yitirmiştir. Sorun dinsel gericiği dışlamak değil fakat yalnızca dengelemek, yani belli sınırlar ve ölçüler içinde tutmaktır.” (TKİP VI. Kongresi Bildirgesi, Aralık 2018)

Bu son vurgunun anlamını daha iyi görebilmek için, içinde bulunduğumuz seçim sürecinin şu çok dikkate değer gerçeğini ekleyelim: AKP’nin yirmi yıllık tahribatının temel alanlardan biri, toplumsal ve kamusal yaşamın belirgin biçimde dinselleştirilmesi olduğu halde, yönetici sınıf olarak burjuvazinin hiçbir kesiminden bunun şu veya bu sınırlarda giderilmesine ilişkin herhangi bir söylem ya da istem dile getirilmemektedir. Bu konudaki genel suskunluk, tüm kesimleriyle büyük burjuvazinin temel mutabakat alanlarından biri olarak göze batmaktadır. Buraya, ‘60’lı yıllardan başlayarak dinin devrime karşı bir dalgırcan olarak kullanılması ve buna paralel olarak devrimci olan her şeyin ezilmesi, teslim alınması ve olanaklı olduğunca düzene entegre edilmesi süreci içinde varlığını biliyoruz. Uzun onyıllar boyunca “irtica tehlikesi”ne karşı laiklik söylemini kullanarak toplumun ilerici katmanlarını kendine yedekleyen kurulu düzen, iktisadi, sosyal, siyasal ve kültürel açıdan dinsel gericiği artık kendi organik ve vazgeçilemez bir bileşeni olarak görmektedir. Günümüz Türkiye’sinde “irticaya karşı” laik cumhuriyet söylemi artık yalnızca bir ilerici orta sınıf duyurlılığı ve çizgisidir.

5- Muhtemel bir seçim başarısıyla AKP düzenini esası yönünden devralacak olan Millet İttifakı, elbette bu sarsıntısız bir biçimde gerçekleşirse eğer, böylece emperyalizme ve işbirlikçi büyük burjuvaziye hizmet çizgisini de onun bıraktığı yerden sürdürecektir. Seçim sürecinin halihazırdaki gidişatı bunun tartışması

bir kanıttır.

Düzen muhalefetinin halen temel siyasal özgürlükler konusunda vaat düzeyinde bile olsun herhangi bir açık söylemi yoktur. Dinci-faşist iktidarın yirmi yıllık icraatının en temel sonuçlarından biri, zaten son derece sınırlı ve güdük olan temel demokratik özgürlüklerin tümünden boğulması olmuştur. Bunun karşısında düzen muhalefeti, keyfiliklerin son bulması ve “hukuk devleti”nin yeniden tesisi türünden soyut ve muğlak bir söylemin ötesine geçememektedir. Durum genel siyasal özgürlükler sorununun bir parçası olarak Kürt sorunu konusunda da farklı değildir. Toplumun önüne bu köklü soruna ilişkin sınırlı bir reform talebiyle çıkmak bir yana, sorunun kendisi bile anılmamakta, hiç değilse söylem planında halen yok sayılmaktadır.

İşçi sınıfı ve emekçilerin acil iktisadi ve sosyal sorunları alanında da durum farklı değildir. İşçi sınıfı üzerindeki katmerli sömürü ve çekilmez hale gelmiş ağır çalışma koşulları konusunda düzen muhalefetine genel bir suskunluk egemendir. Yerli ve uluslararası sermaye çevrelerine güven vermeye ve desteklerini almaya çok özel bir özen gösteren bir muhalefetin bu tutumu şaşırtıcı değildir. Bizzat Kılıçdaroğlu’nun söylemlerine göre, kaynaklar ve yeni borçlar Londra tefecilerinden sağlanacaktır. Bu ise izlenilecek iktisadi-mali politikanın IMF-TÜSİAD çizgisinde olacağını, dolayısıyla da aşırı sömürüye ve sosyal yıkıma dayalı politikaların devam ettirileceğinin itirafından başka bir şey değildir. Halen Türkiye ağır bir iktisadi-sosyal krizin pençesinde kıvrılmaktadır. İç ve dış borçlar boğucu düzeydedir ve devlet maliyesi iflas halindedir. Belli ki ekonomiyi bu taktaktan çıkarmak için yeni bir “acı reçete” gündeme getirilecektir ve her zaman olduğu gibi bunun ağır iktisadi-sosyal faturası işçi sınıfı başta olmak üzere emekçilere ödetilecektir.

Temel siyasal özgürlükler konusunda göze batar suskunluk bu çerçevede ayrıca bir anlam kazanmaktadır. Dolayısıyla, seçmenlerden oy devşirebilmek için olmadık konularda olmadık vaatlerde bulunan düzen muhalefetinin, yirmi yıldır fiilen gasp edilmiş durumdaki sendika ve grev hakkı konusunda, AKP’nin

işçiler karşısındaki bu en zayıf noktası üzerinden tek kelime etmemeye özen göstermesi, hiçbir biçimde rastlantı değildir. Türkiye’nin açgözlü asalak kapitalistlerini yıllar öncesinden “sanayinin kamu çalışanları” olarak onurlandıranlar (bizzat Kılıçdaroğlu’nun kendisi!), tüm zenginliklerin yaratıcısı olan ama halen açık sınırında bir ücret düzeyiyle kölece çalıştırılan işçi sınıfı hakkında tek kelime etmemeye özen göstermektedirler. Tekelci sermayeye “dünya rekabet” vadedinde bulunanlar, Türkiye gibi teknolojik bakımdan geri bir ülkede bunun zorunlu koşulunun ücret maliyetlerinin minimum düzeyde tutulması olduğunu çok iyi bilmektedirler. İşçi sınıfının ana gövdesinin açık sınırının altında bir asgari ücrete mahkûm edilmiş olması karşısındaki suskunluk da bunun bir yansımasıdır.

Dış politika cephesinde de durum farklı değildir. Elbette ki AKP’nin özellikle Suriye örneği türünden hesapsız ve faturası ağır maceraları yeni dönemde bir yana bırakılacaktır. Ama şu son dönemde emperyalist güç dengelerindeki değişimden kendince yararlanmaya çalışan AKP’den farklı olarak, ABD-NATO çizgisinde daha bir sadakatle hareket edilecektir. Kılıçdaroğlu’nun dış politika başdanışmanının şu günlerde Amerikan basınına yaptığı açıklamalar, bu konuda herhangi bir tartışma ya da belirsizlik bırakmamaktadır. İlgili danışman, “Kılıçdaroğlu öncülüğündeki yeni hükümetin Erdoğan iktidarında Türk dış politikasına, özellikle Türk-ABD ilişkilerine verilen zaru onarmaya çalışacağı” sözü vermede, “yeni dış politika vizyonuyla beraber Türkiye-ABD ilişkilerinin de daha fazla alana ve ufka sahip” olacaklarını müjdelmekte ve NATO’yla daha uyumlu bir çalışmanın yeni hükümet olarak öncelikleri arasında bulunduğunun altını çizmektedir.

14 Mayıs seçimlerinin iktidar adayı böyle bir muhalefet ile herhangi bir noktada en ufak bir yakınlaşma ya da paralellik, devrimcilik iddiası taşıyanlar için tam bir ideolojik, siyasal ve moral iflas anlamına gelecektir. Bu daha baştan kitlelerin aldatılması, yanıltılması, düzen muhalefetine ilişkin olarak temelsiz beklentiler içine sokulmasına hizmet edecektir. Yapılması gereken, dinci-faşist ikti-

darın yerinden edilebilmesi için devrimci bir bakış açısıyla yapılabileceklerin azamisini yapmak, ama ondan nöbeti sarsıntısız biçimde devralmaya hazırlanan düzen muhalefetinin gerçek konumunu ve misyonunu da şimdiden emekçi kitleler önünde tüm açıklığı ile ortaya koymaktır. Ve muhtemel bir iktidar değişimi durumunda, bu temel önemde gerçekleri bugünden gözetilen yeni bir mücadele dönemine hazırlanmaktadır.

6- Dinci partiye iktidar yolu açan 3 Kasım 2002 seçimleri, Türkiye solunun da tasfiyeci süreçlerde yeni bir aşamaya geçişini belirlemiştir. 1990'ların ortasından başlayarak devrimcilikte ısrar eden akımların sistematik biçimde ezilmesini, bunun tamamlayıcısı olarak hücre saldırısı üzerinden yaşanan kırılmayı ve nihayet yıkıcı bir moral etki yaratan İmralı teslimiyetini izleyen bu yeni safhayı belirleyen temel özellik, geleneksel solun esas gövdesinin parlamentarizm çizgisine ve pratiğine geçişi olmuştur. Düzen siyasetinin meşruiyet alanına geçiş doğrultusunda atılmış bu önemli adım, solun tarihinde çok önemli bir kırılma noktasını işaretlemektedir. Bu yeni tasfiyeci kırılmanın, o güne kadar devrimcilikte iyi kötü ısrar eden çok sayıda parti, grup ya da çevreyi de kapsadığını biliyoruz.

Halihazırdaki seçimler üzerinden ise, solun bu aynı kesimlerinin kurulu düzenin politika zemininde kendilerine düzence kabul edilebilir yer bulmaları, aracı halkalar üzerinden giderek düzen siyasetine eklemelenmeleri sürecine tanık oluyoruz. Bunun kapsamlı bir muhasebesini daha sonraya bırakıyoruz. Şimdilik sözünü ettiğimiz aracı halkaların, cumhurbaşkanlığı seçimleri üzerinden Kemal Kılıçdaroğlu ve milletvekili seçimleri üzerinden legal Kürt hareketi olduğunu belirtmekle yetinelim.

Devrimci ilkeler konusundaki hassasiyetini her şeye rağmen korumaya çalışan birkaç özel istisna dışında, solun neredeyse tamamı, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Millet İttifakı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nu desteklemektedir. Bunun gerekçesi belli bir çeşitlilik göstermekle birlikte temelde ortak payda, Tayyip Erdoğan'da simgelenen "tek adam yönetimi"nin son bulmasıdır. Basitçe, bir ehven-i şer mantığıdır. Yani, son yüz elli yıl boyunca, işçi sınıfının devrimci temsilcisi konumundaki akımların zamanla devrimci konum ve kimliklerini geri dönüşsüz bir biçimde yitirmelerinin temel etkenlerinden biri olagelmis o çok iyi bilinen ölümcül oportünist mantıktır.

Kemal Kılıçdaroğlu bir ittifakı, onun ürünü bir programı ve politikalar demetini temsil etmektedir. Gücü buradan gelmekte, misyonunu bu belirlemektedir. Seçimler üzerinden doğrudan talip oldu-

ğu makam, kurulu düzenin yürütme organının tamamıdır. Daha açık bir ifadeyle sözkonusu olan, emperyalizm ve büyük burjuvazi adına Türkiye'nin kurulu düzenini tam yetkili bir icra organı olarak yönetme ve yürütme program, politika ve misyonudur. Hangi gerekçe ileri sürülürse sürülsün, seçimlerde kitlelere Kemal Kılıçdaroğlu'na destek çağrısı yapmak, gerçekte bu program, politika ve misyona destek olmak anlamına gelmektedir. Politik tutum ve davranışın doğası gereği başka türlü de olamaz.

Kürt hareketinin ekseninde durduğu Emek ve Özgürlük İttifakı'nın bu konudaki tutumunu anlamak zor değildir. Her şeyden önce bu ittifak içinde tüm kritik konularda Kürt hareketinin tercihleri belirleyicidir. Kürt hareketi ise anlaşılabilir nedenlerle cumhurbaşkanlığı seçimlerinde düzen muhalefetinden yana bir tercih yapmaktadır. Öte yandan aynı ittifakın ön plandaki iki ana bileşeni, TİP ve EMEP, kendi konum ve tercihleri üzerinden Kürt hareketine paralel bir tutum ortaya koymuşlardır. Bu üç önemli bileşenin ortak iradesi ise sonucu belirlemeye fazlasıyla yeterli olabilmektedir. Buna karşı bazı bileşenlerden gelen itirazların samimiyeti tartışılmayabilir ama ciddiyeti tümüyle tartışmalıdır. Zira yapılan tercih, ittifakın konumuna ve tüm doğasına uygundur. Tutarsızlık içinde olanlar, çatlak sesler çıkarıp da ittifakın içinde kalmayı sürdürenlerdir. Tutarlılık ve inandırıcılık, kendini bir an önce bu platformdan ayırmayı, ideolojik ve örgütsel bağımsızlığın titizlikle korunduğu bir konuma geçmeyi gerektirir. Devrimci konum ve iddiayı geriye dönüşsüz bir biçimde yitirmek akıbetinden kurtulmanın bundan başka bir yolu yoktur.

Ağustos ayında kağıt üzerinde ilan edildiğinden bu yana herhangi bir güç birliği tutum ve pratiği sergileyemeyen

Sosyalist Güç Birliği cephesinde de durum özünde farklı değildir. Sol Parti'nin CHP ile ittifak ve işbirliği planında zaten esaslı herhangi bir sorunu yoktur. Utangaçlık SİP hiziplerinden, daha somut olarak da, SİP-TKP'den gelmektedir. Kemal Kılıçdaroğlu'nun temsil ettiği politikalara güvensizlik dile getirilmekte, ama buna rağmen desteklenmektedir. Gerekçe, duruma göre değişmekle birlikte, temelde sol eğilimli kitlelerde bu yöndeki çok güçlü tercih ve iradenin karşısına çıkmamak biçimindedir. Tek adam rejiminin yarattığı bunalımcı koşullardan ötürü sol eğilimli kitleleri bu türden bir tercih ve iradeden alıkoymak umutsuz ve sonuçsuz bir çaba olarak kalabilir. Ama bu devrimci olmak iddiasındaki bir partinin kendi tercih ve iradesini hiçbir biçimde belirleyemez. Tam da bu gibi durumlarda kendini kitlelerin bu türden eğiliminden ayırmak, ilkesel konum ve tutumlarda ısrar etmek, devrimci parti olmanın olmazsa olmaz koşuludur.

Sonuç olarak, Türkiye solu ezici bir bölümüyle, cumhurbaşkanlığı seçimleri üzerinden düzen muhalefetinin adayını desteklemekte ortaklaşmaktadır. Bu, Kılıçdaroğlu halkası üzerinden düzenin siyaset yelpazesine sol uçtan eklemelenmek anlamına da gelmektedir. Solun devrimden kopma sürecinin denebilir ki böylece son noktasına ulaşılmış olmaktadır. Bundan sonrası düzenin siyasal dengeleri içinde kendine yer aramak ve uygun koşulları oluşursa eğer, bizzat muhtemel yeni hükümetlere de katılmak olacaktır. Bundan daha ötesi de zaten yoktur.

Parlamentar alanın yeni sol yıldızı TİP için düzen muhalefetinin adayına açık bir desteğin ölçüsü daha başından itibaren "Ekmeleddin gibi bir olmasın da..." sınırlarındaydı. Sonradan buna bir de "bu ülkede sosyalistlerin de olduğunu kabul

eden bir cumhurbaşkanı" kriteri eklenmiş oldu. İşte Kılıçdaroğlu halkası üzerinden şimdi tam da bu beklenti gerçekleşiyor. Kılıçdaroğlu sağ uçtan sol uca bir düzen siyaseti yelpazesinin kurulmasına denilebilir ki tarihsel önemde bir vesile olmuştur. Düzenin egemenlerince meşru kabul edilen siyaset zemininde, bundan böyle "artık sosyalistler de var"!

Türkiye solunun halihazırdaki ana gövdesini düzen siyasetine eklemleyen ikinci aracı halka ise legal Kürt hareketidir. Kürt hareketi, yılları bulan konum ve yönelimleri açısından alındığında, gündemdeki seçimlerde izlediği politikalar ve yaptığı tercihler konusunda, kendi yönünden tutarlı bir davranış içerisindedir. Kürtler için seçme ve seçilme hakkını bile fiilen boşa çıkarabilen tutum ve uygulamalarıyla bugünkü inkârcı dinci-faşist iktidardan bekleyebileceği herhangi bir şey yoktur. Oysa Millet İttifakı ile sorunun belli tavizlerle yatıştırılmasına yönelik bazı adımlar atabilmek için hiç değilse potansiyel bir şans halen vardır. Kürt hareketinin halihazırdaki tercihlerinde bu beklenti önemli bir yer tutmaktadır.

Kürt hareketi politika ve tercihlerinde kendi yönünden tutarlıdır dedik. Siyasal uzlaşmaların sağlayacağı imkânlarla kurulu düzeni kendi temelleri üzerinde bir ölçüde demokratikleştirmek ve böylece Kürt sorununda da bu sınırlarda yatıştırıcı bir çözüme ulaşabilmek, İmralı'dan beri Kürt hareketinin stratejik yönelimidir. Tutarsızlık, devrimcilik iddiası taşıyıp da Kürt hareketinin bu yeni stratejik yönelimine gönlü rahat biçimde eklemelenlerdedir.

Böyleleri geçmişte tasavvur bile edilemeyecek türden ilkesel tutarsızlıklara her yeni gün yenilerini eklemektedirler. Gündemdeki seçimlerde Cumhurbaşkanlığı konusundaki tutum bunun yeni bir örneği oldu. Ardından son anda lis-

telere eklenen iki tescilli Amerikancı milletvekili adayının sineye çekilmesi geldi. Belli ki bu iki aday çok özel bir misyon kapsamında listelere alınmışlardır. Bunun perde gerisini şu an bilmiyoruz. Ama söz konusu olanın AB-ABD-NATO'nun da ağırlık koyacağı bir yeni çözüm süreci olabileceği pekala varsayılabilir. Kürt hareketinin Emek ve Özgürlük İttifakı'nın temel metinlerinde tek bir anti-emperyalist sözcük ya da isteme yer vermesindeki kararlılık da böylece daha bir anlam kazanır.

Ama yineliyoruz; yapısal tutarsızlık hala da devrimcilik iddiası taşıyarak bu politik ilişkilerin bir parçası olmayı sürdürenlerdedir. Yıllardır devrimcilik adına Rojava'da ABD-NATO güçleriyle iç içe olanlar, şimdi de tescilli Amerikancılarla aynı listelerde bir arada durabilmektedirler. Böylece Kürt hareketi de, Kemal Kılıçdaroğlu'nun daha geniş ölçekte yaptığını, kendi ittifakının sınırları içinde yapmakta, solun kendisiyle birlikte hareket eden kesimlerini bir başka koldan düzen siyasetinin meşruiyet alanına taşımaktadır.

7- Türkiye'nin girmekte olduğu kritik seçim sürecini değerlendiren Temmuz 2022 tarihli temel parti değerlendirmesi, birbirini tamamlayan şu önemli tespitleri içermektedir:

“2023 yılının Türkiye için kritik bir yıl olacağı tartışmasızdır. Zira devleti ele geçirmiş ve topluma halen çok şey dayatmayı başarmış olsa da dinci-faşist koalisyon hala da kendi düzenini oturtabilmiş değildir. Seçim yoluyla ya da seçimleri boşa çıkarmanın bir yolunu bularak iktidarı elde tutmayı başarırsa eğer, kısa vadede toplumun üzerine yeni düzeyde bir karabasan gibi çökeceği de yeterince açıktır. Elbette bunun ağır ve ezici sonuçlarını herkesten çok işçi sınıfı ve emekçiler ile toplumsal muhalefet ve ilerici-devrimci hareket yaşayacaktır. Bütün bunlar dinci-faşist iktidarın hesaplarını boşa çıkarmanın devrimci açıdan çok özel önemini açıklıkla ortaya koymaktadır.”

“Fakat bütün sorun, bunun devrimci konum üzerinden nasıl yapılacağı, ya da daha somut olarak, devrimci hareketin kendi bu alandaki misyonunu nasıl yerine getireceğidir...”

“Devrimciler kendi rollerini kendi konumları üzerinden, kendi sınıfsal alanlarında, kendi yol ve yöntemleriyle, dolayısıyla kitlelerin bilincini, mücadelesini ve örgütlenmesini geliştirmeyi hedef alan bir çizgide oynamakla yükümlüdürler. İşçileri ve emekçileri kendi acil istemleri üzerinden fiili-meşru bir çizgide mücadeleye çekmek, bu mücadeleyi büyütme ve elbette dinci-faşist iktidara karşı bir halk hareketi boyutlarına ulaştırmaya çalışmaktır onların görevi. Güçlerinden ve

olanaklarından bağımsız olarak bu böyle olmalıdır. Sorun hiçbir biçimde neyin ne denli başarılabilirliği değildir. Sorun devrimci konum üzerinden bağımsız devrimci bir çizgide hareket edebilmektir. İkelere dayalı devrimci bir çizgi üzerinden mücadeleyi büyütebilmek, mücadele mevzilerini çoğaltabilmektir.” (Siyasal Durum ve Devrimci Sınıf Çizgisi).

On ay öncesine ait bu değerlendirme partimizin gündemdeki seçimlere ilişkin tutumunun tüm köşe taşlarını bütün açıklığı ile içermektedir:

Asıl ve öncelikli hedef ebetteki dinci-faşist rejimin kökleşip kalıcılaşma sürecinin boşa çıkarılmasıdır. Ama devrimci bir parti bunu hiçbir biçimde seçim süreçlerine ve sandığına endeksleyemez. Devrimci parti bu alandaki rolünü kendi devrimci konumu, kimliği ve hedefleri üzerinden, kendi yönelim alanlarına yoğunlaşarak, kendi yol ve yöntemleriyle yapmak durumundadır. Böyle davranıldığı ölçüde düzen içi tuzakların dışında kalacak, parlamenter oyun ve hesaplar kapsamında düzen muhalefetinin dolgu malzemesi olmaktan kaçınacak, tüm çabası ve enerjisi ile devrimci sürecin ilerletilmesine yoğunlaşmış olacaktır.

Öte yandan, devrimci parti, seçim atmosferinin yoğunlaştığı bir evrede bile, kitlelerin dikkatini seçim sandığına ve parlamentoya değil, devrimci sınıf mücadelesinin gerçek alanlarına, yöntemlerine ve istemlerine çeker. Seçimin yarattığı politizasyonun kendisinden tam da bu amaç doğrultusunda yararlanmaya çalışır. Dar anlamda seçim çalışmasının odağına da, seçimlerin ve burjuva temsilî kurumların gerçek anlamını, işlevini ve dolayısıyla iç yüzünü sergilemeyi, tam da bu tema üzerinden işçi ve emekçi kitlelerin devrimci bilinci geliştirmeyi koyar. Devrimci hareketimizin devrimci döneminin temel önemde bir ideolojik-poli-

tik kazanımı olarak “Çözüm ne seçimde ne mecliste! Çözüm devrimde kurtuluş sosyalizmde!” şiarı, her devrimci seçim çalışmasının vazgeçilmez vurgusu olacaktır.

Bu nokta özellikle önemlidir. Zira burjuva temsili kurumlar ve seçimler konusunda kitlelerin bilincinde var olan önyargıları darbelemek, devrimci bir seçim çalışmasının temel amacı, vazgeçilemez kaygısı ve belirleyici eksenidir. Bunsuz devrimcilik iddiası boş bir söz olarak kalır ve bu durumda seçimlere katılmak, parlamenter hayallerin depreştirilmesine soldan verilmiş bir destek biçimini alır. Yazık ki esas gövdesiyle sosyalist olmak iddiasındaki solun halen yapmakta olduğu da budur. Kullanılan söylemler, seçim sonuçları üzerine yapılan hesaplar, girilen ittifaklar, yaratılan beklentiler ve körüklenen hayaller vb., tümü de bu sonuca çıkmaktadır. Böylece bu konum ve tutum içindeki sol çevreler, düzen siyasetinin toplumsal hoşnutsuzluğu seçim sandığına hapsedmek çabasına da soldan omuz vermiş olmaktadır.

Ve nihayet, devrimci parti, seçimler döneminde kitlelerin karşısına güdük seçim bildirgeleriyle değil fakat temel sorunların çözümüne ilişkin kendi devrimci programının döneme uyarlanmış popüler bir açıklamasıyla çıkar. Düzene karşı devrim ve kapitalizme karşı sosyalizm, bu programın ana eksenini oluşturur... Seçimlerde iki ana ittifak halinde kitlelerin karşısına çıkan reformist sol akımların yapmaktan özenle kaçındıkları da tam olarak budur.

Sonuca gelmiş oluyoruz. Dinci-faşist iktidar ile düzen muhalefetinin yürütme organı üzerinden karşı karşıya geldikleri Cumhurbaşkanlığı seçimlerini bir yana bırakıyoruz. Buradaki seçim kurulu düzenin kendi iç politik yaşamına ilişkin bir işlemdir. Devrimci bir partinin burjuva bir

hükümetle ya da onun şu veya bakanlığının belirlenmesi ile bir işi ya da ilişkisi kategorik olarak olamaz. Buna yönelik her adım, katılım, destek ya da onay, devrimci ilkelerin terkedilmesi, devrimci konumun yitirilmesi demektir. Devrimci parti bu konuda kendini kitlelerin halihazırdaki beklentileri, umutları, saplantıları ve önyargılarından kategorik olarak ayırmalı, tüm gücüne rağmen onlara katı gerçeği bütün açıklığı ile anlatmaya bakmalıdır.

Devrimci bir partinin devrimci amaçlarla yararlanabileceği esas alan olan parlamento seçimlerine gelince. Partimiz kendine özgü nedenlerin ürünü bir tercihle, bu seçimlere kendi adaylarıyla katılmamaktadır. Ama yukarıda sunulan ilke ve amaçlara uygun bir konumda bulunan, seçim çalışmalarını bu eksende yürüten devrimci adayların olduğu her durumda, onları kendi adayları gibi desteklemek yoluna gidecektir.

Son bir nokta. Partimizin 24 Haziran 2018 seçimlerine ilişkin açıklamasının aşağıdaki bitiş sözleri, bu seçimlerdeki tutumumuzun da mantığını ve ana çerçevesini vermektedir:

“Seçimlerde kitlelere sonuçta sandıkta ne yapmaları gerektiğine ilişkin somut çağrı, genellikle seçim politikasının en önemli ve öncelikli yönü kabul edilir. Gerçekte bu parlamentarist bakış açısının ürünü ve ifadesi bir önyargıdır. Esas olan her zaman temel gerçekleri ve devrimci çıkış yolunu emekçi kitlelere anlatmak, onları örgütlü mücadele alanına çekmeye çalışmak, seçimlerden de tam da bu amaçla yararlanabilmektir. Ötesi güncel açıdan esasa ilişkin bir sorun değildir. Zira devrimcilere yakınlık duyan kitleler bile çoğu kere kısa dönemli kaygılar ve beklentilerin etkisi altında oylarını kullanma yoluna giderler. Dolayısıyla asıl önemli olan, seçim atmosferinden de en iyi biçimde yararlanarak, onlara anlamı ve önemini yarın çok daha iyi anlayabilecekleri gerçekleri en iyi biçimde anlatabilmektir. Sınıf devrimcileri seçim çabalarında sorunun bu yönüne yoğunlaşmalıdırlar. Kendi adaylarından yoksun oldukları bir durumda, “Düzen partilerine oy yok!” çağrısı ve “Düzene karşı DEVRİM!” kapsayıcı şiarı, bir arada yeterli açıklıkta bir tutumun ifadesidir.” (24 Haziran seçimleri üzerine: Düzene karşı devrim başlıklı TKİP açıklamasından, 8 Mayıs 2018)

Sınıf mücadelesi Avrupa'ya geri dönüyor

A. Engin Yılmaz

Dünya ölçüsünde olduğu gibi Avrupa metropollerinde de sınıf mücadeleleri günden güne güç kazanıyor. Geride kalan yılların yanı sıra 2023 yılının ilk aylarından itibaren yaşanan somut veriler de bunu gösteriyor. Ekonomik kriz ve kesintisiz olarak süren neo-liberal saldırıların ağırlaştığı çok yönlü sorunlar, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yaşam koşullarını günden güne ağırlaştırıyor. Onları çok yönlü sosyal ve siyasal mücadelelere yöneltiyor. Bu mücadeleler, Avrupa ülkelerinin tümünde grevler, genel grevler, çeşitli protesto-direnişler biçiminde ve milyonları kapsayacak büyüklükte yaşanmakta ve kimi ülkelerde aylarca sürebilmektedir. Avrupa metropollerindeki sınıflar mücadelesinin yaşanmakta olan bu gelişmenin önemini anlayabilmek için, burjuva gericiğinin "batı demokrasisi", "sosyal devlet" ve "refah toplumları" kavramlarıyla ve verdikleri sus payıyla Avrupa işçi sınıfını on yıllar boyunca nasıl "çürüttüğünü" göz önünde bulundurmak gerekir.

'80'li yıllarda kapitalist dünyada genelleşen neo-liberal saldırı dalgası, '90'lı yıllarda ivme kazandı. Emperyalist metropollerde de giderek şiddetlenen bu saldırılar, 2000'li yıllardan itibaren daha da tırmandırıldı. Bu saldırılar, işçi sınıfı ve emekçilerin ekonomik ve sosyal yaşamında ağır sonuçlara yol açtı. Uzun yıllar boyunca büyük bedellerle elde edilen kazanımlar bir dizi alanda tırpanlandı/tırpanlanıyor. Servet-sefalet uçurumu ürkütücü boyutlarda derinleşiyor. "Sosyal devlet" in sosyal yanı neredeyse tasfiye edilmiş bulunuyor. Geline aşamada Avrupa ülkelerinde de sosyal haklar kuşa çevrilmiş durumda. Yanı sıra işçi sınıfının kemerleri sürekli sıkılıyor ve ödediği bedeller daha da ağırlaşıyor. Dolayısıyla emek-sermaye çelişkisi artık bir yalandan ibaret olan ve halen de bir "refah kıtası" olarak sunulan Avrupa'da da giderek şiddetleniyor.

Sermayenin emeğe yönelik genel saldırıların yanı sıra, son yıllarda pandeminin yarattığı yüklerin emekçilere fatura edilmesi, sınıfın yaşam koşullarını daha da ağırlaştırdı. Buna Ukrayna Savaşı'nın yol açtığı iktisadi ve sosyal yıkımlar, silahlanmaya ayrılan devasa mali kaynakların yarattığı yükler eklenmiş bulunuyor. Ücretler eriyor, emeklilik yaşı yükseltiliyor,

gaz, elektrik, yakıt, gıda ve kira fiyatları patlıyor, yoksulluk büyüyor. Tüm bunlar, sınıf ve emekçi kitleleri harekete geçiriyor. Burjuvazi ile proletarya arasında yaşanması kaçınılmaz olan büyük sınıf çatışmalarını derinden derine mayalıyor. Yıllardır Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde işçi sınıfının sergilediği grev, genel grev, çeşitli biçimlerde direniş ve mücadeleler de bunun gösteriyor. Son aylarda/haftalarda Avrupa'nın bir dizi ülkesinde yaşanan, yüz binleri-milyonları kapsayan grev ve gösterilerse gelecekteki fırtınaları haber veriyor.

AVRUPA'DA BÜYÜYEN GREV VE İŞÇİ EYLEMLERİ

Avrupa'da işçi eylemleri büyüyerek yaygınlaşıyor. Aylardır İngiltere, Fransa, Yunanistan ve Almanya, işçi ve emekçilerin büyük çaplı grev ve eylemlerine sahne oluyor. Bunlar içinde daha çok öne çıkan ise elbette ki Fransa'daki genel grev ve eylemlerdir. Fransa işçi sınıfı, birkaç on yıldan beridir Avrupa ülkeleri içinde neo-liberal saldırılara karşı direniş ve mücadelenin adeta öncüsü konumdadır. Sarı Yeleklilerin ardında şimdi de emeklilik yaşının yükseltilmesine karşı grev ve blokaj eylemindedirler. Grev ve direnişler yaygınlığıyla, milyonları kapsa-

masıyla ve radikalleşmesiyle dikkat çekiyor. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un, emeklilik yaşını 64'e çıkararak reform tasarısını meclis oylamasına sunmadan yürürlüğe koyma kararı aldı. Böylece biçimsel burjuva demokrasisinin çürümüşlüğü ve bu demokrasinin özünde sermayenin sınıf diktatörlüğü olduğu da görülmüş oldu. Macron, kapitalist devletin "demokratik" maskesini bir kez daha üzerinden atıyor.

Dolayısıyla Fransa işçi ve emekçileri yasaların parlamentoda değil, sokakta yapılabileceğini giderek deneyimleriyle anlıyorlar.

Benzer yaygınlık ve güçlü katılımıyla İngiltere de grev ve direnişlere sahne olmaktadır. Ülkede artan hayat pahalılığı ve enflasyon karşısında maaşların/ücretlerin eridiğini savunan ve bu nedenle yıllık bazda yüzde 11'i geçen enflasyon altında teklif edilen maaş zamlarını kabul etmeyen çok sayıda sendika, art arda grev kararı aldı. İş bırakma eylemlerine eğitim, sağlık, toplu taşıma, liman, Telekom, posta, demiryolları ve kamu hizmetleri başta olmak üzere çok çeşitli meslek grupları katıldı. Ülke, çok sayıda grevle on yılların en büyük mücadelesine sahne oluyor. Şubat ve mart ayında yaygın ve yüz binlerin katıldığı işçi grev-

leri, emekçi eylemleri yaşandı. Gerçekleşecek büyük grev dalgasını dikkate alan hükümet, orduyu kullanmak istiyor. Yeni Başbakan Rishi Sunak ise grev hakkını kısıtlamayı planlıyor. İngiliz Parlamentosu'nda yaptığı bir konuşmada, başbakan olduğundan beri "insanları bu rahatsızlıklardan korumak için yeni sert yasalar" üzerinde çalıştığını söyledi.

Almanya'da ise 2,5 milyon kamu işçisinin toplu iş sözleşmesi görüşmeleri pazarlığının ardında yaygın uyarı grevleri yaşandı. Almanya'nın en büyük ve en önemli eyaletlerinde eş zamanlı günde getirilen demiryolları, hava ve deniz ulaşımı büyük yankı yarattı. 27 Mart'taki genel grev ise tüm Almanya'da demir, hava ve deniz ulaşımını büyük oranda felç etti.

Yunanistan'daki eylemlerin patlak vermesinin nedeni ise mart başında yaşanan ve 57 kişinin ölümüne yol açan tren kazasıdır. Ulaştırma Bakanı'nın istifasına rağmen eylemler devam etti ve politik bir içerik kazandı. Kaza vesilesiyle altyapının çürümesi sorgulandığı gibi hükümete olan güven de büyük oranda geriliyor.

Portekiz'de büyük bir grev dalgası yaşıyor. 1 Nisan günü yaklaşık 150 bin öğretmen, okullardaki düşük ücretleri

ve sıkı kemer sıkma politikalarını protesto etmek için Lizbon şehir merkezinde yürüdü. Bu, diktatörlüğün sona ermesinden bu yana öğretmenlerin düzenlediği en büyük mitingdi. Hollanda'da toplu taşıma işçileri 7 Nisan'a kadar grevde. İspanya'da Air Nostrum pilotları ise her pazartesi ve cuma günleri greve gidecekler.

Kapitalist bunalımın ağır faturaları; enflasyon, işsizlik, ücretlerde düşme, yaşam koşullarında kötüleşme, sosyal hakların adım adım gasp edilmesi yoluyla yıllardır Avrupa'da da işçi sınıfı ve emekçilere ödetiliyor. Dolayısıyla emperyalist metropollerde de emek-sermaye çelişkisi keskinleşiyor ve sınıf çatışmasında yeni bir döneme girilmiş bulunuyor. Fransız, İngiliz, Alman ve Yunan işçilerinin son aylarda ortaya koyduğu grev, genel grev ve direnişlerin, önümüzdeki yıllarda daha güçlü sınıf ve kitle hareketleri için bir esin kaynağı oluyor. Zira on yıllar boyunca iktisadi, sosyal ve siyasal bakımlarda bir durgunluk ve uyuşukluk içinde bulunan kapitalist metropollerin işçi sınıfı bir silikiniş içindedir. Öncekiler bir yana bu yılın başından itibaren daha güçlü bir eylem dalgası Avrupa'yı sarmış bulunmaktadır. Kıtaya yayılan mevcut emek mücadeleleri, sınıfın ve toplumun ezilen-sömürülen diğer kesimlerinin sermayenin saldırılarına boyun eğmeyeceğini gösteriyor. Toplumun ezilen ve sömürülen diğer kesimlerine de çıkış imkanları sunuyor.

BURJUVA DEMOKRASİSİNİN SAHTELİĞİ VE SİYASAL GERİCİLİK

Neo-liberal saldırının siyasal alandaki

yansımaları olan siyasal gericilik, emperyalist metropollerde de kendisini gösteriyor. Bu saldırı kendini temel demokratik hak ve özgürlüklerin gitgide kemirilmesi ile adım adım sınırlandırılması ve polis devleti uygulamalarının kademe kademe yaygınlaştırılıp meşrulaştırılması biçiminde gösteriyor. Elbette bu yönelim emperyalist burjuvazi için bir zorunluluktur. Gerisinde, sonu gelmeyen iktisadi ve sosyal saldırıların işçi sınıfında ve emekçilerde yarattığı sosyal huzursuzluğu dizginleme ve denetim altına alma kaygısı vardır. Dolayısıyla işçi ve emekçi hareketinin

sahneye dönüşü, kapitalist hükümetleri endişelendirmekle kalmıyor, onları karşı hazırlık yapmaya da itiyor.

Bunun için de siyasal gericiliği kurumlaştırılıyor ve o çok kutsanan burjuva demokrasisi daha şimdiden bir tarafa itiliyor. Fransa'da olduğu gibi burjuva parlamentosu devre dışı bırakılıyor. İngiltere'de, Fransa'da ve Almanya'da grev hakkı kısıtlanıyor ya da dosdoğru yasaklama yoluna gidiliyor. İngiltere grevcilere karşı orduyu devreye sokmak istiyor, çok sert önlemler alacağını bildiriyor. Büyük övgülere konu edilen "batı demokrasi-

si", yerini adım adım siyasal gericiliğe ve polis devletine, ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına, militarizme ve savaşa bırakıyor. Tüm bu gelişmeler, kapitalist dünya sisteminin metropol ülkelerinde de demokrasi uğruna mücadeleyi, kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerin savunulmasını ve geliştirilmesini, özel önem taşıyan güncel bir politik sorun haline getiriyor. Sınıf mücadelesi de siyasal gericilik de Avrupa'ya daha sert şekilde geri dönüyor.

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), her yıl dünyada kayıt altına alınan askeri harcamaları derleyen bir rapor açıklıyor. Kayıt altına alınmayanlar bir yana bırakıldığında bile askeri harcamalar, diğer ifadeyle yıkım ve ölüm için ayrılan bütçeler devasa bir servete tekabül ediyor. Dünyada üç milyardan fazla kişi en temel insani ihtiyaçlarını bile yeterince karşılama imkanından yoksunken devasa bir servetin yıkım ve ölüm için harcanması, kapitalizmin insanın var oluşu için ne büyük bir tehdit olduğunu göstermeye yeter.

Hiçbir devlet "on milyarlarca ya da yüz milyarlarca doları yıkım ve ölüm için harcıyoruz" demiyor. Uydurdukları "savunma harcamaları" yalanının arkasına sığınıyorlar. Oysa halen en saldırgan emperyalist gücü olan ABD 2022 yılında "savunma" için 877 milyar dolar harcamış. SIPRI raporuna girmeyen harcamaların miktarı ise bilinmiyor. Bu arada komşu ülkelere saldıran, Suriye'den Irak'a, Libya'dan Katar'a, Somali'den Azerbaycan'a pek çok ülkede askeri bir-

Kapitalizm bir ölüm ve yıkım düzenidir!

lik bulunduran Türk sermaye devletinin de resmi "savunma" harcamalarının 10,6 milyar dolar olduğu belirtiliyor. Geçen yıl ki harcamalar bundan da fazlaydı. Ekonomideki çöküşe rağmen bu kadar büyük bir bütçe yıkım ve savaş için harcanmıştır. İşin özü, bir devlet ne kadar saldırgansa, "savunma" harcamaları o kadar yüksek oluyor.

SIPRI raporu, 2022 yılında askeri harcamaların 2 trilyon 240 milyar dolara ulaştığını hesaplıyor. Bu devasa büyüklükteki parayla dünyadaki barınma, beslenme, eğitim, sağlık gibi temel insani sorunlar çözülebilir. Ancak işin bu kısmı kapitalist devletlerin tepesindeki yönetici takımını zerre kadar ilgilendirmez. Halkın çoğunluğunu sefalet mahkum eden, depremde yüz binleri ölüme terk eden AKP şefinin seçim propagandası yaparken havadan ölüm saçan SiHA, İHA gibi silahlarla övünmesi, kapitalist

devlet yöneticilerinin zihniyeti hakkında çarpıcı bir fikir veriyor.

Tekellerin, kapitalistlerin sınıfsal çıkarlarının temsilcisi olan devletlerin eğilimi yıkım ve savaşa ayrılan kaynakları azaltmak değil, çoğaltmaktır. ABD gücünden düşme sürecini durduramadığı, Çin-Rusya eksenli yeni bir kutbun yükseldiği bu süreçte askeri harcamalar düzenli bir şekilde arttırılıyor. ABD'nin çok gerisinde olsa da 292 milyar dolarla Çin'in ikinci sırada olması tesadüf değil. Çünkü emperyalist kapitalizmde etkili bir güç olmanın temel yollarından biri modern ve güçlü bir savaş aygıtına sahip olmaktır. Bu tek tek devletlerin ötesinde, sistemin hegemonyacı hevesleri kışkırtan ve buna bağlı olarak döne döne çatışma üreten yapısından kaynaklanıyor.

Ukrayna Savaşı silahlanma yarışını daha da körüklemiş, nükleer başlıklı si-

lahların üretiminin yeniden hız kazanmasının vesilesi yapılmıştır. ABD-NATO cephesinin savaş ateşine sürekli benzin dökmesi, Pasifik'te Çin'i provoke eden icraatların birbirini izlemesi, her yıl trilyonlarca dolar yutan savaş aygıtlarının birbiriyle çatışma riskini artırıyor. Bu ise nükleer silahların da kullanılacağı, yani insanlığın geleceğini tehdit edecek bir savaşın tetiklenmesi olasılığını güçlendiriyor.

Savaş aygıtları için devasa servetler aktaran emperyalist kapitalizm iklim krizini derinleştiriyor, yoksulların gıdaya ulaşmasını zorlaştırıyor, milyarlarca insanın temiz suya erişmesini engelliyor, etnik/dinsel ayrımları kışkırtıyor, bölgesel savaşları ateşliyor, tekellerin, dolar milyarderlerinin çıkarları uğruna sadece insan soyunu değil yerkürede yaşayan tüm canlıları da tehdit ediyor.

Bu vahim tablo silahlanmaya, militarizme ve savaşa karşı mücadelenin önemini özellikle artırıyor. Zira insan soyu için sorun artık bir varlık/yokluk noktasına doğru ilerliyor...

Avrupa'da yoksulluk artarken işçi grevleri de yayılıyor

Emperyalist devlet ve kurumlarının servis ettiği liberal kalem erbabının pa- pağan gibi tekrarlamalarının aksine yok- sulluk sadece kapitalist dünyanın geri bıraktırmış yoksul ülkelerinin temel bir sorunu değildir. Artı TV'de 'Mum ışığı' programını yapan liberal aydınların ta- nınmış simalarından Mehmet Altan, İn- giltere'de nüfusun %4'nün yoksul doğup yoksul olarak öldüklerine dair bir bilgiyle karşılaştığında çok şaşırıldığını söylerken, liberal aydınların kapitalist topluma dair olan inançlarını dile getiriyordu.

Kapitalizmin çürüme aşamasına, tekelleşme ile sermaye birikimi ve te- merküzünün trilyon dolarlar seviyesine ulaştığı Batı'nın kapitalist metropollerinde de kapitalist mülkiyet ilişkilerinin so- nuçlarından, yoksulluk hastalığından mustaripler. Kapitalist metropollerdeki yoksulluk ve sefaletin liberal aydınların hayallerini yıkmak pahasına da olsa ser- maye birikimi ve yoğunlaşmasıyla at başı ilerlediğini söylemek zorundayız. Yoksul- luk değişik görünüm ve yoğunluklarda da olsa kapitalist coğrafyanın temel bir sorunudur. Bangladeş gibi Almanya ve İngiltere'nin de temel bir sorunudur.

BATI'NIN ÇİFTE STANDARTTI: 'AÇLIK' YERİNE "ÇOK YOKSUL" KAVRAMINDA ISRAR

Resmi belirlemelere göre İngiltere'de hane halkının geliri ortalama gelirin yüz- de 60'dan Almanya'da ise ortalama ge- lirin yüzde 50'sinden daha azına sahip olanlar "çok yoksul" sayılıyor. (Kapitalist metropollerde 'açlık' kavramı yerine 'çok yoksul' kavramının kullanılmasına özel bir önem verildiğine dikkat çekmek isteriz.) Sermaye devletlerinin belirlediği bu ölçütler üzerine bile Almanya ve İngilte- re'deki emekçi sınıfların yaşam koşulları incelendiğinde Avrupa'da 'yoksulluk' ve 'yoksulluk riski altında' olan insanların sayısının istikrarlı bir şekilde yükseldiğini görüyoruz.

Türkiye'de oldukça aşına olduğumuz TÜİK'in istatistiklerle oynama madrabaz- lığı Almanya'da da karşımıza çıkıyor. Kav- ramların içeriği adeta işkenceyle değiştirilerek kapitalist metropollerde açlığının olmadığı fakat 'yoksulluk riskinin' olduğu kafalara çivilenmeye çalışılıyor.

Almanya'da resmi kurumlar, Alman- ya için bırakalım 'açlık' kavramını "yok-

sulluk" kavramını bile "yoksulluk riski altında" diye kullanmaya özel bir önem veriyorlar.

Büyük kapitalist tekellerin her yıl çift haneli milyar Euro'yu bulan ciro ve kâr açıkladıkları Almanya'da, resmi kurumlar 'açlık' veya 'yoksulluk' kavramları yerine 'yoksulluk riski altında' terimlerini kullanarak sınıflar arasındaki uçurumu toplumun dikkatinden kaçırmaya çalışıyorlar.

Soruna yabancı veya kapitalizme libe- ral önyargılarla bağlı Mehmet Altan gibi liberal aydınlar resmi kurumların marife- tiyle yapılan kavram kargaşası içerisinde yollarını kaybederek Almanya'da 'yok- sulluk' değil ama 'yoksulluk riski altında' olan insanların olduğunu öğrenmiş olu- yorlar. Almanca'da günlük yaşamda sıkça kullanılan 'yoksulluk' ve 'açlık' gibi kav- ramlar resmi kurumlar tarafından daha çok geri bırakılmış, modernleşmemiş (!) dolayısıyla da medenileştirilmeleri emperyalist devletlerin 'insan hakları', 'kadın hakları', 'özgürlük ve demokrasi' kodlarıyla yapılan müdahalelerine haklı- lık zırhı kazandırılan bölge ve ülke halk- ları için kullanılıyor. Almanya'da, Alman kapitalist toplumunun istatistik verile- rinde "yoksulluk" veya "açlık" kavramları- na kategorik olarak yer verilmeyerek, örneğin 2021'de toplam nüfusun yüzde 16,1'ine denk gelen Almanya'daki her altı kişiden birinin 'yoksulluğu' damarları- na kadar yaşayan milyonlarca insan 'aç'

veya 'yoksul' olarak tanımlanmak yeri- ne 'yoksulluk riski altında' diye sunulacak toplumsal gerçekler tepe taklak ediliyor.

GÜNEŞ BALÇIKLA SIVANAMIYOR

Tüm örtülü ifadelerle rağmen fede- ral hükümet tarafından açıklanan resmi rakamlar Almanya'da sosyal yardımlarla açlık ve yoksulluğun finanse edildiği ger- çeğini gizleyemiyor.

Federal İstatistik Dairesi'nin "yoksul- luk riski" başlığı altında özetlenen ra- kamlarına göre, Almanya'da 'yoksulluk riski' altında olan insanların sayısı istik- rarlı bir şekilde artıyor. Federal İstatistik Dairesi'nin 2021 verileri toplam nüfusun yüzde 16,1'i, yani her altı kişiden birinin 'yoksulluk riski' altında olduğunu gösteriyor.

Kapitalist toplumda servet gibi sefa- letin dağılımı da eşit olmuyor; bölgeler, kentler, cinsler ve hatta yaş grupları ara- sında da farklılık gösteriyor. Almanya'nın eski DDR'in yıkılmasıyla entegre edi- len Doğu Almanya'daki yeni federal eya- letleri arasındaki eşitsizlik, batıda toplam nüfusun yüzde 15,3'ü, doğuda ise yüzde 18,1'i 'yoksulluk riski altında' yaşıyor.

Kendisinden önceki toplumlardan devralınarak muhafaza edilen cinsler arası eşitsizlik, kadın emeğinin daha yo- ğun bir sömürüye maruz bırakılması poli- tikaının sonucu olarak kadınlar "yoksul- luk riski" altında olan emekçi grupların başında yer alıyorlar

Yaş grupları arasında ise 65 yaş üstü yaşlılar ve 25 yaş altı gençlerin tamamı ortalamadan daha fazla yoksulluktan etkilenmektedir. 2020 yılına ait veriler yüzde 25,6, yani her dört gençten birinin "yoksulluk riski" altında olduğunu bildiriyor. Kapitalizmin gençleri nasıl bir gele- ceksizlikle karşı karşıya bıraktığını bariz bir şekilde gösteren bu istatistik veriye 2021 yılından sonra ayrı yaş grupları ola- rak yer verilmeyerek, 18-64 yaş grubu olarak birleştirildiler.

Federal hükümetin yoksulluk ve işsiz- likle ilgili verileri istatistik oyunlarıyla giz- leme hilesi sorunların tam ve eksiksiz bir analizini zorlaştırıyor. Federal hükümetin statiklerle oynamasının düzeyi Federal Yurttaşlık Eğitimi Ajansı (bpb) ve Hans Böckler Vakfı'na bağlı Ekonomik ve Sos- yal Bilimler Enstitüsü'nün (WSI) yayınladığı verilerle karşılaştırınca daha somut olarak görülüyor.

Federal Yurttaşlık Eğitimi Ajansı (bpb), açıkladığı "eksik istihdam" çalış- ması raporunda** işsizler kategorisine, "Kayıtlı işsizlerin yanı sıra, işgücü piya- sası politikası önlemlerinin hepsine ol- masa da bazılarının katılan veya özel bir yasal statüye sahip olan kişiler de buna dahildir. Bu kişiler, yasal olarak tanımlanmış işsizliğe değişen yakınlıktadır. Bu düzenlemeler olmasaydı, işsizlerin sayısı buna bağlı olarak daha yüksek olurdu" diyerek, dolaylı olarak iş ajansının işsiz- ler verilerinin eksikliğine dikkat çekiyor.

bbp'nin doğru bir yöntemle hazırladığı raporunda 2020'de geniş tanımlı işsizler sayısı 3.519 milyon olduğu, buna karşılık federal hükümetin kayıtlarında ise işsizler sayısı 2.695 milyon olarak veriliyor; aradaki fark 900 bin civarında.

Sendikalara yakın Hans Böckler Vakfı'na bağlı Ekonomik ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün (WSI) son raporunda da resmi kurumları yalanlayan farklı veriler yer alıyor. Rapora göre, ortalama gelirin yüzde 50'sinden daha az bir gelire sahip olan ('açlık' yerine) "çok yoksul" insanların oranı 2010 ile 2019 yılları arasında yüzde 40 oranında artış göstermiş, yoksulluk sınırının altındaki hanelerin mali açığı ise üçte bir oranında artmıştır. 2020 yılında "sürekli yoksulların" yüzde 50'si artık seyahat edemeyecek, yüzde 5'inin ise ısıtmalı bir evin masraflarını karşılayamaz oldukları da raporda yer alıyor. Ama yine de bu insanlar reformist sendikalara yakın Hans Böckler Vakfı'na bağlı Ekonomik ve Sosyal Bilimler Enstitüsü (WSI) tarafından da resmi söyleme uygun olarak "çok yoksul" olarak tarif ediliyorlar.

VE İNGİLTERE...

İngiltere'de de durum farklı değil. BBC Türkçe'de yer alan bir haberde İngiltere'de resmi verilere göre bir yılda ailelerin yaklaşık yüzde 3'ü, yani en az 2,1 milyon kişinin gıda yardımına başvurmak zorunda kaldığı, Nisan 2021-Mart 2022 arasını kapsayan Çalışma ve Emeklilik Bakanlığı (DWP) verilerinin sosyal yardım alan ailelerde ise bu oranın yüzde 11'e ulaştığı belirtiliyor.

Gıda yoksulluğuyla ilgili çalışma yürüten yardım kuruluşu Trussel Vakfı, Ni-

san 2022-Eylül 2022 arası dönemde gıda yardımına başvuranların sayısının Eylül 2019'a kıyasla yüzde 52 artış gösterdiğini ve gıda yardımı alanlar arasında yalnız yaşayan anneler ve engellilerin oranının ise daha yüksek olduğuna dikkat çekiliyor.

DWP verileri İngiltere'de (açlık değil!) yoksulluk sınırı altında yaşayanların sayısının Mart 2022 itibarıyla 14,4 milyona ulaştığını bildiriyor.

Gıda yardımına başvuran ailelerin oranlarının bölgeler arasındaki dağılımı da kapitalist dünya manzaralarından farklı değil. İngiltere'nin kuzeyi ile İskoçya'da yüzde 4, Galler ve İngiltere'nin güney doğusunda ise ailelerin yüzde 3'ü gıda yardımına başvurmuşlar.

İngiltere'de (yine açlık değil!) yoksulluk sınırı altında yaşayan çocukların sayısının 4,2 milyon olduğu bildiriliyor.

Çocuklara yönelik çalışma yürüten Save the Children adlı yardım kuruluşu, bu durumun "ailelerin hala kriz içinde yaşadıklarına" işaret ettiğini ve çocukları "para ve faturalar konusundaki kaygılara maruz bıraktığını" belirterek acil önlemler alınmasını istiyor.

Avrupa'da işçi hareketinin seyrini çatışmalardan çıkaracağı derslerin sonucu belirleyecektir.

Emekçi sınıfların sefaleti silahlanma ve savaş bütçeleri şişirilip büyük kapitalist tekellerin rekor kâr açıklamalarına karşılık işyerlerindeki istihdam açığı giderilmek yerine çalışma koşulları ağırlaştırılıp reel ücretlerin düşürülmesiyle at başı ilerliyor. Rakamlarla oynayıp kavramlar tepetaklak edilerek toplumsal gerçekleri yok saymanın olanaksızlığını Avrupa'da yaşanan işçi grevlerinin yaygınlığı bir kez daha göstermiştir. Avrupa'da yaşanan son on yılların en yaygın ve uzun süreli

işçi grevleri ve sokak direnişlerinin arkasında kapitalist özel mülkiyet sisteminin biriktirerek keskinleştirdiği sefalet-servet çelişkilerinin derinleşmesi vardır.

2008 krizini daha sınırlı ve az sayıda işçi grevleriyle atlatan Avrupa'nın metropollerinde yıllardır, örneğim Almanya'da Federal İstatistik Dairesi'nin verilerinin de gösterdiği gibi, 2010'dan bu yana düzenli olarak ücretlerin düşmesine bağlı olarak yaygınlaşan sefaletin biriktirdiği öfke patlamasına sahne oluyorlar. Başlayan ve sürmekte olan işçi grev ve eylemleri Avrupa metropollerinin de yeni bir dönemin işçi grevleri ve direnişleri dönemine doğru evirildiğine işaret ediyor.

Avrupa işçi hareketinin yönünü bu çatışmaların kapsamı, sürekliliği ve bu çatışmalardan çıkaracağı derslerin sonucu belirleyecektir.

ABD'nin savaşta rolü belgelerle ifşa oldu

Ukrayna Savaşı birinci yılını geride bırakırken, yangına benzin döken ABD ile emperyalist Batı savaşta oynadıkları rolü inkar ediyordu. Elbette Ukrayna'nın ABD-NATO cephesi için savaştığı, Rusya'yı zayıflatmak için bu ülkenin kurban edildiği biliniyordu. ABD ve NATO'nun Ukrayna Savaşı'na dair gizli belgelerinin sızması, savaşı kimlerin kışkırttığının kanıtlarını ortaya koymuş oldu.

The New York Times gazetesinin de belgeleri yayınlamasını engelleyemeyen ABD istihbaratı, Ukrayna'nın düzenlemeyi planladığı harekate ilişkin bu belgelerin sosyal medyada paylaşıldığını, belgelerin sızdırılmasıyla ilgili soruşturma başlatıldığını duyurdu. Suçüstü yakalanan Pentagon da soruşturma başlattığını ilan etti. Soruşturmalardan ne çıkar bilinmez. Ancak ABD-NATO cephesinin Ukrayna Savaşı'nın kışkırtıcı olduğu kadar planlayıcısı olduğu da kanıtlanmış oldu.

ABD basını orijinal belgelerde yer alan silah sevkiyatları, birlik ve tabur güçleri ile çizelgelerin fotoğraflarının sızmasının ABD istihbaratı için önemli bir ihlal olduğunu belirtti. Pentagon yetkilisi Sabrina Singh, "Sosyal medya paylaşımlarıyla ilgili haberlerin farkındayız; bakanlık konuyu inceliyor" dedi.

Belgelerde Ukrayna'nın yeni bir karşı-taarruz harekate hazırladığı görüldü. Taarruz için yüzlerce zırhlı araç ve yaklaşık 100 tank sevkiyatı yapılacağı belirtilirken, Ukrayna ordusunun hangi mekanize tugayında hangi araçtan kaç adet bulunacağı bilgisi sayılarla ifade ediliyor. ABD'nin Ukrayna'ya sağladığı topçu roket sistemleri HIMARS'ın özelliklerinden de bahsedilen ve "gizli" ibaresi yer alan belgelerde, Ukrayna bir-

liklerinin HIMARS mühimmatlarını ne kadar hızlı kullandığı ile ilgili bilgiler yer alıyor. Belgelerin gerçek olup olmadığını değerlendiren analistler, bilgilerin gerçek görüldüğünü ve Rusya'ya silah ve asker sevkiyatı takvimi, Ukrayna'nın ne kadar asker yığacağı gibi önemli askeri detaylar içerdiğini ifade ettiler.

Belgelerde Ukrayna'nın karşı taarruza hazırlanan mekanize tugaylarının bir kısmının Ukrayna'da, geri kalanının Çekya, İngiltere, ABD, Almanya, Polonya vb. NATO ülkelerinde eğitildiği bilgisi de yer alıyor.

ABD istihbaratının hazırladığı ve yalnızca Pentagon ve NATO'ya gönderilen bir raporda, Ukrayna ve Rusya'nın savaşta kayıplarına ilişkin tahminler de yer alıyor. Buna göre Rusya'nın 16 ile 17 bin 500 arasında kaybı olmuş. Uk-

rayna'nın ise 68 ila 71 bin 500 arasında askeri ölmüş. Belgelere göre, NATO Rusya ile adeta savaş halinde. Ukrayna Savaşı'nda fiilen yer alan 197 NATO özel harekât personelinin varlığı resmen kabul ediliyor. Sızdırılan ve tümünde "çok gizli" ifadesi yer alan 100 belgenin bazılarında Orta Doğu, Tayvan ve Çin hakkında önemli askeri ve istihbarat raporları da yer alıyor.

Biden yönetimi inkar etse de Ukrayna'nın ABD-NATO komutasında savaştığı biliniyordu. Yayınlanan belgeler Ukrayna Savaşı'nın ateşine benzin döken ABD ve NATO'nun fiilen de savaşı yönettiğini gözler önüne seriyor. Emperyalist savaş kundakçıları askeri mühimmat temininden istihbarata, savaş stratejilerinin belirlenmesinden saldırıların planlamasına kadar bu yıkıcı savaşı bizzat yönetiyorlar. Açığa çıkan bilgiler sayesinde ABD-NATO cephesi Ukrayna'da suçüstü yakalanmıştır.

Sudan'da çatışmalar ve bölgesel savaş riskleri

A. Vedat Ceylan

Sudan'da bölgesel ve küresel güçler tarafından desteklenen ordu ve orduya bağlı paramiliter klikler arasında çatışma büyüyerek devam ediyor.

15 Nisan günü Sudan'da başkent Hartum başta olmak üzere ordu ve paramiliter gruplar arasında çıkan çatışmalar yayılarak sürüyor. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Sudan temsilcisi Hartum'daki halk sağlığı laboratuvarının işgal edilerek askeri üs olarak kullanıldığını açıkladı. Bunun, çatışmalara ek olarak "büyük bir biyolojik sağlık riski oluşturduğunu" bildirildi.

ORDU VE HDG ÇATIŞMASI

2019 yılında Ömer el Beşir'in 30 yıllık hanedanlığının devrilmesinden sonra, yürütme erkini elinde bulunduran Sudan Egemenlik Konseyi yönetime el koydu. Bu konseyin başında General Abdel Fattah el Burhan bulunuyor. Muhammed Hamdan Dagalo ise iki numaralı isim olarak yardımcılığını yapıyordu.

Dagalo, ayrıca 100 bin tetikçisi olduğu söylenen bir paramiliter güce de hükmediyor. Egemenlik Konseyi Başkanı El Burhan bu paramiliter güçleri orduya entegre edeceğini açıklamasından sonra 'ihtilaf' çıktı. Dagalo, böyle bir durumda elindeki gücü bırakmak istemediği için çatışmalara neden olduğu genel kanı olarak kabul görse de işin aslı, çıkar çatışması. Çıkar elde etmek ve korumak da güç gerektiriyor. Dagalo, bu gücün elinden kayıp gitmesini istemiyor.

Dagalo'nun Hızlı Destek Kuvvetleri'ne (HDG) ait paramiliter güçler 15 Nisan'da Başkanlık Sarayı ve devlet televizyon kanalını ele geçirdiklerini ilan ettiler.

İki Suudi savaş uçağını vurduklarını da iddia eden HDG, Hartum Havaalanı'nı ve diğer bazı kilit mekan ve altyapıları kontrol altına aldıklarını açıkladılar.

Ordu komutanı ve Egemenlik Konseyi Başkanı General Abdel Fattah el Burhan yönetimindeki ordu ise, HDG'nin iddialarını yalanladı.

Port Sudan, Batı Darfur, Meroe ve güney illeri de dâhil olmak üzere, ülke geneline yayılan çatışmaların şimdiye kadar DSÖ'nün verilerine göre, en az 400 kişinin hayatına mal oldu.

Birbirlerini darbe yapmakla suçlayan çatışmanın taraflarından her ikisi de "Başkanlık Sarayı, devlet televizyonu, kırsal gibi kilit noktalarda kontrolü sağ-

ladıklarını" iddia etmektedirler.

Meroe kentinde bir üssü bulunan Mısır güçlerinin Sudan ordusuyla birlikte hareket ettiğine dair haberler, bölgedeki diğer bazı ülkeleri de kapsayabilecek potansiyele sahip bir çatışmadan söz edilir oldu.

İşkence, faili meçhul ve katliamlar üzerinden yüklenen El Burhan ve Dagalo Hem El Burhan ve hem de Dagalo, Ömer el Beşir döneminde onun çömezleri olarak palazlandılar ve onun izinde yürüyorlar.

El Burhan ve Dagalo, El Beşir döneminde, 2003'ten 2008'e kadar süren çatışmalarda 300 bin insanın öldüğü ve 2,5 milyon kişinin yerinden yurdundan edildiği Sudan'ın batısındaki Darfur'daki iç savaş sırasında "şöhreti" yakalamışlardı.

El Burhan ordunun başında iken, Dagalo çatışmalarda işkence ve katliamlarla "şöhretlenerek" adından söz ettiren Janjaweed adlı paramiliter milislerin başını çekiyordu.

Mısır tarafından desteklenen Sudan'da ordunun başındaki El Burhan, ABD ve NATO'nun Ukrayna üzerinden Rusya'ya karşı yürüttüğü savaşta ABD ve NATO'yu desteklemektedir. Mısır'ın, Sudan endüstrisinin büyük kısmını elinde tutan katmanlarla "iyi ilişkileri" Mısır'ın darbeci lideri Abdülfettah es-Sisi ile El Burhan'ın dostluğuna bağlanıyor.

Altın ticaretini elinde tutarak muazzam derecede zengin olan Dagalo ise, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Suudi Arabistan tarafından destekleniyor.

Altın ihracatını kontrol eden paramiliter HDG lideri Dagalo, Rusya'nın paralı askerleri Wagner üzerinden Rusya ile yakın ilişkilere sahip.

Çatışmalar sonrası, ABD, AB, BM, Suudi Arabistan, BAE, Rusya, Çin, Arap Birliği ve Afrika Birliği'nin "sükûnet çağrısı" çatışmaların taşıdığı 'sınır ötesi' riske işaret ediyor.

Taraflar arasında süren çatışmalar

sadece Sudan'ı istikrarsızlaştırmakla kalmıyor.

Yokluk, yoksulluk, kuraklık ve kıtlığın pençesinde sayısız çatışmalarla boğuşan bölge ülkeleri, ABD, Avrupa Birliği, Çin ve Rusya'nın da dahil olduğu bir nüfuz savaşının da arenası durumundadırlar.

ÇATIŞMALARIN TAŞIDIĞI SINIR ÖTESİ RİSKLERİ

Nil Nehri'nin kıyısında yer alan Sudan, yüzölçümü bakımından Afrika'nın üçüncü büyük ülkesi konumunda.

Sudan topraklarından doğan sularını Mısır ve Etiyopya ile paylaşıyor.

100 milyonu aşkın nüfusuyla Mısır, su ihtiyacını karşılamak için Nil nehrine adeta "mahkum." Aynı nehre "mahkum" Etiyopya, Mısır ve Sudan'ın adeta uyuklarını kaçırarak "devasa" bir baraj yapma çalışmaları yürütüyor.

Mısır'ın Sudan ordusuyla "dostluğu" ve yakın ilişkilerinde, Etiyopya'ya olan husumetin de payı var.

Her ne kadar Mısır bu çatışmalarda, ateşkes için her iki tarafla temas halinde olsa da El Burhan'ın başında bulunduğu ordunun yenilgisine seyirci kalmayacağı aşikar.

Sudan, Mısır'ın yanı sıra Libya, Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti, Eritre ve Güney Sudan'la da sınırdaş.

El Beşir diktatörlüğünün halen hüküm sürdüğü dönemde (2011) iç savaş ve katliamların gölgesinde küresel güçlerin de müdahil olmasıyla Sudan ikiye bölündü. Küresel emperyalist güçler, petrol kaynaklarının yüzde 75'ini barındıran bir Güney Sudan yarattılar.

Şu andaki sınırlarıyla bile bölgenin üçüncü büyük devleti olma özelliğini taşıyan Sudan'da 700'ün üzerinde istismara elverişli etnik köken var. Ülke içinde yaşanan iç çatışmalar ve çeşitli paramiliter grupların geçirgen sınırlar boyunca faaliyet gösteriyor olması, ülke içindeki çatışmalara ek bir "sınır ötesi" anlaşmaz-

lıklar potansiyeli katıyor.

Halen sürmekte olan çatışmalar, Afrika Boynuzu bölgesinin büyük bölümünü de istikrarsızlaştırma tehlikesi taşımaktadır.

Sudan ordusu, Kızıldeniz Port Sudan'da üs kurmaya çalışan Rusya ile de yakın ilişki içinde.

Ülke ihracatının yüzde 40'ını oluşturan altının büyük kısmı BAE üzerinden Rusya'ya satılıyor. Sudan, BM'lerin Ukrayna Savaşı üzerinden Rusya'yı kınayan kararına çekimser oy vererek ABD yönetiminin şimşeklerini üzerine çekmişti.

Görüldüğü gibi, herkesin herkesle ilişkisi ve çelişkisi var. Kimin eli kimin cebinde, kim kimin yanında, kim kimin karşısında belli değil.

Washington bir taraftan Sudan'ın İran, Rusya ve Çin ile ilişkilerini kesmeye çalışırken, diğer taraftan Port Sudan'daki Rus donanmasının oradan çıkarılmasını hedeflemektedir.

ABD, Sudan'ı İran karşıtı bölgesel ittifakın bir bileşeni yaparak, Sudan'ı bölgede Çin, Rusya ve İran'a karşı "aktif" bir kaldıraç olarak kullanmak istiyor.

Avrupa Birliği ise, Sudan'ın Kızıldeniz ve Süveyş Kanalı ve Afrika Boynuzu'ndaki stratejik konumu gereği petrol arzının sekteye uğraması ya da yeni bir mülteci dalgasına yol açması potansiyeli taşıyan çatışmaların bir an önce durulmasından yana.

ABD ve AB ülkeleri başta olmak üzere yabancı ülkeler diplomatlarını ve herhangi bir nedenle Sudan'da bulunan vatandaşlarını ülkeden çıkarıyorlar.

İki savaş ağasının çatışmalarının ortasında kalan Sudan halkı bir taraftan direniş komitelerinde örgütlenerek mücadele ediyor. Diğer taraftan 46 milyon nüfusun en az 16 milyonunun dış yardıma muhtaç hale getirilmesi, maruz kalınan açlık tehlikesi ve onun yarattığı "insani drama" dikkat çekerek, çatışmaların bir an önce sonlandırılmasını hedefliyor.

Çatışmaların sınırları aşarak bölgeye sıçramasından korkan bölge ülkeleri, olası büyük bir mülteci dalgası oluşmasından ve petrol akışının durmasından çekinen AB ülkeleri, çatışmaların durulmasından yana olsalar da ABD bölgede yara alan nüfuzunu yeniden tahsis edebilmek için, savaş ateşinin bölgeyi yakmasını "hayırına" saymaktadır.

Gate Gourmet'te işten atma saldırısı ve sınıf mücadelesi

LSG Sky Chef'i devralan Gate Gourmet şirketi, işyerindeki örgütlülüğü dağıtmak için özellikle öncü işçilere yönelik hamlelerini sürdürüyor. Geçen yıl işyeri temsilcilerinden Özkan Akgül'e çıkış verilmiş, Akgül mahkeme kararıyla işine dönebilmisti. Geçtiğimiz günlerde öncü işçilerden bir başkası, mücadeleci kimliğiyle öne çıkan işyeri baştemsilcisi Gültekin Malcı işten çıkarıldı. İşyeri temsilciliği kararlarını sekretere iletmek isteyen Malcı'ya, karar belgesini teslim almayıp boşa çıkarmaya çalışan sekreterle yaşanan bir tartışma bahanesiyle çıkış verildi. Baştemsilcinin işyerini terk etmek istemesi üzerine işyerine polis getirildi.

Gate Gourmet işçileri, olayı duyar duymaz, Gültekin Malcı'nın bulunduğu büronun önüne yığılarak, haksız uygulamaya karşı tepkilerini yansıttılar, baştemsilcilerine sahip çıktılar.

Süreci yakından takip eden BİR-KAR İşçi Komisyonu, olay sıcaklığı sığayken Almanca ve Türkçe iki ayrı bildiriyle işçilere seslenerek, Malcı ile dayanışmayı büyütme, örgütlü mücadeleyi yükseltmeye çağrı yaptı. Bu müdahale işçiler tarafından büyük bir sempatiyle karşılandı. İligi ve sempati BİR-KAR işçi Komisyo-

nu'nun Arbeiterbund für den Wiederaufbau der KPD ile birlikte sonraki günde yaptığı dağıtımda da gözlemlendi.

İşçiler şimdi ayın 25'inde yapacakları basın açıklamasına hazırlanıyorlar. BİR-KAR İşçi Komisyonu da bu süreçte hem başta öncüler olmak üzere işçilere önerilerini sunuyor hem de 25 Nisan'da yapılacak basın açıklamasına destek ve dayanışma örgütlemeye çalışıyor.

KIZIL BAYRAK / FRANKFURT

BİR-KAR İşçi Komisyonu'nun ilk gün işçilere ulaştırdığı açıklama:

Gate Gourmet işçilerine çağrımızdır... Gültekin Malcı'yla dayanışmayı büyü-

telim!

Arkadaşlar, Gate Gourmet işyeri baştemsilcisi Tekin Malcı, bugün haksız ve hukuksuz bir uzaklaştırma cezası verilerek, işyerinden çıkarıldı. Tekin arkadaşımız 1 Kasım 1990'dan beri bu işyerinde çalışmaktadır. LSG sürecinden itibaren işyerinde haksızlığa her zaman karşı durmuş, işyerindeki tüm işçi kardeşlerimizin çıkarı için mücadelesiyle öne çıkmıştır. Sömürü karşısında işçi sınıfının tek çaresinin örgütlü mücadelede olduğunun bilinciyle hareket

etmiştir. Geçmişten bugüne işyerindeki tüm işçilerin birliği ve örgütlülüğünü sağlamak için çabalamıştır.

Tekin arkadaşına yönelik haksız-hukuksuz saldırı onun bu kimliğini hedef almaktadır. Onun üzerinden de tüm işçi arkadaşlarımıza göz dağı verilmek istenmektedir. Aramızda korku, yılgınlık ve çaresizlik duygusu yayılmaya çalışılmaktadır. Çünkü emeğimizi sömüren ve ürettiğimiz zenginliklere el koyanlar, karşılarında bilinçli, örgütlü, hakları uğruna mücadele eden işçiler görmek istemiyorlar. Bu tür işçiler, hele de örgütlü mücadele bilincini kuşanarak birliğini sağlamış işçi bölükleri, sermayedarların en büyük kabusudur. Kapitalistler her türlü haksızlığa, ağır çalışma koşullarına ve insan onuruna aykırı uygulamalara bile uysalca boyun eğen ücretli köleler istiyorlar. Dolayısıyla yalnızca öne çıkmış işçi arkadaşlarımızı hedefliyor görünen saldırılar, gerçekte biz işçilerin birliğine ve örgütlülüğüne yönelik saldırılardır.

Gate Gourmet'deki işçi arkadaşlarımız bugün Tekin arkadaşına yöneltilen haksız ve hukuksuz uygulamaya karşı, baş temsilcisine sahip çıkarak yanıt vermiş, onu yalnız bırakmamıştır. Bu anlamlı tutum,

önemli bir ilk adımdır. Fakat işçiler olarak bu tür saldırıları püskürtmemizin yolu, daha güçlü bir birlikten, mümkün olduğunca tüm işçilerin katıldığı örgütlü tavırdan geçmektedir. O yüzden öncelikle baş temsilcimizi sahiplenme tutumunu tüm vardiyalarda çalışan işçi arkadaşlara hızla duyurmalı ve dayanışmamızı güçlendirmeliyiz. Şirket yönetimine geri adım atılabilmek içinse baş temsilcimiz işe geri alınana kadar iş yavaşlatmadan iş durdurmaya varana kadar çeşitli türden eylemler gerekmektedir. Onların karşısına "Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için!" haykırışıyla çıkabilirsek, kazanan biz işçiler oluruz. Yoksa, saldırıların ardı arkası kesilmeyecektir. Ta ki mevcut örgütlülüğümüz tümüyle dağılana ve tek tek işçiler olarak çaresizliğe sürüklenene, her türlü baskı ve dayatmaya boyun eğerek hale getirilene kadar...

Bir an bile unutmayalım ki bu saldırı mücadeleyle diş diş kazandığımız haklarımıza saldırıdır. Buna birliğimizi ve mücadelemizi büyüterek cevap verelim!

Yaşasın işçilerin birliği ve mücadelesi! İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

BİR-KAR İŞÇİ KOMİSYONU
17 NISAN 2023

Gate Gourmet işçileri dayanışmaya çağırıyor!

Küstahlığın bu kadarı da fazla diyerek avazım çıktığı kadar haykırıyorum son iki gündür... Sonra haykıran çığlığıma "ne olabilir ki ne bekliyorsun bu sömürü düzenden?" diyerek telkinde bulunuyorum. Sömürüye dayalı bu düzenin bize haksız ve hukuksuzluktan başka vereceği ne olabilir ki? Nitekim biz işçilerin çalışma koşulları, yaşam şartları her geçen gün biraz daha ağırlaşıyor.

Pandemi ve ardından Ukrayna Savaşı'nın faturasını en başta biz işçilere kestiler. Hayat pahalılaştığı halde zam vermekten kaçınan, hatta ücretlerimizi eksik ödeyerek son bir yıldır biz işçileri sefaletle sürükleyen Gate Gourmet kapitalistleri bununla da yetinmediler. Şimdi öncü arkadaşlarımızdan sevgili Tekin arkadaşımızı, 17 Nisan günü uyduruk bahanelerle "işyerinden uzaklaştırma" cezası vererek işten attılar.

LSG sürecinden bu yana her daim işçilerin yasal haklarını korumak ve örgütlü bir güç olmanın mücadelesini vermekten kaçınmayan Tekin yoldaşı-

mıza yapılan bu küstahça haksızlık aynı zamanda bize, tüm işçilere ve var olan haklarımıza yapılmış bir saldırıdır. Öncü arkadaşımıza ve onun şahsında haklarımıza ve işçilere yapılan bu saldırı karşısında, biz eski LSG ve şimdiki Gate Gourmet işçileri Tekin arkadaşımızı yalnız bırakmadık, bırakmayız da. 'Etten duvar örüldü' denir ya, biz de işçilerden duvar ördük, öncü arkadaşımızın bürosu önünde. İşyeri koridorları bir anda işçi arkadaşlarla doldu. İş başında olan tüm arkadaşlar işlerini bırakarak öncü arkadaşlarına sahip çıkmaya geldiler.

Yıllardır patronun haksızlıklarına karşı sesimiz/soluğumuz olan Tekin arkadaşımıza bu defa ses olmak ve sahiplenmek sırası biz işçilere gelmişti. İşi bırakıp toplanan tüm işçi arkadaşlar 'Malçı' diye tempo tutmaya başladılar. Bu tempo yarım saati aşkın bir süre

devam etti. Kararlıydık, işçi temsilcimizi polis nezaretinde de olsa işyerinden dışarı çıkarmayacaktık. Fakat sevgili Tekin arkadaşımız yasal sürecin olumsuz etkilenmemesi için müsaade isteyerek işçi arkadaşlarını selamlayarak ayrıldı işyerinden.

Ama 'zavallı' Gate Gourmet kapitalistleri, hiç alışık olmadıkları örgütlü bir işçi bölüğüyle karşı karşıya olduklarını görünce, yüzlerinin aldığı rengi görmeğe değerdi. Biz işçiler için de görülmeye değer olan ise, örgütlü gücümüzün hiç de küçümsenemez olmasıydı. Bu küçümsenemez gücümüzün her gün daha büyüterek mücadeleye yansıyor olması bizler için umut verici bir durum.

Son iki gündür yapılan bu haksızlığa karşı işi yavaşlatarak, mesaiyi aksatarak tepkimizi ortaya koyduk. Gücümüzü birleştirip haksızlığa uğrayan öncü arka-

daşımızın işe geri alınması eylemlerine dönüştürdük. Bu taleple mücadeleyi büyük bir azimle sürdürüyoruz.

19 Nisan günü yapılan eylemde BİR-KAR'lı (İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu) arkadaşların öncülüğünde Gate Gourmet'in her iki binası önünde bildiri dağıtımı yapıldı. Haksızlığa uğrayan öncü arkadaşla dayanışma amacıyla hazırlanan bildiriler dağıtılırken işçiler BİR-KAR'lı arkadaşları sevgi ve ilgiyle karşıladılar.

BİR-KAR'lı arkadaşlar, 25 Nisan günü yapılacak olan basın toplantısına da çağrı yaptılar.

"Öncü işçi arkadaşımıza yapılan bu haksız saldırı biz işçilere yapılmıştır" diyerek, 25 Nisan Salı günü saat: 11.30'da yapılacak olan basın açıklamasına güçlü bir katılım sağlamak üzere tüm işçi, emekçi, dost ve yoldaşları bekliyoruz...

Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!

ALMANYA FRANKFURT'TAN ESKİ LSG, YENİ GATE GOURMET'TEN BİR İŞÇİ

Dinci-ırkçı rejim kadınlara düşmanlıkta çıtayı yükseltiyor!

Dincilik de ırkçılık da kadına düşmanlık da sınıfsal bir tutumdur. Sermayenin siyasal alandaki dinci, ırkçı, cinsiyetçi temsilcileri bu "karanlık/vahşi üçgen"in içinde dolanıp dururlar. Bunlar iç içe geçen, her biri öbürüne açılan, nüans sınırlarında farklar olsa da ortaklaştıkları alanlardır. Saray rejimini ayakta tutmak için çabalayan AKP ile onun etrafında toplanan güçlere bakıldığında bu durum daha net görülecektir.

Vurgulamak gerekiyor ki, bu "vahşi üçgen"in harcı esas olarak işçi sınıfı ile sosyalizme düşmanlıkla karılmıştır. Sermaye sınıfının bir siyasal tutumu olarak işçi sınıfını daha çok sömürme ve bu sınıfın dünya görüşü olan sosyalizme yönelmesini, yaklaşmasını engelleme çabası vardır. Sermayenin dinci, ırkçı, cinsiyetçi temsilcilerinin ilerici ve devrimci güçlere/değerlere saldırmaları, basit demokratik hakların kullanılmasını bile şiddetle engellemeleri ve grevleri yasaklamaları tabloyu tamamlıyor.

***

Sermayenin kokuşmuş Saray rejimini ayakta tutmak için bir araya gelenlerin "seçim propagandası" kapsamında yaptıkları açıklamalar her alanda daha da gerileştiklerine işaret ediyor. Tekrarlanan iğrenç ırkçı açıklamaları bir yana, kadınlarla ilgili farklı kişiler tarafından ifade edilenler, bu Orta çağ artığı ilkel zihniyetin ne tür ucubeler tarafından temsil edildiğini gözler önüne seriyor.

Çöküş korkusuna kapılan AKP şefi Recep Tayyip Erdoğan ile müritleri, gericiğin en ilkel en vahşi temsilcilerini etraflarında topladılar. Faşist partinin yanı sıra dinci-ırkçı Büyük Birlik Partisi (BBP), 'ilkel şeriatçı' Hüda-Par, 'modern şeriatçı' Yeniden Refah, tarikatlar, cemaatler, vakıflar vb...

Sola/sosyalistlere saldırıları MHP ile BBP gerçekleştirirken, diğerleri "şeriat isterüz" diye bağırıyor, tehditler savuruyor, özel bir şekilde kadınları hedef alan açıklamalar yapıyorlar. Bunları Saray'ın şemsiyesi altında toplayan AKP zihniyetinin onlarla ideolojik, politik bir sorunu bulunmuyor. Ancak iktidarda olduğu için onlar kadar pervasız açıklamalar yapamıyor. Görüldüğü kadarıyla onlarla seçim pazarlığı sırasında buna göre vazife verilmiş. İstedikleri gibi konuşabilmeleri için

'yetkilendirilmiş'. Zira yapılanları, perde arkasında kotarılan ittifak pazarlıklarından bağımsız düşünmek mümkün değil.

İlkel şeriatçı Hüda-Par'ın zihniyeti geçmişteki vahşi icraatlarından biliniyor. Kullandıkları evlerin altını mezarlığa dönüştüren Hizbullah'a dayanan bir geçmişten geliyor. Yeniden Refah Genel Başkanı Fatih Erbakan'ın ise Saray rejiminden ilk talebi, 'Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair' 6284 sayılı kanunun kaldırılmasıdır. Bu, Hüda-Par'ın şefi Zekeriya Yapıcıoğlu'nun da temel taleplerin biridir.

Recep Tayyip Erdoğan'la yapılan pazarlıklarda 6284 sayılı kanunun kaldırılması talebinin tartışılması, bazı AKP'li kadınları da rahatsız etmişti. Ancak bu cılız tepki işe yaramadığı gibi, itiraz eden kadınlar hem tehdit edildi hem hakarete uğradılar. Saray rejiminin 'profesör' unvanı verdiği Ebubekir Sofuoğlu adlı kişi, Twitter hesabında kanunun kaldırılmasına karşı çıkan üç AKP'li kadının fotoğrafının yanına "cehennem soğuyana kadar orada yanacaklar" mesajını paylaştı. Gelen tepkiler üzerine bu kişi hakkında üniversite yönetimi soruşturma açmak zorunda kaldı. Bu soruşturmanın bir kıymeti yok, zira adama görevini yerine getirdi.

Bu tartışma bağlamında Saray rejiminin Cüppeli Ahmet Hoca gibi başka dalkavukları da 'topa girerek' profesör kılıklı kişiye destek verdiler. Bu konuda Saray'ın aparatı Diyanet İşleri Başkanlığı

ise, her zaman 'görev' başındır.

Belirtmek gerekiyor ki ne etrafa parmak sallayan AKP şefi ne müritleri, 'profesör' yaptıkları kişinin pervasızlığına kayda değer bir tepki gösterdiler. Zira pazarlık masasında kanunun kaldırılacağı sözünü veren kendileridir. AKP'liler bu konuda çok konuşmak istemiyorlar, ancak Yeniden Refah'la Hüda-Par'ın şefleri bununla iftihar ediyorlar.

Bu arada Saray'ın şemsiyesi altında toplanan bu Orta çağ artığı zihniyetin temsilcileri kadınların çalışmasına da karşı çıkıyorlar. "Kadınlar evlerinde otursun devlet onlara maaş versin" diyorlar. Bu zihniyete göre kadınlar ortalıkta görünmemeli, kızlar da çocuk yaşta evlendirilmelidir. Böylece "kutsal aileyi" güvence altına alınmış olacak. Aileyi koruma konusunda bu kadar 'hassas' olan bu grupların, dinci vakıflarda çocuklara tecavüz edilmesine ise bir itirazları yok. Çünkü onların "kutsal aile" anlayışlarına göre vakıflarda, tarikat yurtlarında çocukların maruz kaldığı vahşet "olağan" bir şeydir.

***

Yasal olarak yetkisi olmamasını rağmen, tarikat şeflerinin talebi üzerine "İstanbul Sözleşmesi'nden çıktık" diye açıklama yapan AKP şefi veya onun müritlerinin kadınlara bakış açısında bir değişiklik olduğu söylenemez. Zira bu zihniyet dinciliği, ırkçılığı içerdiği gibi, kadın düşmanlığını da 'fitratında' taşır. Şeriatçıların Saray rejimiyle anlaşmasından

sonra ise daha belirgin hale gelen şey, 'yeni ortakların' bazı konularda takibe yapmaya gerek duymadan konuşmalarıdır. Tam bir pervasızlıkla ilkel zihniyetlerini propaganda ediyorlar. Hedeflerine ulaşmak için mecliste olmaları gerektiği yönünde propaganda yapıyor ve bunun için oy istiyorlar.

Bu açıklamaların 'Cumhur İttifakı'na oy kaybettireceğini savunanlar var. Ancak AKP şefi gittiği her yere faşist partinin reisinin yanı sıra BBP ile Hüda-Par'ın başında bulunan kişileri de yanına alıyor. Böylece bir 'zihniyet birliği' içinde olduklarını gösteriyorlar. Bu tabloda eksik olan kişi Doğu Perinçek'tir. Saray'ın kapılarını çok arşınladığı ancak AKP şefi tarafından sokakta bırakıldığına dair rivayetler var.

Kapitalizmin bataklığında boy veren bu ucubeler, sermayenin temsilcileri olarak halkın karşısına çıkıp bir de oy istiyorlar. Böylelerinin 'umut satmak' için meydanlara çıkabilmesi, bir bütün olarak sistemdeki çürümenin vardığı boyutu ortaya koyuyor. Hal böyleyken bunlar 'olağan siyasetçi' diye anılıyor, bunlara dair 'siyasi analizler' yapılıyor, oy devşirmek için yaptıkları çalışmalar tartışmalara konu edilebiliyor. 20 yıllık AKP yönetimi sürecinde semirtilen bu zihniyetin halka 'çıkış yolu' diye sunulması, dinci-ırkçılığın kepezeliğini ortaya koymakla kalmıyor, sermaye düzeninin baştan sonra nasıl bir çürüme ve yozlaşma içinde olduğunu da gözler önüne seriyor.

“Yaraları sarmaya, hesap sormaya devam edeceğiz!”

“HESAP SORMA BİLİNCİ İLE KAMPANYAMIZI BAŞLATTIK!”

İEKK olarak deprem bölgesindeki kadınlara dönük kampanyanızdan bahsedebilir misiniz?

- Bayramda deprem bölgesindeydik, Adıyaman Narlıkuyu’da. “Yaralarımızı sarmaya, hesap sormaya!” şiarlı bir kampanya yürüttük.

Bu kampanyanın dayanışma ile oluşun gücünü ve imkanlarını bölgeye ve depremedelere taşımaya çalıştık. Depremi ilk günlerinden itibaren deprem bölgesine dair, deprem bölgesinden bulunduğumuz yerlere gelenlere dair çalışmalar yürüttük.

Ne yapabiliriz, kadınların ihtiyaç ve talepleri ne diye sürekli tartıştık, gözlemledik ve sonuçlar üretmeye çalıştık.

Deprem olur olmaz kadınların ihtiyaçlarını, yaşayabileceklerini dile getirmeye; onunla bağlantılı talepler oluşturmaya, ilk günlerden itibaren kadın ve çocuklar başta olmak üzere toplamda ihtiyaç olabilecekleri dayanışma ile temin ederek deprem bölgelerine ulaştırmaya çalıştık.

Dayanışma zaten özellikle ilk günlerin yaşam nefesiydi. Ama biz felakete dönüşmüş depremin sonuçlarının elbette kadın ve çocuklar açısından çok daha zorlu ve çok daha ağır olacağını bilinceydik.

Bu hep böyledir. Maraş merkezli 11 ili etkileyen bu deprem sürecinde de böyle oldu. Öne çıkan sorunlar ekseninde talepler belirlemeye çalıştık.

Su ve tuvalet sorununun ilk günkü kadar ihtiyaç olduğu dile getirildiği bir dönemde “Yaralarımızı sarmaya, hesap sormaya!” diyerek kampanyamızı başlattık.

Biliyorduk ki bu sürecin zorlukları kadınların omuzlarına yüklenmişti ve kadınların özgün ihtiyaçları göz ardı edilirdi. Deprem bölgesindeki kadın işçiler için de birçok sorun alanı derinleşmişti.

Kadın işçiler, deprem bölgesinde yıkık binalarda çalışmaya zorlandı, hamile olan kadın işçiler bile çalışmaya çağrıldı, çocukların bakım işi çözülmeyen işe gidemedikleri için işten atılma tehdidi ile karşı karşıya kaldılar.

Talepleri öne çıkararak başlattığımız çalışmalarımızı hesap sorma bilinci ile bütünleme, 1 Mayıs ve seçim dönemine yayarak yürütme hedefiyle kampanyamızı başlattık.

“İLK GÜNKÜ KADAR ÇÖZÜM BEKLEYEN SORUNLAR YUMAĞI ORTADA DURUYOR”

Deprem bölgesine dair gözlemlerinizi anlatabilir misiniz?

- Bayramda gittiğimiz çadırkent daha çok göçmenlerin, Aleviler’in, Domlar’ın yaşadığı bir alandı. Çadırkent belli açılardan oturmuş olsa da gözümüze çarpan en temel eksiklik orada yaşayan ailelerin ortak bir sosyal alana sahip olmamasıydı. Bunda kültürel farklılıkların etkisi belirleyiciydi. Ama kadınların uğradığı, sohbet ettiği feministlerin kadın çadırı olduğunu duymamız kısmen içimizi rahatlatmıştı. Ama en önemlisi çocuk kriz merkezinin, çocuk oyun alanlarının olmasıydı. Sadece bir oyun alanı, park olmasının ötesinde profesyonelce ilgilenen arkadaşların varlığı önemliydi.

Kadınlarla bayramlaşmak, sohbet etmek için özel zaman ayırmaya çalıştık. Deprem gerçekliğinin unutulmuş olması en kaygılandıkları noktaydı. Birbirine yakın birçok çadır kent alanının olduğu bir bölgedeydik. Toplamda bir gözlem yaratmaya çalıştık. Bu bölgeye daha önceden giden yoldaşlarımızın aradaki süreçteki gelişmeleri değerlendirmeleri üzerinden de ihtiyaçlara yanıt vermeye çalıştık.

Kampanyamızı Devrimci Gençlik Birliği’nin kampanyası ile ortaklaştırdık.

“Ölümsüz ağaçlar dikmeye çağırıyoruz!” diyen DGB ile omuz omuza kadınlara ve çocuklara dönük kampanyamızın yoğunlaştırılmış halini çadır kent alanlarına da taşımaya çalıştık. Adıyaman’da çocuklar hızlıca tarikat ellerine teslim edilmeye başlamış, Kuran kursları ile çevrenemeye çalışılmıştı. Politik olarak da çocuklar için çalışmanın Adıyaman’a taşınması anlamlıydı.

Hatay, Maraş, Adıyaman, Gaziantep başta olmak üzere deprem bölgesini alanda gözlemlene imkanımız oldu. Gidemediğimiz yerlerden de bilgiler almaya çalıştık. Bazı alanlarda hijyen ürünlerine dair ihtiyaçlar yakıcı haldeyken bazı alanlarda da var olan eşyaları düzenleyecek ve dağıtacak insan gücüne ihtiyaç var. Ama toplamda bir gerçek var ki ilk günkü kadar çözüm bekleyen sorunlar yumağı ortada duruyor.

“KADIN İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN GÜCÜNÜ BÜYÜTME ÇABAMIZ SÜRECEK!”

Şimdiye kadar kampanya ekseninde yapılanlardan ve önümüzdeki süreçteki hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

- Aslında bizim depremin ilk haftası ile birlikte kadın ve çocuklar için açığa çıkan sorunlar ekseninde talepleri gündemleştirerek bir adım atmıştık. Dedi-

ğimiz gibi dayanışma örmek, ihtiyaçları iletmek bir yanındı. Dayanışma ve ihtiyaçları giderme sadece deprem bölgesi için değil deprem bölgesinden bulduğumuz alanlara gelen aileler, kadınlar için de geçerliydi. Deprem bölgesindeki kadınların, deprem bölgesinden gelen kadınların ve tüm bunlarla beraber aslında bulunduğumuz illerdeki, sanayideki, fabrikalardaki kadın işçi ve emekçilerin dayanışma açısından da hesaplaşma açısından da daha örgütlü bir tutum almasını sağlamak önemli.

Biz tüm çalışmalarımızı kadınların daha örgütlü ve hesap soran, yıkımların ardından yeniyi kurmak için mücadele eden bir güç haline getirebilme çabası içindeyiz. Bizce Hatay’da depremin 40. gününde kadınların “Helalleşmiyoruz, hesap soruyoruz!” demesi çok önemli bir yanıtı. Hesap sormayı yaygınlaştırmak ve dayanışmanın sürekliliğini sağlamak bakışıyla kampanyamızı başlattık. Kampanyamızın bir ayağı da bayramda deprem bölgesinde olmaktı. Biz bir ekip kadın deprem bölgesine gittik. Ama toplamında çok daha geniş bir kadın katılımı ile örgütlenen bir çalışmaydı. Ve deprem bölgesinden döndük, bu çalışma devam ediyor.

Depremin üçüncü ayının içindeyiz. Herkesin rotasını seçimlere çevirdiği, deprem bölgesinin ihtiyaçlarının ikinci plana bırakıldığı bir evredeyiz. Bunu bayram vesilesi ile gittiğimizde daha yakıcı bir şekilde gördük. Seçimler gibi bir gündemi depremi ikinci plana bırakarak değil bizzat depremin hesabını gerçek anlamıyla sorarak örmek gerekir. Depremi felakete dönüştürerek yüz binlerce insanın evlerinin tabutluk olmasına neden olanlardan hesap sorabilmek ve toplumu bu yıkımlara karşı örgütü bir güce dönüştürmek çalışmalarımızın en kritik halkasını oluşturmaktadır.

Bizler için bu çalışma 1 Mayıs çalışmasının da bir parçasıydı. Depremin hesabını sormak için 1 Mayıs alanında olmak ve kadınların öfkesi ile 1 Mayıs’ta meydanlara çıkmak önemli. 1 Mayıs ve 14 Mayıs’ta kapitalist düzenden hesap soran kadın işçi ve emekçilerin gücünü büyütme çabamız sürecektir.

Haramilere verecek oyumuz yok, soracak hesabımız var!

14 Mayıs'ta gerçekleşecek seçimlere sayılı günler kaldı. Kapitalist sistemin ekonomik, sosyal ve siyasal krizlerinin derinleştiği, yaşadığımız sorunların her geçen gün daha da çekilmez hale geldiği bir süreçten geçiyoruz. Açlık, yoksulluk, baskı, zorbalık ve kirli savaş politikalarına bir de büyük bir insan kıyımına dönüşen depremler eklendi. Bir gecede yüz binlerce insan sermaye düzeninin rant ve talan politikaları sonucu enkaz altında kaldı. On binlerce insan yaşamını yitirdi, yüz binlercesi yaralandı. Milyonlarca insan ise evsiz kaldı. Yıkımın bu denli büyük olmasının sorumlusu ise her yönü ile yolsuzluk, rant ve talan düzeni kurmuş ve çürümeye yüz tutmuş dinci-faşist AKP-MHP iktidarıdır. Deprem yarattığı ekonomik, toplumsal ve kültürel yıkımın henüz çok daha başındayız.

Düzen siyasetinin tüm kesimleri ise bu yakıcı sorunları ya bir yana itmiş ya da deprem gündemini de istismar ederek dört bir koldan seçim hazırlıklarına odaklanmış bulunuyor. Milyonlarca işçi ve emekçiye, gence, kadına sandıklar üzerinden sayısız vaatlerde bulunuyorlar. Düzen siyasetinde sandıkları işaret eden birçok parti ya da ittifak olsa da hepsi tek bir sınıfı temsil etmektedir: Sermaye sınıfını! Bu kesimlerin öne sıralarında sermayenin demir yumruğu olarak hareket eden, işçi ve emekçilerin üzerindeki sömürü zincirini gün be gün kalınlaştıran, demokratik hak ve özgürlükleri büyük oranda tırpanlamış bulunan, ırkçı-şoven histeri ile milyonları zehirleyen ve bütün bir toplumun üstüne karabasan gibi çöreklenmiş bulunan dinci faşist AKP-MHP iktidarı var. Diğer tarafta ise sermaye adına devleti yönetmek için bizlerden oy isteyen, bünyesinde AKP ve MHP artıklarını barındıran, mevcut rejimden hesap sormayı sandıklara indirgeyen, bizlere elimiz kolumuz bağlı beklememizi söyleyen ve "parlamentar sisteme geçiş vadedinde" bulunan düzen muhalefeti var. Dolayısıyla, dinci faşist iktidar partisinden düzen muhalefetine varıncaya dek, sandıklarda temsil edilen tek sınıf vardır: Burjuvazi.

Burjuvazi kimi zaman çıplak baskı ve zorbalıkla kimi zaman ise sahte demokrasi ve özgürlük söylemleri ile milyonlarca işçi ve emekçiyi kendi sınıfsal çıkarlarına göre yönetmektedir. İşçi ve emekçiler-

den belli aralıklarla kurulan sandıklar giderek burjuvazi adına onları kimin yöneteceğini/sömüreceğini seçmelerini istemektedir.

Milyonların açlıkla, yoksullukla, emperyalist savaşlarla, faşist baskı ve zorbalıkla boğuşmasının tek sebebi kapitalist düzen ve burjuvazinin sınıf egemenliğidir. Bu bir avuç asalak dünyanın bütün zenginliklerini elinde tutarken bu düzende bizlere düşen daha fazla sömürülme; açlık, yoksulluk, emperyalist savaşlar ve sayısız felaketler arasında ölümlerden ölüm beğenmektir.

GENÇLİK SEÇİMİNİ YAPTI: DÜZENE KARŞI DEVRİM!

İşte bütün bu karanlık tablodan dolaysız olarak en çok etkilenen toplumsal katmanlardan biri de gençliktir. Dinci-faşist AKP iktidarının yirmi bir yıldır gençliğe dönük tek politikası "dindar, kindar, itaatkâr ve biatkar" bir nesil yaratmaya çalışmak olmuştur. Ancak bunda başarılı olamamıştır. Çünkü bu topraklarda geçmişten gelen güçlü bir gençlik mücadelesi ve devrimci gençlik hareketi geleneği vardır. Dinci faşist iktidarın her türlü baskı ve yasak politikalarına, imza attığı katliam ve kıyımlara, savaşlara, kadın cinayetlerine, çevresel yıkıma karşı gelişen bütün mücadelelerde gençlik en ön saf-ta olmuştur. İşte bu yüzden dinci-faşist iktidar devrimci-ilerici gençlik kesimleri

başta olmak üzere, muhalif gençlik kitlelerine karşı çıplak baskı ve zor aygıtını devreye sokmuş, dizginsizce saldırmıştır. Bütün bunların yanında, yıldan yıla eğitim hakkının gaspı derinleşmiştir. Eğitimin bütün kademelerinde fırsat eşitsizliği, piyasalaştırma politikaları artmış, müfredatlar ise dinci faşist-iktidarın ideolojik tercihleri doğrultusunda daha da niteliksiz hale gelmiştir. Son yıllarda pandemi ve deprem dönemlerinde görüldüğü üzere, eğitim hakkı adeta faşist tek adam rejiminin iki dudağı arasına sıkıştırılmıştır. Genç işsizlik alabildiğine büyümüştür. Okurken çalışmak olağan hale gelmiş, gençlik henüz okul sıralarının başında sömürü çarklarının temel bileşenleri haline getirilmiştir. Bütün bunlar gençliğin özgürlük ve gelecek özlemini derinleştirmiştir!

Yaşadığımız bütün bu sorunların temelinde kapitalist sistem yer almaktadır. Kapitalist sistem yıkılmadıkça gençliğin yaşadığı haklar, özgürlükler ve gelecek sorununun özü değişmeyecektir. Burjuvazi adına devleti yönetmek için oy isteyen dinci-faşist iktidarın da düzen muhalefetine de özünde bir farkı yoktur. Oylarımıza talip olduklarını söyleyenler, sahte vaatler ile bizleri aldatmaya çalışanlar 14 Mayıs'tan sonra da kurulu düzeni burjuvazi adına yönetecekler. Onlar için esas olan işçi ve emekçilerin, gençliğin ve kadınların geleceği, özgürlüğü

gibi sorunlar değil burjuvazinin çıkarları olacaktır. Yine krizin faturası bizlere kesilmek istenecek, yine temel demokratik hak ve özlüklerimiz sermaye devletinin hedefi olacaktır. Bu kaçınılmazdır. Zira kapitalist sistemin sahte "demokrasi ve özgürlük" maskesi çoktan beri düşmüştür. Kapitalist sistem emperyalist savaşları, sömürüyü, krizi, açlığı, yoksulluğu, faşist baskı ve zorbalığı döne döne üreten bir bataklıktır!

Kapitalist barbarlık düzeni yıkılmadıkça yaşadığımız sorunların hiçbirisi sona ermeyecektir. Emeğinin sömürüsü üzerine kurulu olan bu sistemde çözümün adresi sandıklar değil, kapitalizme karşı örgütlü birliğimiz ve örgütlü mücadelemizdir. Sorunlarımızın gerçek ve kalıcı çözümü devrimde ve sosyalizmedir.

Belirli periyotlarla bizleri sandık başına çağırınların, bizlere çözüm için yalnızca sandıkları işaret edenlerin kapitalist sistemle esasında bir sorunu yoktur. Onlar yalnızca bizleri daha rahat sömürmek için rızamızı devşirmeye çalışıyorlar. Bizler geleceğimize ve özgürlüğümüze sahip çıkacağız. Haramilerin düzenini yıkacağız!

-Özgürlük devrimde gelecek sosyalizmde!

-Geleceğimiz ve özgürlüğümüz için: Tek yol devrim!

Hatice Yürekli kavgamızda yaşıyor!

K. Düşgör

Çok yönlü krizlerin derinleştiği ve devrimci değerlere dönük saldırıların çeşitli biçimlerde arttığı bir dönemde devrimcilerin yaşamlarından öğrenmek her zamankinden daha fazla önem kazanmaktadır.

TKİP Kurucu Üyesi Hatice Yürekli'nin yaşamı, ölümsüzlüğünün yirmi ikinci yılında yolunuzu aydınlatmaya devam ediyor.

İçinde bulunduğumuz dönemde kapitalist devletler, krizlerin faturasını işçi ve emekçilerin sırtına yüklemek için faşist baskı ve zorbalığı artırıyor. Reformist akımlar ise artan baskı ortamında "bir parça nefes almak" gerekçesiyle gerçekleri çarpıtıyor, devrimci değerleri kullanarak emekçilerin bilinçlerinin sersemletilmesinde uğursuz bir rol oynuyor. Bu topraklardaki devrimci değerlere duyulan saygıyı ve sempatiyi parlamenter hevesler uğruna istismar ediyorlar.

İşçi sınıfının kurtuluş mücadelesinde kızıl bayrağı yükselten devrimcilerin yaşamları, var ettikleri devrimci değerler ve devrimci örgütlü kimlik kokuşmuş düzeni tarihin çöplüğüne gönderecek yolu aydınlatıyor. Bugün ölüm ve sömürü düzenini değiştirme derdi olanların devrimci kimliğe daha sıkı sarılmaktır.

***

Devrim ve sosyalizm mücadelesinin direngen savaşçısı Hatice Yürekli yoldaşın yaşamı devrimci kimliğin örnek temsilcilerinden biridir.

Tokat'ta emekçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Hatice Yürekli yoldaş, '90'ların başında İzmir'de EKİM saflarına katılır. Devrimci kazanımların yitirildiği, devrim davasından kaçışın kitleselleştiği, katliam, baskı ve terörün yoğunlaştığı, sosyal durgunluk ve siyasal gericiğin hâkim olduğu bir dönemde O örgütlü ve devrimci bir yaşamı seçer. EKİM'le birlikte inşa ettiği yaşamı boyunca yeni bir kimlik, yeni bir gelenek, yeni bir kültürün temsilcisi olarak devrim ve sosyalizm mücadelesinin ön saflarında savaşır.

İzmir, İstanbul, Ankara, Adana, İskenderun, Antakya gibi önemli kentlerde bulunduğu her alanda devrimci sınıf faaliyeti yürütür. Partinin ileri düzeyde görev ve sorumluluklarını üstlenir. TKİP Kuruluş Kongresi öncesi hazırlık çalışmalarında

yer alır. Aydın sorunu, çocuk işçilik, kadro sorunu, devrimci romanlar, yoldaşlık gibi çok çeşitli konularda yayınlara katkı sunar.

Çalışma yürüttüğü kentlerde defalarca gözaltına alınır, tutuklanır, işkence görür. Her seferinde başı dik çıktığı işkencehanelerde sermaye devletini ve onun işkenceci polisini teşhir eder. Yaptığı savunularla düzen mahkemelerini yargılar.

"BİR DEVRİMCİNİN EN TEMEL SORUMLULUĞU..."

Katliamcı geleneğe sahip sermaye devleti, devrimci güçler şahsında işçi sınıfı ve emekçi kitleleri teslim alabilmek, sosyal yıkım politikalarını kolayca hayata geçirebilmek ve kölelik rejimini sürdürülebilmek amacıyla '90'lı yılların başından itibaren hapishanelerde hücre saldırısını gündeme getirmişti. Devrimcilerin süresiz açlık grevi ve ölüm oruçları ile karşıladığı bu süreçte onlarca devrimci ölümsüzleşti.

Sermaye devleti, devrimci tutsakları kimliksizleştirme politikasına, 1999 Ulucanlar Katliamı'nın ardından F tipi hücrelerinin inşası ile hız verdi. Bu sırada Ulucanlar'da tutsak bulunan Hatice yoldaş, F tipi hücre saldırısına karşı 20 Ekim 2000'de başlatılan ölüm orucu direnişinin ilk ekibinde yer aldı. F tipi hapishanelerin kapatılması, işkencecilerin ve katliamcılarının yargılanması, terörle mücadele yasının kaldırılması ve devlet güvenlik mahkemelerinin kaldırılması için bedenini ölüme yatırdı.

Devrimci kimliğe dönük saldırıyı en önde göğüsleyen yoldaş, ölüm orucu direnişine geçişte band takma töreninde yaptığı konuşmada gücünü devrim davasından, partisinden ve sınıfa olan bağlılığından aldığını şöyle ifade etmişti:

"Hepimizin bildiği gibi, hücrelerde teslim alınmak istenen, devrimci düşünce ve değerlerimiz, yaşam biçimi ve ideallerimizdir. Özünde ise bir ideolojik saldırdır bu. Belki de düzen ve devrim cephesini karşı karşıya getiren en sert çatışmalardan biri olacaktır.

Bunun özünde ideolojik çatışma olduğunu söylediğimizde, aslında biz, zaferi tüm sonuçlarından bağımsız olarak daha en başta, yanıtımızı tok ve net bir biçimde direniş olarak ortaya koyduğumuz yerde kazandık. Zafere inancımızı esasta ideolojik güçlülüğümüzden alıyoruz. Devrime ve komünizme olan sarsılmaz inancımızdan alıyoruz.

...

Bir devrimcinin en temel sorumluluğu parti ve devrimin çıkarlarını her şeyin üzerinde tutmaktır. Bugüne kadarki siyasal yaşamımda bu temel sorumluluğun hakkını vermeye, her koşulda partinin ve devrimin kızıl bayrağını hep yükseklerde tutmaya çalıştım, bugün de olduğu gibi. Partim, bana Ölüm Orucu direnişçisi olma onurunu vermiş bulunuyor. Bu onura layık olmak, tarihsel önemdeki bu sorumluluğu yerine getirmeyi sadece partime karşı değil, devrime karşı da bir görev olarak algılıyorum. Çünkü, biz devrimci ve komünist tutsakları hücrelere atmayı planlayanlar, oralarda devrim

ve komünizm ütopyamızı boğacaklarını sanıyorlar. Buna asla izin vermeyeceğiz. Yaşamımızın biyolojik olarak sona ermesine rağmen devrim ve sosyalizm savaşımımızın haklılığına gölge düşürmeyeceğiz. Düşmanın teslim alma çabalarını direnişimizin gücüyle boşa düşüreceğiz!"

***

Hatice Yürekli yoldaş devrim ve parti davası için tereddütsüz başlattığı ölüm orucu direnişinin 182'nci gününde partili yaşamın onurunu yükseklerde tutarak ölümsüzleşmiştir. O, F tiplerinde teslim alınmak istenen devrimci düşünce, değer ve idealleri bedenini ölüme yatırmak pahasına savunmuştur. Zor dönemde tercihini devrim ve sosyalizmden yana yapmış bir devrimci olarak ideolojik bakişındaki berraklık sayesinde karşılaştığı her türlü zorluğa karşı ölümüne direnmiştir. Devrimci tutumun ardında bu bilinç açıklığı vardır. Kendisinden sonraki kuşaklara işçi sınıfının devrimci programı uğruna tereddütsüzce yaşamını adanının ve her koşulda devrimci değer ve ilkeleri savunmanın onurunu bırakmıştır.

Genç yaşlarda EKİM saflarında mücadeleye atılan ve soluk soluğa geçen 11 yılın ardından ölümsüzleşen Hatice Yürekli; kadın bir komünist olarak devraldığı kızıl bayrağı leke sürdürmeden taşımış ve ardındakilere devretmiştir. Devrettiği bayrağı taşımak, tıpkı O'nun gibi sermaye düzeninin her türlü saldırısına karşı yaşamın her alanında devrimci örgütlü kimliği güçlendirmekle mümkündür.

**Haramilerin
saltanatını
yıkacağız!**

**Düzen
partilerine
oy yok!**

**Düzene karşı
DEVİRİM!**

BDSP

f BağımsızDevrimciSınıfPlatformuBDSP

BDSP_